

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/. València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XI N.º 540

Setmana del 28 de gener
al 3 de febrer del 1990

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

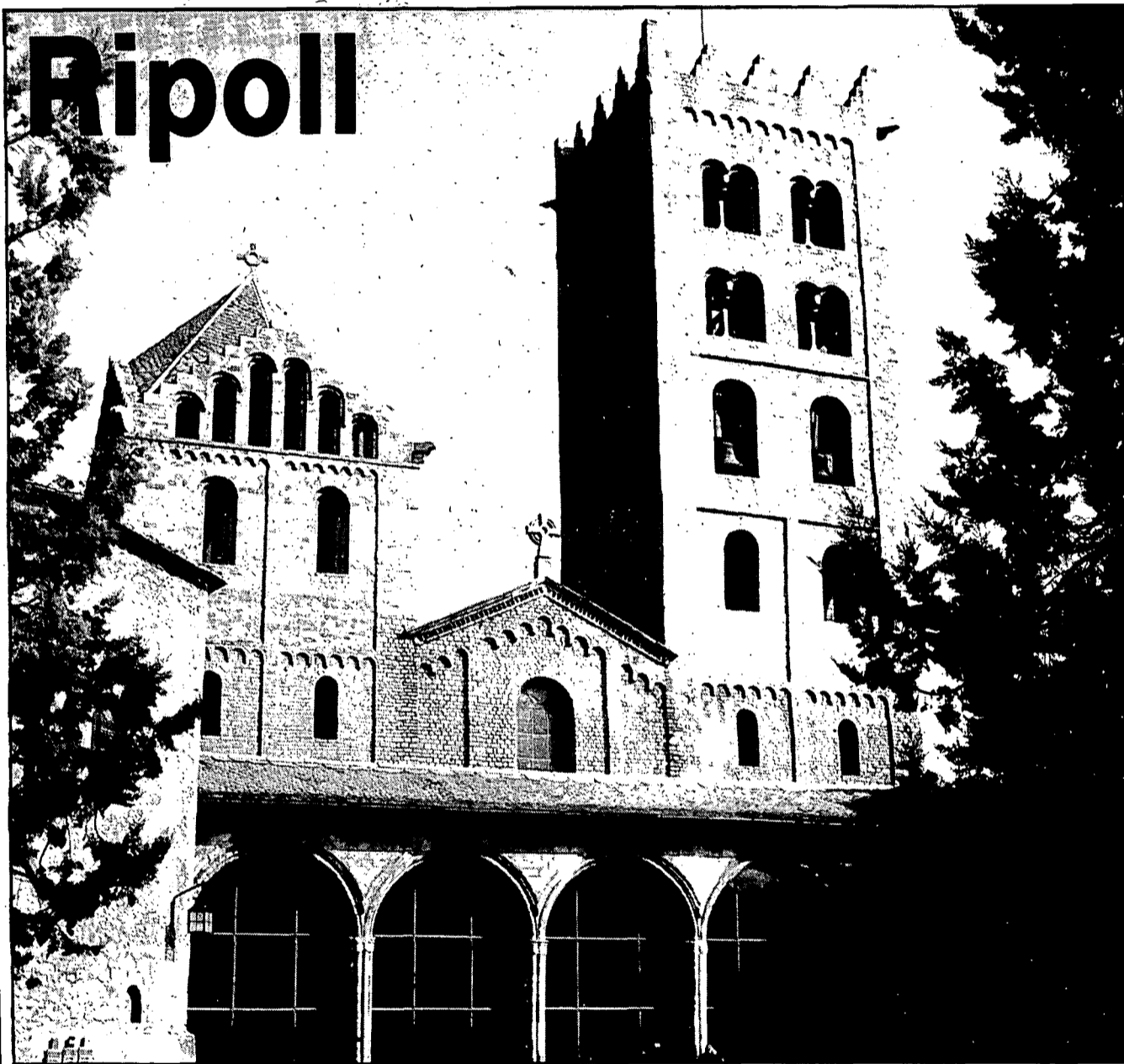
SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"¿Hi ha algun desig de l'ànima que sigui tan vehement, tan violent, com el que Déu fa néixer en l'ànima neta de pecat quan li diu amb un afectè sincer: M'ha ferit la caritat? La resplendor de la bellesa divina és de debò indicible, inenarrable."

Sant Basili el Gran

La il·luminació nocturna permet de tenir una visió absolutament inèdita del monument

Simfonia de llum a Ripoll

La il·luminació —exterior— del Reial Monestir de Santa Maria de Ripoll i el seu entorn s'ha portat a terme de l'acord establert entre l'Ajuntament de la Comtal Vila de Ripoll, el Patronat del Monestir de Santa Maria de Ripoll i la Fundació Caixa de Catalunya. El dia 23 de desembre passat, l'alcalde de Ripoll, Sr. Pere-Jordi Piella, va inaugurar aquest projecte llargament desitjat. Durant aquest acte, l'Orfeó Català oferí un concert de cançons de Nadal, amb lletres de Verdaguer, Carner, Salvat-Papasseit i Guerau de Liost. La casa Caradini S.A., que recentment s'ha encarregat de la il·luminació de la Pedrera, de Barcelona, ha estat la que ha realitzat els estudis d'aplicació dels sistemes d'il·luminació pertinents.

Els valors d'il·luminació aplicats han estat de 70 lux per la façana principal i de 50 per l'absis, mitjançant làmpades de vapor o mercuri amb additius d'halogenurs metàl·lics. Els interiors d'ambdues torres dels Monestir s'ha il·luminat amb una llum groga de vapor de sodi d'alta pressió que es projecta a l'exterior, propiciant un contrast i una definició dels elements arquitectònics més gran. Per aquest afer, s'ha comptat amb l'aprovació i l'assessorament de la Comissió Tècnica del Patrimoni dels Serveis Territorials del Departament de Cultura de la Generalitat, de Girona.

Val realment la pena donar un tomb per Ripoll per a compartir aquesta bellesa.

Monsenyor Robu, bisbe catòlic de Bucarest:

"La fe és també un fruit de l'alegria"

"He trobat fidels refermats en la seva fe pel sofriment, i d'altres descoratjats a causa dels problemes existencials. És difícil avaluar l'aportació del sofriment a favor de la fe. Ja que la fe no és fruit del sofriment. És el fruit de la joia. Com a bisbe, no accepto que la fe floreixi en el terreny de l'opressió", ha assenyalat monsenyor Robu, bisbe catòlic de Bucarest, al llarg d'una entrevista que publiquem a la secció de Món d'aquest número, concedida a un periodista francès. Són les seves primeres declaracions després dels fets de desembre i això atorga una decisiva importància a les seves paraules.

(pàg. 15).

AFINANT

La conversió de Rússia

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

en la de Recared i els visigots, o la del príncep Vladimir i el Rus de Kiev— vol dir de fet una altra cosa.

Parlant amb propietat la "conversió" només es pot donar en les persones físiques. Els pobles, les institucions, no tenen una "ment" tan absolutament comuna ni una possibilitat de decisió tan unànime com per ser capaços de la "metanoia", del canvi de mentalitat "personal i intransferible" que suposa la conversió cristiana. Per això la "conversió" col·lectiva d'un grup humà, poble, nació o família —pensem en la del centurió Corneli i de "tota la seva família",

Deixant de banda la caricatura del "bateig per reial ordre" —no tenim cap dret a tenir per més capsigrans que nosaltres els nostres avantpassats!—, quan en una col·lectivitat es deixa de perseguir el "nom cristià", i l'evangelització, el culte i la vida cristiana s'hi poden desenvolupar en llibertat, podem dir que s'ha convertit. No és, per aventura, el que està passant a molts pobles avui i no és d'això que parlaven els vidents de Fàtima?

ULTRAMAR EXPRESS

Ofereixen molt gustosament als amics, subscriptors i lectors de CATALUNYA CRISTIANA i a tots els seus familiars i amics; a les Parròquies, Associacions, Col·legis i a tots els cristians d'arreu de Catalunya, el País Valencià i les Illes, els seus

ITINERARIS 1990

DE VIATGES I PELEGRINATGES

TURQUIA-GRÈCIA CLÀSSICA.

Ruta de Sant Pau. Esglésies de l'Apocalipsi. De l'11 al 26 de març.

PARÍS

Del 6 a l'11 d'abril.

TERRA SANTA. Del 29 d'abril al 7 de maig.
La Judea, Jerusalem, la Galilea, Natzaret.

BERLÍN I PRAGA

Del 7 al 17 de juny.

TERRA SANTA. Especial Joves.
Del 15 al 22 de juliol.

ESTATS UNITS I CANADÀ

Del 30 de juliol al 15 d'agost.

TERRA SANTA. La Judea, Jerusalem, la Galilea, Natzaret.
Del 4 al 13 d'agost.

ARGENTINA

Del 7 al 23 de novembre.

EGIPTE

Del 30 de novembre al 9 de desembre.

TERRA SANTA

La Judea, Jerusalem, la Galilea, Natzaret.
Del 26 de desembre al 2 de gener del 1991.

- ✓ Podem assegurar que els ITINERARIS DE CATALUNYA CRISTIANA són quelcom diferent i particular.
- ✓ Us oferim la nostra experiència, ja llarga i madura, en la realització d'aquests viatges-pelegrinatges.
- ✓ A l'esplai i al relax, unirà la funció de compartir en l'amistat i en la fe, les meravelles espirituals, culturals i artístiques d'altres països.
- ✓ Condicions especials per a grups de Parròquies, Associacions, Clubs, etc. Consulteu.

PER INFORMACIÓ:

ASSOCIACIÓ
D'AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA

Pelegrinatges i Viatges:
Plaça Urquinaona, 11, 3er. A.
08010 Barcelona
Telèfon:

301 37 18

Demaneu fulls informatius.
Amb molt de gust us els enviarem.

EDITORIAL

Una nova primavera a les esglésies de l'Est

El capgirament que continua tenint lloc a l'Est d'Europa crida l'atenció de tothom per la seva transcendència política, pel seu ritme accelerat, per les noves perspectives socioeconòmiques, de repercussions universals, que va obrint. Però hi ha més, molt més. A mesura que s'ensorra allò que cohibia aquelles societats, aquestes es mostren als nostres ulls amb una imatge molt diferent que la que ens havien volgut endossar. Per a nosaltres, cristians, és emocionant descobrir el tremp d'uns creients que han mantingut la fe coratjosament, sota la persecució.

Cada dia ens n'arriba més informació... A Praga, els dies de Nadal, una colla de joves canten, a la plaça Stamomestoke, un coral davant la multitud atenta: "Ha nascut el Crist...!" La gent comenta: això hauria estat impossible encara no fa un mes...! "Llibertat pel poble, llibertat per l'Església!", crida un pare de família.

Durant els anys de dominació comunista, a Txecoslovàquia hi havia una Església oficial i una Església clandestina. La primera era dirigida pels preveres i religiosos que obtenien una "licència" de l'Estat, la qual podia ser suprimida en qualsevol moment. Malgrat els intents de divisió, aquesta Església oficial va mantenir sempre el contacte amb l'Església clandestina. Un moviment anomenat "Pacem in terris" format per sa-

cerdots fidels al règim, acabà dissolent-se. Avui no hi ha problema d'unitat. L'Església clandestina preparava sacerdots, animava els cristians, comptava amb algun bisbe d'incògnit, reconegut per Roma.

ARomania, l'Església ortodoxa acaba d'enviar un missatge a totes les altres esglésies, a les organitzacions cristianes internacionals i a tots els "germans romanesos que viuen fora del país". "Després de llargues dècades de dictadura comunista, diu, i després d'innombrables sofriments infligits per la dictadura de Ceausescu, Déu ha girat els ulls cap al nostre poble... Ens ha ressuscitat de l'ombra de la mort i ens ha fet lli-

res". El missatge expressa la voluntat d'intensificar l'acció missionera de l'Església a l'interior de la nova societat lliure i pluralista i de promoure la renovació espiritual de les parròquies i els monestirs.

Monsenyor Ioan Robu, bisbe catòlic de Bucarest, ha dit en una entrevista recent: "El fet de ser creient barrava el progrés social i impedia exercir qualsevol responsabilitat política, sota la dictadura. Però els catòlics van mantenir la seva pràctica religiosa." Pensant en el futur, ha afirmat: "Veig a venir una Església plena de possibilitats que ens vindran de la llibertat. És significatiu que els estudiants hagin formulat aquesta reivindicació: Que cada home tingui la llibertat de creure en Déu!"

Una nova primavera s'anuncia a les esglésies de l'Est. Enfortides per la prova de la persecució són avui una esperança i, al mateix temps, una interpel·lació per als cristians occidentals, potser massa afeblits en el nostre estil de vida i en les nostres conviccions sota la influència d'una societat hedonista i insegura.

Es aquest un signe del nostre temps que ens fa descobrir la presència de Déu en la història i ens anima a aprofundir en la nostra fidelitat.

A Leningrad, els visitants del museu de l'Ermitatge, instal·lat en el palau d'hivern dels tsars, passen ràpidament per una sala-menjadador blanca, la mateixa on, l'octubre del 1917, les milícies leninistes detingueren els ministres de Kerenski i posaren fi a l'únic i efímer govern democràtic que ha conegut Rússia. Aquest record, la mort violenta d'una llibertat meixeria, almenys, un minut de silenci i un moment d'oració.

Les bones "periodicitats", com diuen els historiadors, ajuden a comprendre el sentit de les llargues peripècies així sintetitzades. 1917-1989, aquests setanta-dos anys, l'edat de la vida d'un home, són des d'ara un tot davant la història, una tongada ara closa en la qual el final aclareix el començament amb llum crua i cruel. Es troba avui ressuscitada a l'Orient d'Europa, en la desfeta general del comunisme, aquesta llibertat que havia ofegat, l'any 1917, la victòria del leninisme. Tot passa com si, a l'inici de l'última dècada, el segle XX es proposés retornar vers els seus orígens i es complagués a anul·lar alguns dels seus mals passos, com el de l'octubre del 1917. Regressió, i només aparent, ja que en sortir de l'atzucac, es retroba oberta la via del progrés humà.

Tant si Gorbaxov hi està d'acord com no, la seva perestroika rehabilita Kerenski, i si l'amo del Kremlin reix en la seva empresa serà, a fi de comptes, un Kerenski feliç. L'assemblea del poble que, a un senyal del cap d'Estat aclama la revolució romana, en la qual s'enfronten vivament diverses ten-

dències que s'investiven mútuament, fa reviuere l'última Duma de la història russa, aquella que Lenin féu dissoldre amb una operació força semblant a un 18 brumari. A uns centenars de metres del Kremlin, l'heroi d'aquest episodi, embalsamat dins el seu taüt de vidre, deu perdre el repòs i creure que, com una fantasma shakesperiana, el passat reviu per turmentar-lo. Un just ordre de les coses requereix que els tirans dormin malament, fins i tot en el seu últim son.

Quan apareixerà la veritable cara de Lenin.

Una opinió pietosa, sàviament cultivada, faria d'Stalin el boc expiatori sobre el qual es concentrarien com en un ritual d'execració, totes les repulsións suscitées pels horrors totalitaris. Abans d'Stalin, es complauen dient, la revolució comunista brillava amb un esclat pur; després "la gran claror de l'Est" que a Occident celebraven tants mistificadors mistificats, es canviaria bruscament amb Stalin en un apocalipsi fosc i sagnant. Ara bé, amb Lenin ja havien estat posats a l'olla d'aquest aquellarre tots els ingredients del totalitarisme: la persecució religiosa, la proscripció de les èlites, la dictadura del partit únic. La denúncia dels crims d'Stalin, per alguns que havien pres part en la seva política

L'última màscara

ETIENNE BORNE

sanguinària, no féu més que atemptar allò més visiblement insuportable del passat stalinista. Els creients, encara més perseguits, la repressió de la revolució hongaresa, el mur de Berlín, els coets a Cuba, i tants altres fets ultrastalinistes que proven que, mort el "tirà", el comunisme tampoc no renunciava a la seva essència totalitària. Els setanta-dos anys que van des de l'entrada a escena de Lenin fins a la caiguda de Ceausescu, formen una sola història: la d'un estantís sol rogenc assenyalant l'entrada d'un gran túnel del qual els pobles ideològicament subjugats, i entre ells el poble rus, comencen a sortir.

"S'han tornat bojós", aquest crit d'estupor escoltat a Txecoslovàquia quan els tancs soviètics aixafaven la Primavera de Praga i infligien a la llibertat vint anys més de reclusió suplementària, corejat per algunes guitarres complaents, no pot absoldre el mal original, és a dir Lenin i el leninisme. S'ha dit que Stalin ahir i Ceausescu avui no eren més que uns folls perillosos; certament, es pot reunir en un impressionant quadre clínic, tots els punts de paranoia engendrants en l'un i l'altre pel culte delirant a la pròpia personalitat. Tot això és positivament exacte, però no deixa veure que aquesta follia també era producte d'un sistema.

Aquests dos capitosts de pobles no són altra cosa que els "potentats —que prenen llurs furors per màximes d'Estat", com diu de Silla, el Sertorius de Corneille. Per posseïts que fossin per una voluntat demoníaca, Stalin i la seva trista caricatura, el Conducador romanès, eren també els homes d'un sistema que en una mena de deliri lògic, els portaven fins a les últimes conseqüències. En el sistema, ja hi estava inscrita la desmesura que, esdevinguda fanatisme, els glaçava el cor escalfant-los el cap.

Tant com l'ambició furiosa d'un i l'abandonament dels altres, l'octubre del 1917 i la seva llarga restallera de conseqüències són el fruit d'un sistema del qual sabem prou el nom. En un "humanisme ateu", si l'ateisme és materialista, devora l'humanisme. Teòricament i pràcticament. Com ho va demostrar, fa mig segle, Henri de Lubac.

Es poden retreure moltes coses a Lenin, però no la incoherència. Un altre gran jesuïta, Teilhard de Chardin, definí el comunisme com un "terrenisme", neologisme singularment aclaridor; de Lenin a Stalin i els seus seguidors, es tractava, en un acte totalment revolucionari, de destruir l'home vell, arrencant-lo de les seves tradicions i dels seus costums, i privant-lo de memòria fer-ne un ésser nou, adaptable i adaptat només a la terra, esdevenint alesh-

res l'home només que un engranatge funcional d'una societat també plenament terrestre com una termitera. El "terrenisme" comunista és un materialisme integral que, un cop en el poder, considera qualsevol idea de transcendència, encara que sigui només poètica o imaginària, com a subversiva i atemptatòria de l'ordre socialista. En el vocabulari de Lenin, l'"idealisme" era la més perillosa de les heretgies que calia extirpar per tots els mitjans.

Declarar la guerra a la transcendència és fer-la també a la llibertat, la llibertat d'esperit primer, la llibertat política a continuació. El comunisme, com ho demostren setanta-dos anys d'història, història que s'acaba a l'Europa de l'Est, no era més que la traducció social i política d'un materialisme integral, i la seva impostura apareixerà amb tota la seva evidència quan caigui l'última màscara i aparegui la veritable cara de Lenin.

Hi ha, com deia Hugo, les dates-idees i les dates-símbol: tals com 1789, 1793 i 1907. Escriure que 1789 jutjava i condemnava no solament 1789 sinó també 1917, et farà durant molt temps ben solitari i exposat a la desdenyosa tirania dels esperits avançats. Avui dia cal sobretot anar amb compte de fer saber massa que la història ens ha donat la raó i ser prou nobles per evitar qualsevol pensament de revenja enfront de qui sigui. Hom escriu el que escriu, perquè creu tenir raó i no per tenir raó un dia.

(De "la Croix")

RESPIR

EL SENTIT DE L'HUMOR

Només amb el sentit de l'humor serem capaços de sortir de nosaltres mateixos, veure'ns des de fora, que és des d'on ens veuen els altres, i somriure amb tendresa, vegem el que vegem. Només amb el sentit de l'humor podrem relativitzar allò que sigui relatiu per mantenir la força de suportar qualsevol absolut que se'ns presenti. Només amb el sentit de l'humor ens sabrem riure de nosaltres mateixos i no prendre'ns massa seriosament, cosa molt recomanable. Pel sentit de l'humor si el tenim, aprendrem a no estranyar-nos, ni irritar-nos, que molts verbs tinguin passiva, i que el mateix dret té d'existir una veu que l'altra: manar, per exemple, és en passiva ser manat; criticar té com a passiva ser criticat. De tota manera, caldrà anar amb compte a no confondre sentit de l'humor amb ironia, que sol ser una arma dels febles per impedir que els altres se'ls acostin.

MIQUEL ESTRADÉ

Catalunya Cristiana

EL SETMANARI DE MÉS DIFUSIÓ DE CATALUNYA

MEMBRE DE LA UCIPI

Director: Joan E. Jarque i Juglar
Sots-directors: Francesc Malgosa i Riera, Joan Carrera i Planas
Edició: Fundació Catalunya Cristiana
Gerent: Jaume Roig i Torrentgenerós
Disseny: Josep Samper i Aledo
Redacció, administració, publicitat i fotocomposició: Edifici de la Piarquia de la M. de D. dels Àngels C/ València, 244, 2on. Tels.: 215 / 27 39 - 27 84 FAX: 215 28 06 08007 Barcelona
Impressora: Publiograf, S.A.L. Pte. Valeri Serra, 30 Tels.: 254 / 16 30 - 17 77 Barcelona D.L. B.14.387/79

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 4.800 Ptes.
Europa: 8.700 Ptes. Amèrica: 10.650 Ptes. Àsia, Àfrica: 11.400 Ptes. Filipines: 11.400 Ptes. Àsia (més oriental): 14.200 Ptes.

Vull començar aquest article demanant perdó pel títol que li he posat: té un cert regust d'intel·lectualisme fàcil, però expressa d'una manera concisa el que desitjo tractar i, a més, ho fa "comme il faut" segons els canons d'una certa modernitat. Potser hauria estat més clar dir simplement: "el perquè del nostre obrar educatiu". En tot cas jo em vull referir, a partir de la meua experiència, a un problema que considero bastant generalitzat.

Amb l'anhel d'objectivitat que la subjectivitat del nostre entorn cultural ens imposa, resulta que les accions humanes només són acceptades o rebutjades en funció del seu èxit o del seu fracàs, és a dir: a partir de la seva funcionalitat o disfuncionalitat. Una acció que s'adapta bé a les altres accions i al procés col·lectiu, segons les línies vigents, és una bona acció. Una acció que xoca amb les altres accions i no s'integra en el procés col·lectiu és una mala acció. Evidentment la maldat o bondat d'aquesta acció no té per què tenir un contingut moral.

Abans es deia —i sembla bastant lògic— que un dels elements que feien moralment bona o dolenta una acció era la finalitat, que en la persona es converteix en "causa" del seu obrar. No és igual —moralment parlant— actuar per servir-se dels altres que fer-ho per servir els altres. En canvi, ara, sembla que el que compta és la materialitat de l'acció. Si s'adapta pragmàticament a l'entorn social, i per consegüent, té èxit, l'hem de considerar bona —utilitàriament aprofitable, podríem dir—. Si no, l'hem de considerar dolenta, que en la societat actual ve a significar "inútil".

Des del punt de vista educatiu, aquests plantejaments em semblen negativíssims. Perquè el fet de considerar només la materialitat de l'acció comporta assimilar-la a qualsevol tipus de canvi en el món físic. I la causalitat humana queda aleshores assimilada a la causalitat física. Com si entre el món humà i el món físic no hi hagués una diferència essencial. Com si l'home fos un mer "sistema" dotat de "mecanismes" (d'interacció, de reproducció, etc.). (Vid. "La mujer y el hombre, seres vivos". Diseño curricular base. Educación secundaria obligatoria. Pàg. 141).

Jo m'he trobat més d'una vegada amb el fet que, des-

Praxi, causalitat i educació

PAU LÓPEZ CASTELLOTE

prés d'una conferència, algú m'ha dit: "admiro la teua sinceritat i el teu entusiasme en el que dius". Naturalment, ho he agraït. Però confesso que m'hauria plagut més que m'haguessin parlat del que he dit i no solament de com ho he dit. I encara m'hauria estat més plaent —precisament perquè gairebé no m'ho trobo mai— que s'haguessin interessat en el "perquè" del que jo dic.

La meua experiència és que, en general, no solament no hi ha interès per la causa profunda i personal del que un hom diu o fa, sinó que hi ha un evident desinterès, sobretot quan aquesta causa ultrapassa els interessos culturals del nostre entorn social. Pensar, per exemple, que el fet de creure's que la persona humana és imatge de Déu pot obrir camins insospitats a l'educació, és poc freqüent fins i tot en ambients cristians.

Aleshores resulta que només es té en compte si aquella persona "sap portar una escola", o "sap donar classe d'ixò o d'allò", o "sap fer-se escoltar quan parla", és a dir: si és "eficaz". Les idees que sostenen el seu obrar no tenen cap importància. És el pragmatisme que es va imposant en tots els àmbits com si fos el veritable camí per construir la pau. Deixem de banda el "què" —que porta complicacions— i limitem-nos al "com". No ens discutim pel "ser" i posem-nos d'acord en el "fer".

Això fins i tot es nota en el que en diem "pastoral". Com si el "què" —doctrina, moral, vida sobrenatural— no tingues importància; com si l'important només fos el "com". I un perquè que solament es referís al "com" i no al "què", almenys a mi em faria por que ens portés, sense tenir-ne consciència, a la tergiversació del que som, de manera

que, sense adonar-nos-en ens trobéssim essent una cosa molt diferent del que ens pensem que som.

Per posar un exemple, des de fa temps a molts cristians de casa nostra els fa por parlar d'educar en la virtut, en la moral, en la doctrina de l'Església. Es va prendre la fórmula "educar en els valors" sense, per altra banda, preocupar-se gaire de tenir clar quin és el "què" d'aquests "valors" ha estat assumit per l'Administració. I en l'àrea de ciències socials un dels valors que cal fomentar i avaluar és el **relativisme** (imprès així, amb totes les lletres). Si tenim en compte que el ministeri avisa als educadors que cal superar les "preconcepcions" dels alumnes per tal de portar-los a una objectivitat científica, i que això ho aplica a temes com l'homosexualitat, la masturbació, els anticonceptius, la "interrupció de l'embaràs", etc., crec que, com a mínim, ens hauria de preocupar.

Si no ens interessa la causa profunda de l'obrar humà —molt més lligada al "què" que al "com"—, si fugim de plantejar-nos "el que les coses són" i ens quedem amb "com funcionen", estem fent el joc a la filosofia materialista que es va imposant a la nostra societat.

Jo crec que la causalitat de l'obrar humà és d'un altre ordre que la causalitat en el món físic —no és qüestió de graus—. Admetre que la praxi humana és una "interacció" com qualsevol altra, tractable "científicament"; i que la seva causalitat no es diferencia de les del món físic —deixant, en tot cas, l'específic per al sentiment: la passió, l'agressivitat, la sinceritat—, jo crec que a la llarga —o a la curta— impedirà l'educació. Només caldrà l'ensinistrament.

Quan jo veig que als mateixos cristians els fa somriure el fet que per a algú pugui ser causa del seu obrar la condició d'imatges de Déu i de fills de Déu dels seus alumnes, sento una gran tristesa. Perquè veig que, com qui no fa res, fins i tot pels camins de la fe intentem avançar amb els "continguts", els "procediments" i els "valors" del pragmatisme. I això difícilment ens conduirà ni a la plenitud humana, ni a la santedat.

Seria una llàstima que Europa, que un dia va ser cristiana, esdevingués simplement un mercat laic i "feliç".

Podria ser el títol d'una novel·la en què s'expliqués allò que enterboleix la felicitat i les ganes de viure. S'hi podrien explicar, en aquest gran romanç fantàstic, totes aquelles coses que fan exclamar, a crits, que no paga la pena tot aquest món que toca a un de viure, que un no es mereix realment aquesta societat perquè, de fet si fa no fa tothom es creu que pertany a una casta tan excel·lent que no es mereix pas tants problemes, tant de caos. Sovint, els agrada haver nascut, però els fastigueja aquest món actual, i fins els molesta també l'ahir d'aquest món d'avui.

Quants planys inútils per la història! Quantes culpes com atribuïm al passat! La hipocresia d'aquestes musteles crítiques que furguen per les vides de tot el volt, simplement per l'amargor inútil de no saber veure les flors d'avui, els éssers humans que avui tenim la sorpresa i l'alegria d'existir i que d'una manera ineludible ens demem a l'ahir. La societat que ens

El plany fals per la nostra societat

JOSEP M. FORCADA

envolta és un fruit després d'aquell ahir i no es poden tancar els ulls al passat si volem conèixer la nostra identitat. Totes les coses d'ahir configuren el dia d'avui. El present és fruit de la mateixa història que ha fet possible el nostre naixement —quanta incultura històrica que tenim!—, una història que ha anat preparant pas a pas aquest present. És clar que la història hauria pogut ser d'una altra manera, i fins potser millor, i en aquest cas l'època hauria estat millor, però això és una fantasia. En canvi, la història real —la que ha succeït de debò— és la que s'ha anat creant pels presents successius i, evidentment, desemboca en el present que ens toca viure. Si la història hagués estat d'una altra manera, la realitat present seria una altra. És clar. Només cal imaginar de quina manera una de-

ciació, o qualsevol fet, en quantes coses pot repercutir! Un accident mortal de circulació canvia el rumb d'una família. I, així és tot. Reconeguem, doncs, que, en una altra situació, n'existirien uns altres i unes altres coses, però no existiríem pas nosaltres.

El plany per una societat que existeix mentre se n'enyora una altra de millor, només seria lícit com a estímul per desitjar treballar de debò per millorar el present. Però, mentre es plora, és difícil tenir lucidesa per fer coses serioses i sensates. El nostre món, que ens envolta, pot ser corregit —potser no molt, però si una mica— només a partir del coneixement delicat i de l'estima de les persones, les coses, les idees, tal

com són; si no és així, les atrocitats que es poden cometre, per més que es vulgui fer el bé, assoliran cotes de bogeria veritable. Si allò que et fastigueja, ho has d'eliminar sense solta ni volta, tindràs molta feina. Si perquè el teu amic ha canviat de caràcter, avui el rebutges, ben poc amic eres! Si et molesta una obra d'art d'un altre segle, i avui l'has de cremar, o si una opinió t'empipa i l'has de fer callar a trabucades, que poc que t'interessa que hi ha per sota del qui pinta o qui ha estat un company.

Convertir els fets històrics que no t'agraden en alguna cosa olidable i magnificar els que t'agraden com una cosa amb què t'identifiques, és també una actitud parcial i poc honesta. El que és bo i el que és dolent han intervingut en la trama de la història que s'ha con-

jugat perquè nasquéssim. Si no ens agrada el nostre entorn, podem —i hem de— tractar, amb totes les nostres forces, de canviar-ho.

Diguem un sí global a l'existència del nostre món, que és l'única cosa millor possible, precisament perquè és l'única que existeix realment. Els futuribles pertanyen a la ciència-ficció. Molts ciutadans emmalalteixen perquè els fastigueja mirar cara a cara les realitats i perquè no saben convertir-se a la realitat personal i circumdant, i s'entossadeixen a dir no a tot, però sobretot a ells mateixos. No val la pena torturar-se amb fantasies, sobre si l'atzar hagués disposat aquella o una altra probabilitat. A qui agradi haver nascut i no accepti el món amb què es va trobar, és com una postura còmoda i plena de superbia enfront de la realitat de la nostra societat. És com arribar a creure's no ser d'aquest món. És l'alineació inútil dels qui s'estimen més fugir de la realitat.

ACUDIT

Gorbatxev i el Papa

Sr. Director:
Penso que realment la visita de Gorbatxev al Papa pot classificar-se d'històrica.

Com a cristià, em permeto puntualitzar algunes observacions. En primer lloc, crec que la història es construeix amb fets palesos, tant per la part comunista com per la catòlica es poden millorar moltes actituds. Per part comunista i des de fa molts dècenns, la repressió contra el catolicisme ha estat un fet i moltes vegades sagnant. D'altra banda, per part de molts catòlics en la majoria dels estaments, salvant alguna petita minoria, tot comunisme era inadmissible i pecador, i també, per què negar-ho, perseguit...

Precisament en aquestes festes nadalenques m'ha fet pensar molt l'Evangeli de Mateu (versicle 10 al 13) on diu: "Jesús menja amb els peca-

dors. Quan ho van veure els fariseus deien als deixebles —Com és que el vostre Mestre menja amb els públicans i pecadors? Jesús que va sentir-ho digué: —Si algú ha de menester el metge són els malalts no pas els forts. Aneu a aprendre què vol dir. M'estimo més la misericòrdia que no pas ritus religiosos. No he vingut pas a convalidar els justos sinó els pecadors".

Cal significar que Gorbatxev a anat primer a veure el Papa. Esperem que aquest li torni la visita i vagi a Moscou, utilitzant la bona voluntat i misericòrdia com feia Jesús.

Tal condició és indispensable per arribar a un diàleg o camí que no pot ser mai de condemna sinó de comprensió. Malgrat els últims esdeveniments dramàtics i sagnants de Rumania, Panamà, El Salvador, Nicaragua, Líban, Palestina... ens proven que el mal pot estar arrelat en el cor de tota persona de qualsevol ideologia. Esperem els propers esdeveniments amb esperança, no d'una manera passiva sinó activa, plens d'amor, justícia i llibertat.

Com a cloenda unes frases del bisbe català Pere Casaldàliga:

"Descentralitzar el poder del partit i de les cúries. Per de l'opinió pública, també en l'església, el clima normal de convivència. Tornar a l'autoritat, servei. Crear mecanismes que controlin el poder de l'Estat i que mantinguin evangèliques les estructures eclesiaístiques".

JOAN BADIA SANFELIU

ARA MATEIX

Ecumenisme interior

J. CARRERA PLANAS

Acabem de celebrar, un any més, la Setmana de la Unitat. Potser amb un entusiasme menor que el que sentíem fa un parell de dècades, però amb esperança. Sabem que, sentiments i il·lusions a part, som objectivament una mica més a prop dels germans separats i que ells ho són també de nosaltres. Però ara —i penso que cada dia més— aquella vella inquietud pel retrobament de la comunitat perduda entre les esglésies cristianes s'acompanya d'una altra: com va la comunitat interior entre els catòlics? Avança o recula? És difícil parlar d'ecumenisme i posar-se als llavis els textos bíblics i les pregàries que parlen de la unitat, sense que el pensament no se t'escapi, un moment o altre, cap a divisions més properes. No són el mateix problema, certament, però tenen una arrel comuna. En tot cas, no crec inútil fer-hi una mica d'atenció com a corollari, si més no, de la setmana de la Unitat amb majúscula.

Tots ens adonem que si una cosa no va de baixa a la nostra Església és la proliferació de grups i associacions. Això podria omplir-nos de satisfacció si cada nova iniciativa significués l'entrada de nous membres a la comunitat dels creients. Algunes vegades és així, efectivament. No manquen, però, pessimistes que opinen que som, si fa no fa, els mateixos...

...bé que més repartits. I com es miren, tots aquests grups, associacions i corrents d'opinió, els uns als altres? Algunes vegades, ni es miren. Tenen tan assumida la importància de la seva modalitat cristiana que obliden això: que són una modalitat. Veureu que fan projectes d'implantació en un lloc, com si allà no hi haguessin altres cristians. És que no n'hi ha del seu estil i en els altres no hi tenen confiança. Altres vegades més que no mirar-se, es miren malament. Això encara és pitjor: amb crítiques dràstiques i amb la sega de l'herba sota els peus es contrarresten mútuament en perjudici de l'Església. Tots som conscients, però ningú no hi posa remei, que la incomunicació és especialment greu pel que fa a alguns sectors determinats: vistes les coses des d'una banda, sembla que tothom els hagi pres com a caps d'esquila; vistes les coses des de l'altra, sembla

que siguin incapaces d'integrar-se en el conjunt de la comunitat i d'acollir les crítiques, no sempre malèvols, al seu capteniment.

Ens caldria fer un esforç d'ecumenisme interior. Consistiria, sobretot, a millorar les nostres actituds pel que fa a l'àmbit en el qual cada u es troba situat, i pel que fa a la consideració dels altres àmbits, grups i associacions.

Respecte de l'àmbit propi, n'hi hauria prou amb que tothom es fes les preguntes de Sant Pau als de Corint, adequadament actualitzades: és que tal fundador o líder o col·lectiu o congregació... ha estat crucificat per vosaltres o heu estat batejats en el seu nom? L'apòstol, entenguem-nos, en aquest text (1 cor. 10, 13-17) no menysprea els missatgers: Quefes, Apol·ló, ell mateix. Només els situa en el seu lloc funcional en relació amb Crist. És aquest sentit de funcionalitat, i de subalternitat que cap obra cristiana no pot perdre.

Respecte dels altres, hem d'acceptar que hi són. Esborrar-los mentalment no seria només una ficció, sinó un fet d'excomunió tàcita i pel nostre compte. I això no hi tenim dret. Hi són com un fragment de cristall, potser punxegut, que en algun dels seus cares reflecteix una llum de l'Evangelí.

Fundació "Joan Maragall"

Sr. Director:
El Full Dominical del dia 7 de gener del 1990, publica un anunciat que m'ha omplert d'alegria: "La tasca que es proposa la FUNDACIÓ JOAN MARAGALL". Precisament jo vaig néixer quan ell s'acabava de morir.

Per a mi, que ja ratllo els vuitanta anys i que passo per la prova religiosa més difícil de totes les que he passat i més dura que les cadenes que arrossego, lligat amb tots aquells pagesos que s'estimen la terra que treballen com jo, aquesta notícia se m'ha figurat com la resplandor d'una misteriosa llum d'Esperança.

¡...Cada dia demanaré al bon Déu perquè la neu blanca que es posa a la cima del Montseny (i que és catala-

na... per això s'hi posa...) ens faci ser a tots fidels i dignes mereixedors de tot allò més bo i més gran del que ella representa...!

JOAN BTA. SOLDEVILA i TUR

Ens n'anem al camp

Sr. Director:
Som una família cristiana amb tres nenes petites que troba molt difícil viure plenament la seva fe i educar els fills en una gran ciutat tipus Barcelona, i que hem decidit, en conseqüència anar-nos-en a viure al camp. Ens agradaria conèixer altres cristians que estiguessin en una situació semblant i volguessin acompanyar-nos en el nostre èxode al camp i portar una vida senzilla, pobra i centrada en

el culte al Senyor. Tot això ens uniria i, a més l'esperança de construir una comunitat eclesial en l'esperit de les primeres comunitats cristianes, aquelles que "Fets" descriu dient que tenien un sol cor. A qualsevol que contesti a aquesta crida el rebrem com una resposta del Senyor a les nostres oracions.

La nostra adreça actual és: Miguel Echevarría Quintana. C/. Acàcies, 65, 3er. 1a. 08027 Barcelona.

MIGUEL

Aclariment de "CC" a la revista PALABRA

En relació amb la informació publicada en el n. 537 de "CC" on

parlavem del fet que determinats mitjans informatius —entre els quals la revista "PALABRA"— ressalten la decadència de la Companyia de Jesús, volem manifestar que el Director de "PALABRA" ens ha fet arribar una carta afirmant que la seva publicació no pot ser inclosa entre aquests mitjans. Gustosament, publiquem la seva rèplica.— Nota de la redacció.

Senyor Director:

Amb gran sorpresa, en el número 537 de "Catalunya Cristiana" lleigeixo una referència a la revista PALABRA, de la qual es diu que s'esforça a ressaltar la decadència de la Companyia de Jesús, en aquests últims anys.

Dirigeixo la revista PALABRA des del mes de febrer del 1969. I almenys en aquests vint-i-un anys dels

quals responc, no s'ha publicat en la meua revista cap comentari dels que "Catalunya Cristiana" li atribueix amb tota falsedat. Suposo, per això, que aquesta referència a PALABRA es deu a un lamentable error. No puc creure que una publicació com la seva —"popular d'informació i de cultura religioses"— cerca calumniar, desinformar o crear desunions o sospites dins de l'Església Catòlica.

Per consegüent i en atenció tant a l'honradesa que se suposa en tot allò professional de la premsa com al caràcter "cristià" que figura en el títol del setmanari de la seva direcció, espero per part de vostès la immediata i rotunda rectificació, que és de justícia.

JOSE MIGUEL PERO-SANZ
Director de "Palabra"

COMENCEN EL 29
US HI ESPEREM!

L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

us invita molt especialment al

**II CICLE DE CONVERSES TEOLÒGIQUES sobre
ELS GRANS TEMES DE LA FE CRISTIANA, AVUI
pel Dr. Joan E. Jarque i Jutglar**

I DÉU, LA TRANSCENDÈNCIA

- El "problema" de Déu.
- La "noció" de Déu.
- El Déu "personal" de la Revelació.
- Maria la Theotokos - Maré de Déu.

3 Conferències

II JESÚS-CRIST, LA REDEMPCIÓ

- Del Jesús de la història al Jesucrist de la fe.
- "L'anomenaràs Jesús, car ell salvarà..."
- L'Alfa i l'Omega.
- La Mare de Jesús.

3 Conferències

III L'ESPERIT CREADOR

- L'Esperit de Jesús
- L'Església - "Poble convocat" - de Jesucrist "Pedres vives"
- Maria la "Dona".

3 Conferències

Lloc: Església de les Monges Agustines, Carrer Vallmajor, 29 - 08021 Barcelona
Dies: 29 i 30 de gener i 1, 5, 6, 8, 12, 13 i 15 de febrer.

Hora: a les 8 del vespre.
Transports: Bus 64, 16 i 17 i tren de Sarrià, estació Muntaner.

Sisena visita pastoral del Papa a Àfrica

Al cor del Sahel

El dijous d'aquesta setmana, dia 25, el papa Joan Pau II ha iniciat la seva visita a cinc països africans: Cap Verd, Guinea-Bissau, Malí, Burkina Faso i Txad. Acabarà la seva visita pastoral el vinent dia 1 de febrer.

Una dada lamentable és que els cinc països figuren en el trist "ranking" dels vint països més pobres del món: es calcula, per exemple, que els capverdians que viuen fora del seu país passen del 70 per cent. En tots ells l'Església fa grans esforços per combinar la seva tasca evangelitzadora amb un treball de desenvolupament a mida de la població.

Durant el seu viatge Joan Pau II es trobarà amb certs problemes crucials amb els quals s'enfronta el continent africà actual: les seqüeles de colonialisme, el subdesenvolupament, la sequera, l'endeutament, la demografia galopant, l'islam i la inculturació.

La situació d'Àfrica cada dia és més preocupant. Un alt funcionari de l'ONU ha parlat recentment d'"un risc en l'enfrontament econòmic, polític i social del continent". Àfrica no gaudeix de la massiva ajuda d'Occident vers l'Europa de l'Est.

Cap Verd

Les grans nacions no són soles a beneficiar-se de la sol·licitud pastoral de Joan Pau II. L'arxipèlag de Cap-Verd comprèn deu illes, amb una superfície total de 4.033 quilòmetres quadrats, i compta amb 400.000 habitants. Praia, la capital, és a l'illa de Santiago.

Malgrat l'aridesa i pobresa del país, els capverdians estan realment disposats a progressar per la via del desenvolupament. Però el camí és encara llarg. Les condicions de vida han millorat arreu. Les necessitats alimentàries i sanitàries de base s'han assegurat. L'al·fabetització i l'escolarització han conegut progressos extraordinaris.

El país encara depèn molt de l'ajuda exterior, però els responsables han pogut evitar la mentalitat d'assistits.

Restava el problema d'un creixement demogràfic important. I no pot ser indefinidament resolt amb l'emigració. L'emigració ha jugat en el passat un paper no menyspreable: el nombre dels capverdians es-

tablerts a l'estranger sobrepassa amplement el dels que habiten el país.

La religió catòlica és majoritària a l'arxipèlag, i es fixa en un 90 per cent. Tanmateix aquesta xifra no reflecteix perfectament la realitat.

La reorganització pastoral, iniciada el 1941, ha ocasionat certes tensions entre la pietat popular molt arrelada a les formes ancestrals de la religió i un cristianisme més pla, portat per una teologia més intel·lectual. Aquesta tensió participa en la problemàtica delicada de la inculturació. Les relacions diplomàtiques entre Cap Verd i la Santa Seu existeixen des del 1984.

Guinea-Bissau

Situada entre el Senegal i la Guinea-Conakry, la Guinea-Bissau té una superfície de 36.000 quilòmetres quadrats i la formen tres regions naturals: les illes Bijagos, la plana pantanosa i els altiplans de l'interior. La població sobrepassa una mica el milió d'habitants.

Encara que antiga colònia portuguesa, la Guinea-Bissau compta amb un feble percentatge de catòlics: el 6'5 per cent de la població, mentre el 55 per cent és animista i el 35 per cent musulmà.

Malgrat les recomanacions de la Santa Seu, que havia repartit les terres a conquerir entre els colonitzadors, Portugal mostrà poc interès per evangelitzar el país. Els capellans portuguesos es consagraren especialment als centres europeïzats. El mercat negrer i el fet que el cristianisme era la religió de l'ocupant no afavoriren de cap manera l'atracció de l'Evangeli entre les poblacions autòctones.

L'Església catòlica no aplega més de 50.000 fidels. L'única diòcesi és la de Bissau, la capital, i la dirigeix un bisbe italià, monsenyor Arturo Settimio Ferrazzetta. És ajudat en el seu ministeri per cinquanta preveres, dels quals només tres són autòctons. El desenvolupament d'un clergat local preocupa el Papa que, en el curs del seu viatge inaugurarà el nou seminari.

L'estada del Papa a Guinea-Bissau acabarà el 28 de febrer amb una visita a la llebreria de Cumara, el mateix dia de la celebració de la Diada Mundial dels Leprosos. A aquesta leproseria moderna, de 92 llits, dirigida per franciscans italians, s'ha annexionat un centre important de cures mèdiques. Cumara acull malalts de diversos països veïns.

Les "Franciscanes Missioneres de Maria" són presents en 18 països d'Àfrica. En la fotografia, una germana del dispensari de N'Dorola a Burkina, un dels països que visitarà aquesta setmana el Papa.

El país té una extensió de 1.265.000 quilòmetres quadrats, però la major quantitat de població es concentra al sud-oest, essent el nord desèrtic.

Malí

Malí compta actualment amb nou milions d'habitants. La força demogràfica és molt important, amb una mitjana d'edat particularment baixa.

Els catòlics malians no representen numèricament més que una petitíssima minoria: l'1 per cent de la població (80.000 batejats i 10.000 catecúmens). Per atendre-la, el

país està dividit en sis diòcesis. Tots els bisbes són autòctons. El clergat diocesà local compta amb una quarantena de sacerdots. Són, tanmateix, dues vegades menys nombrosos que els preveres missioners.

L'estimació del nombre de musulmans varia fortament segons les fonts d'informació: els catòlics parlen del 60 per cent, els musulmans diuen que el 90 per cent. La convivència entre cristians i musulmans no ofereix dificultats.

Amb aquest esperit de tolerància i col·laboració s'ha celebrat el centenari de l'Església al Malí fa poc més d'un any, el novembre del 1988. Amb aquest motiu, el president malinès Moussa Traoré declarava: "Jo sóc musulmà, però aquí tots som malinesos abans de ser catòlics, musulmans, fetixistes o lliure pensadors... Aquí l'Església catòlica és minoritària. El que nosaltres volem és construir una Àfrica unida, solidària en la diversitat. L'integrisme, vosaltres el coneixeu també amb monsenyor Lefebvre. Pel meu país no crec en absolut amb una revolució a la iraniana. El Malí no té por de deixar-se guanyar per l'integrisme musulmà, ja que la nostra cultura ancestral és una cultura de tolerància".

***

En el proper número oferirem una breu informació sobre Burkina Faso i Txad, i en números successius resumirem el viatge papal per aquests països.

FILTRANT LA NOTÍCIA

A Seül, el Vaticà hi anirà només com a espectador

Vint consultors de l'Església catòlica s'afegiran, del 6 al 12 del proper mes de març, als 500 delegats que hi haurà a Seül —Corea del Sud— participant a la convocatòria mundial del "Consell Ecumènic de les Esglésies" (COE) sobre el tema: "Justícia, Pau i Defensa de la Creació".

L'agència KIPA anuncia que l'Església catòlica només participarà en un 20 per cent i sense el dret al vot. En determinats cercles de militants catòlics de Suïssa ha suscitat una decepció i malestar després de l'entusiasme en el gran encontre ecumènic de Bale. ¿Per què un nombre tan restringit de delegats catòlics a Seül, quan a Bale, el maig del 1989, la meitat dels 700 delegats provenien de l'Església catòlica?

Segons la mateixa agència, una carta dels cardenals J. Willebrands i R. Etchegaray —promotors de la unitat dels cristians i de la pau i justícia en el món, respectivament— respon a l'interrogant. La missiva ha estat adreçada a monsenyor Joseph Candolfi, president de la Conferència de bisbes suïssos. Un comunicat de premsa del Secretariat dels bis-

bes d'aquest país explica la decisió del Vaticà, anunciada pels susdits cardenals.

A Seül, diu el comunicat, la COE és l'únic organitzador de la convocatòria, mentre que a Bale, la Conferència de bisbes catòlics d'Europa (KEK) fou co-invitada. El Vaticà no ha pogut accedir al desig de la COE per considerar que ella era l'única implicada en l'afer. "A Seül —comenten els organismes romans— l'Església catòlica hauria de prendre una responsabilitat directa, que només li és assignada a la COE."

Cal dir que l'Església catòlica no és membre de la COE; d'aquí que els representants del Vaticà solament hi seran presents com a espectadors, encara que per mitjà d'aquests delegats —com ho féu en el cas de Vancouver l'any 1985 a Sant Antoni (Texas) el 1989— la Santa Seu donarà suport a la voluntat general de la convocatòria de Seül per dur a terme una acció a favor de la justícia, de la pau i de la salvaguarda de la creació. I això —acaba dient el Secretariat dels bisbes de Suïssa— "com un signe i un repte de la pròpia fe".

FRANCESC GAMISSANS

Senyora d'uns 40 anys per tenir cura d'una criatura de 8 a 3, en una casa de Sarrià. Oferim 45.000 ptes. o més, segons vàlua. Telefoneu de 8 a 10 del vespre al N° 204 25 42.

L'ESGLÉSIA EN EL MÓN

ROMA.- El Papa podria realitzar un viatge llampec a Txecoslovàquia

Una delegació del govern txecoslovac va viatjar la setmana passada a Roma per invitar oficialment Joan Pau II a visitar el país, conforme als desigs expressats tant pel nou president, Vaclav Havel, com pel president del Parlament, Alexandre Dubcek, en els seus missatges de cap d'any.

La visita del Papa a Txecoslovàquia respon al desig de la gran majoria de la població. Algunes informacions afegeixen que el Sant Pare estaria pensant la possibilitat de realitzar un viatge llampec, el proper mes de juny, abans que se celebrin les primeres eleccions lliures de la postguerra. Si el viatge es compleix en aquesta data, Txecoslovàquia seria el segon país del bloc de l'Est que visita el Papa, després de Polònia, on hi ha anat tres vegades. (EUROPA PRESS).

SANTIAGO DE XILE.- "Espiritualitat per a una ecologia cristiana"

El President de la Conferència Episcopal Xilena, monsenyor Carlos González, bisbe de Talca, en un document titulat "Espiritualitat per a una ecologia cristiana" —per encàrrec de l'Assemblea Plenària dels Bisbes de Xile— ha plantejat a l'opinió pública nacional, que "cal orientar la recerca i aplicació d'instruments tècnico-científic en ordre al desenvolupament integral de la persona humana i de tota la societat en consonància amb l'OBERTURA i DIGNIFICACIÓ de la Vida, ja que l'individu humà serà més adult i creatiu, davant la tècnica, quan més LLIURE sigui per decidir-se sobre el seu ús, o sobre el seu refús". "Els signes de mort" —afegit el Prelat— que actualment rode-

gen i ofeguen la nostra existència personal i comunitària, precedeixen, precisament dels mitjans i instruments tècnico-científics (armes sofisticades, tecnologia destructora de l'entorn ecològic, sistemes socio-econòmic consumistes, Mitjans automatitzats de Comunicació Social, etc.) que en mans de desaprensus, provoquen la tortura refinada, sufoquen la llibertat, manipulen la cultura i engendren fam per a les masses més desfavorides". (ICIA).

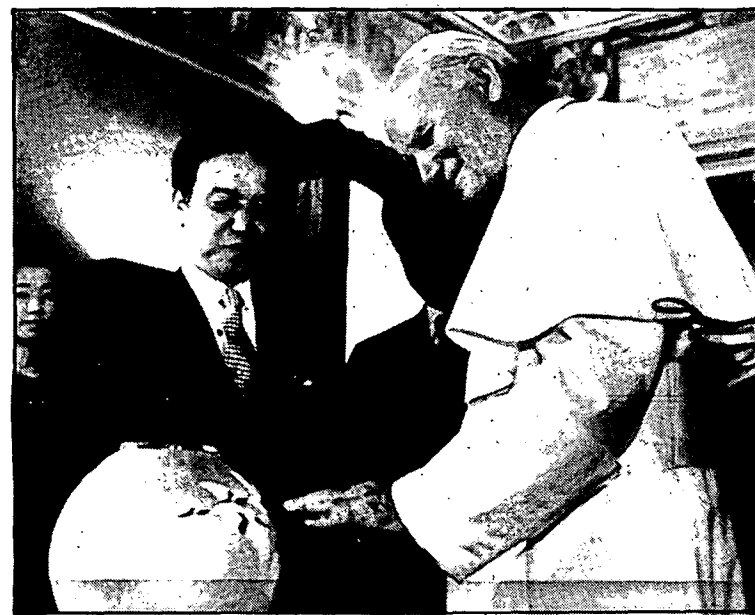
BRASÍLIA.- Esterilització de dones per motius econòmics

La Prefectura Municipal de Riveirao das Neves municipi de la regió metropolitana de Belo Horizonte, patrocina un programa de control de la natalitat, pagant la cirurgia de lligadures de trompes a dones treballadores. L'agència ca-

tòlica alemanya Kipa, va denunciar que augmenta al Brasil l'exigència empresarial que les dones que sol·liciten treball no puguin quedar-se embarassades. Els empresaris esperen economitjar així d'un 8 a un 10 per cent de les seves obligacions socials. L'Església Catòlica considera l'esterilització, en aquestes condicions, com a immoral i critica la seva imposició per la força com a requisit per obtenir feina. (OFIM).

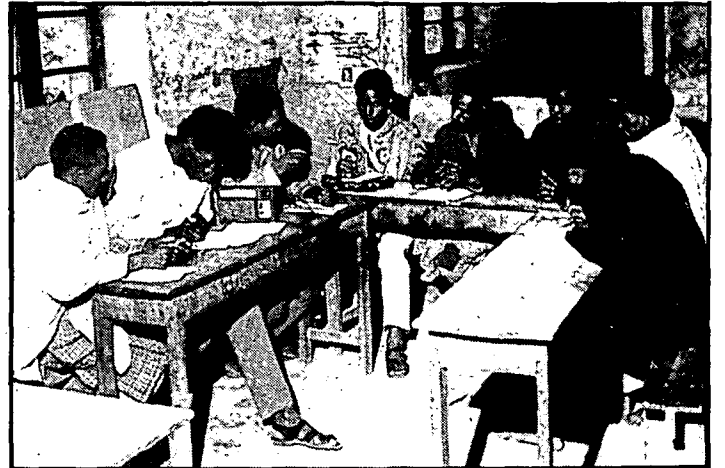
LIMA (PERU).- Dades per tremolar

El 28% dels peruans viuen, actualment, en el 2,7 per cent del territori nacional. El 58 per cent de la població activa resideix a la capital del país, Lima. També es troben fincats a Lima: el 63 per cent de les empreses industrials, dos de cada tres obrers, el 66 per cent del parc de l'automotor, el 59 per cent

Europa de l'Est, el desarmament i les relacions internacionals han estat els temes centrals de les converses entre el Papa i el primer ministre japonès, Toshiki Kaifu. Durant l'audiència celebrada al Vaticà la passada setmana, el cap del govern nipó lliurà un gerro a Joan Pau II.

Pla d'acció contra l'analfabetisme

Segons la UNESCO, un dels principals objectius de l'Any Internacional de l'Alfabetització és el llançament d'un pla d'acció decennal de lluita contra l'analfabetisme, conjuntament amb la UNICEF, el Banc Mundial i el Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament. Hi ha en el món 945 milions d'analfabets.

L'Austràlia Colin Power, subdirector general de la UNESCO per a l'Educació, ha declarat que "la crisi econòmica que sofreix el Tercer Món ha ralentitzat els progressos en la lluita contra l'analfabetisme". I ha afegit: "Encara és més greu que en molts països s'observa una degradació de la qualitat d'ensenyança".

de l'energia elèctrica, el 66 per cent del personal de la Salut pública, el 63 per cent dels Centres escolars, el 76 per cent dels dipòsits bancaris processats i el 92 per cent dels tributs recaptats.

De l'estat peruà depenen, directament, 130 empreses i el 42 per cent de les exportacions; un de cada tres treballadors "de plantilla", són funcionaris de l'Estat: El 63 per cent dels peruans els manca els serveis d'electricitat i aigua corrent; només el 13 per cent dels pe-

ruans apareix en "les plantilles" de treball. Més de 5.500.000 peruans no tenen un lloc de treball. Cada any, neixen 560.000 peruans (les dones de Lima tenen una mitjana de 3,2 fills cada una, les de la serra 7). Al voltant de 200.000 peruans moren a l'any (la meitat són infants menors de 5 anys). L'any 1988 hi havia un 14 per cent d'analfabets sobre la població total (19.000.000 de persones); la població femenina rural és analfabeta en un 65 per cent. (ICIA).

Instrucció de la Congregació per a l'Educació Catòlica

Cal aprendre llatí i grec

La Santa Seu ha demanat a tots els bisbes del món que l'estudi dels Pares de l'Església rebi adequada atenció en seminaris i facultats de Teologia.

En el Vaticà fou presentada una instrucció de la Congregació per a l'Educació Catòlica sobre el tema de la Patrística o Patrologia, en el qual s'insisteix en la urgència de l'estudi dels escrits dels Pares de l'Església, és a dir, els grans teòlegs dels primers segles, des de sant Justí a sant Agustí o sant Ambrosi.

"El principal motiu de la validesa d'aquests estudis —afirma el document— és en el fet que els Pares ens han transmés un mètode teològic que és a la vègada lluminós i segur" i que el seu patrimoni és comú a tots els cristians, perquè és precedent al cisma d'Orient". "Els Pares ho són tant de l'Ortodòxia oriental com de la Teologia catòlica, dels protestants i anglicans".

La Congregació per a l'Educació Catòlica recomana que a causa de la deficiència de l'ensenyança actual en les matèries humanístiques, en els centres de formació catòlica es faci un esforç especial per reforçar els estudis de lla-

tí i grec. El seu coneixement és indispensable per a apropar-se als Pares de l'Església.

Segons el secretari de la Congregació, els escrits dels Pares poden il·luminar molt bé la problemàtica del món actual, també la social. Mentrestant, el rector del Agustinianum va recordar que sant Basili fou un precursor en qüestions socials perquè va realitzar un "contracte nàutic" en el qual es regulaven els drets sindicals dels mariners que fins llavors eren considerats responsables del naufragi del seu vaixell, fos quina fos la causa real del desastre.

L'actualitat dels Pares ve també del fet que visqueren una situació de canvi, de pas d'èpoques com la nostra. Sant Agustí, per exemple, va veure la caiguda de l'Imperi d'Occident i les invasions dels bàrbars. I els altres foren protagonistes del pas del món pagà al cristià.

Les parts principals de l'extens document són consagrades als temes de per què i com estudiar els Pares, finalitzant amb unes disposicions pràctiques que hauran de ser tingudes en compte pels rectors de seminaris, cases de formació i centres d'estudis superiors eclesiàstics.

Façana de l'antiga universitat de Cervera.

Justícia i Pau de Catalunya dóna suport a la iniciativa del Parlament sobre l'autodeterminació

BARCELONA.— Una àmplia majoria dels representants al Parlament de Catalunya van aprovar una proposició no de llei sobre el dret d'autodeterminació. Aquesta iniciativa ha despertat molts comentaris. Justícia i Pau de Catalunya creu oportú aportar unes reflexions.

Com a afirmació prèvia fonamental, volem recordar que es tracta d'una qüestió de drets humans, de drets dels pobles en aquest cas, que són bàsics i permanents mentre que els ordenaments jurídics de les col·lectivitats no són intocables i poden ser canviats per garantir millor uns drets.

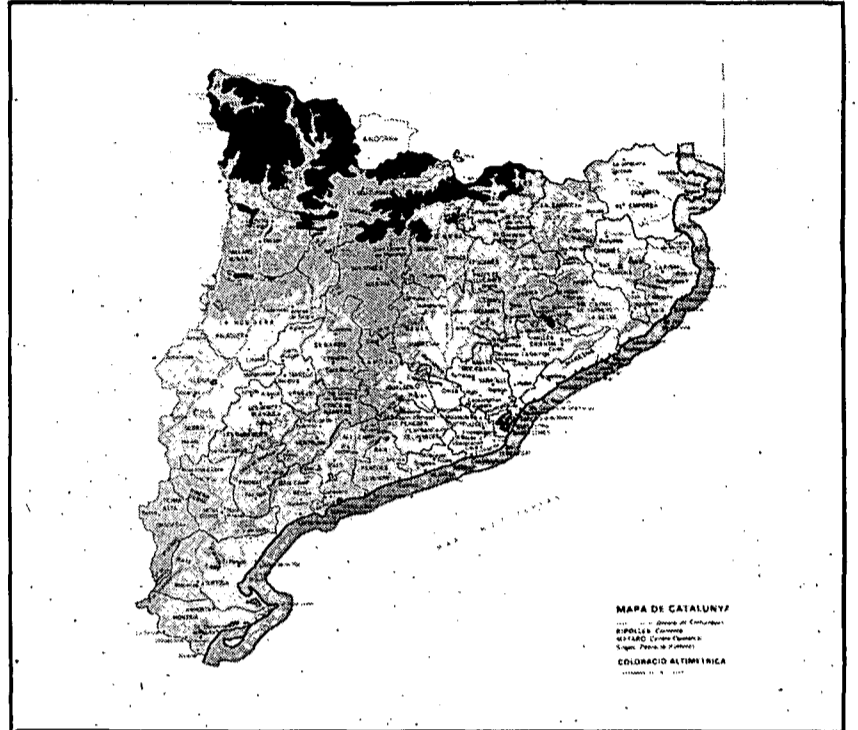
En aquest marc, considerem uns punts. En primer lloc pensem que la proposició no de llei era mesurada i amb ànim evident de mantenir-se dins l'àmbit legal i els procediments democràtics. En segon lloc, si és lògic que provoqués manifestacions d'opinió diverses, força d'elles han caigut en un dramatisme que ens sembla absolutament injustificat.

En tercer lloc, cal recordar que la redacció i aprovació de la Constitució i de l'Estatut es van fer en unes circumstàncies històriques determinades, molt influïdes per l'aleshores recent sortida de la dictadura, amb les cauteles explicables, i que és

possible que circumstàncies diferents aconsellin a sectors d'opinió el plantejament de diverses qüestions. Finalment, pensem que totes les forces polítiques catalanes, votessin o no a favor de la proposició parlamentària, han d'aprofitar l'ocasió per obrir un diàleg seriós i per aportar propostes, com més concretes millor, sobre la seva posició cara a aconseguir nivells més alts d'autogovern a Catalunya, objectiu que ens sembla que és unànimement compartit per totes aquestes forces. La concreció de propostes, que evidentment poden ser diverses, és un esforç que cal exigir.

La iniciativa parlamentària esmentada i les reaccions que ha suscitat demostren que es tracta d'un problema viu i discutit. Creiem que seria un error tractar d'oblidar-ho i que ha de ser motiu d'obrir un diàleg veritable entre les forces polítiques catalanes i amb les de l'Estat espanyol, diàleg en el qual també ha de participar activament la societat civil. Aquella iniciativa parlamentària pot convertir-se així en element realment positiu en el progrés democràtic de les societats catalana i espanyola.

JUSTÍCIA I PAU DE CATALUNYA

A V I S O S I C O M U N I C A T S

BARCELONA

- **XIII JORNADES DE FORMACIÓ I CONVIVÈNCIA.**— Organitzades per ANFE, tindran lloc els dies 3 i 4 de febrer, a la Casa d'Exercicis de Sarrià, c/ Carasco i Formiguera, 32. Començaran a les 10 del dissabte i acabaran el diumenge al voltant de les 6'30 de la tarda, després del res de Vespres. El tema central serà, com a punt de referència, l'exhortació apostòlica "Christifideles laici", de Joan Pau II. Per informació i inscripcions: CEDAIR, c/Aragó, 268, tel. 216 02 13, de dilluns a divendres de 6 a 8 de la tarda.
- **Concert de Carilló - Palau de la Generalitat.**— El diumenge, dia 4 de febrer, a les 12 hores, hi haurà un Concert de Carilló al Palau de la Generalitat, a càrrec d'Anna M. Reverté. Interpretarà: Danses catalanes, Cançons d'arreu del món i obres de P. Narcís Casanovas, Claude Debussy i Frederic Mompou. (Es podrà escoltar el concert des del Barri Gòtic. Lloc de més bona audició: carrer del Bisbe).
- **Centre d'estudis CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— Presentació de la col·lecció "Fe y Secula-

- ridad". Parlaran: Antoni Blanch i J. Martínez Cortés b.j., autors de "Cròniques de la increencia" - "¿Qué hacemos con los jóvenes?".
Dia: dilluns, 29 de gener. **Hora:** 19'30. **Lloc:** Roger de Llúria, 13 (Metro Urquinaona).
- **QUARESMA: TALLERS D'EXPRESSIONI PASTORAL:** Dissabte, 11 de febrer, de les 10 h. a les 12'30. Els equips de la publicació setmanal: **MISSA FAMILIAR** ofereixen uns tallers pràctics per a l'animació de les Eucaristies amb infants dels diumenges de Quaresma. Com ja és habitual, es faran a la Sala Claret, c/Roger de Llúria, 5, entresol. (Metro Urquinaona).
- **Grups d'Oració i d'Amistat.**— Celebraran el proper dia 4 de febrer, a les 5 de la tarda, el seu Recés Mensual, al Col·legi de Sant Vicenç de Paül, c/ de les Carolines, 10, que serà predicat per Mn. Carles Mas de Xaxars.
- **IV RETROBAMENT EUCUMENIC.**— Se celebrarà el dia 3 de febrer, al Centre Borja, c/Llareses, 30, **SANT CUGAT DEL VALLÈS.** Començarà a les 9'30 i acabarà als voltants de les 6. Tema: PAU, JUSTÍCIA I INTEGRITAT DE LA CREACIÓ (segons el

- Document de la Trobada Eucumènica de Basilea). Hi participen: P. Héctor Vall, Félix Pastor, Rev. Juli Ferrer, Mn. Antoni Matabosch, Vicenta Ferrer. (Cal confirmar l'assistència al dinar). Per informació: 207 40 16 i 258 86 48.
- **Cicle de Conferències sobre LA VIDA HUMANA I LA MORAL.**— Les organitza l'Acadèmia Catòlica de Sabadell. **Dijous, 1 de febrer,** "Lleis humanes i llei divina", pel Sr. Ramon Ramoneda i Viver. **Dijous, 8 de febrer,** "Manipulació de la vida humana", pel Dr. Josep Argemí i Renom. **Dijous 15 de febrer,** "Eutanàsia", pel Dr. Joan Argemí i Fontanet. **Dijous, 22 de febrer,** "Saber envellir", pel Sr. Antoni Pellicer i Honrubia. **Lloc:** Aula Dr. Lluís Carreras, de l'Acadèmia Catòlica, c/ Sant Joan, 20. Sabadell. **Hora:** 2/4 de 10 del vespre. Inscripcions: Acadèmia Catòlica, c/ St. Joan, 20. Tel. 725 75 19, de 6 a 9 del vespre.
- **JORNADES D'ESPIRITUALITAT.**— Dies 5, 6 i 7 de febrer, dirigides per Mn. Joan Esquerda, prev. Tema: **COMUNITAT ECLESIAL CONSTRUCTORA DE LA PAU.** Una Església misatgera de Déu Amor. Unitat del cos humà, unitat de l'Església. Església constructora de "comunió" i de la pau en la història humana. **Hora:** 2/4 de 8 del vespre. **Lloc:** Col·legi MM. Escolàpies, c/ Llúria, 64 (cantonada Aragó).
- **Germanor Apostòlica de Preveres.**— El proper dia 5 de febrer, dilluns, amb la companyia de Mn. Joan Esquerda que dirigirà el Recés. Tema: "El sacerdot, apòstol de la Trinitat, constructor de la unitat eclesial i de la pau". **Lloc:** Casa d'Exercicis de Sarrià. **Hora:** Començarà a les 11 del matí: meditació, silenci, pregària personal, diàleg-comentari del tema, dinar, revisió i projectes amb compromís; acabarà a les 4'45 amb la Benedicció del Santíssim. Per quedar-se a dinar: avisar Mn. Torner, 230 07 21 o Mn. Campaña, 203 74 51.
- **Parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova. BENEDICCIÓ**

- D'INFANTS EN LA FESTA DE LA CANDELERA.**— El proper, 2 de febrer, festivitats de la Candelera, tindrà lloc a la parròquia de la Mare de Déu de la Bonanova (a la Plaça del mateix nom), una senzilla celebració per beneir els nens petits que els seus pares presentin. L'acte es farà a les 6 de la tarda, a la Capella del cambriol de la Mare de Déu; i serà curt, tenint en compte l'edat dels infants. Després se servirà un petit refrigeri.
- **Celebració en Cant Gregorià.**— Dimecres, dia 31 de gener. Aniversari XV trapàs P. Altisent. A les 7'45 del vespre. A l'Església de Sant Felip Neri de Barcelona, Plaça de Sant Felip Neri, 5.
- **Centre Cristià dels Universitaris.**— Divendres, 2 de febrer, a les 20 h., **TEMA D'APROFUNDIMENT TEOLÒGIC,** "Estètica i religió", a càrrec de Mn. Josep M. Via i Taltavull, professor de les Facultats eclesiàstiques de Filosofia i Teologia de Catalunya.
- **Set Diumenges de Sant Josep.**— Se celebraran amb tota solemnitat al Reial Santuari de Sant Josep de la Muntanya. Després de cada missa, exercici resat dels Dolors i Goigs de Sant Josep. A la tarda, a les 17'45, Sant Rosa-

- ri, Dolors i Goigs cantats per l'Escolania del Santuari, Sermó, Benedicció i Reserva. A continuació Missa vespertina.
- **Moviment Cristià de Mestres.**— La propera trobada serà el dia 3 de febrer, a 2/4 d'11 del matí, al c/ Llúria, 7, 1er. El tema de reflexió serà: "El valor solidaritat a l'Escola". Per més informació: Montserrat Sardà, tel. 253 44 99.
- **XXV anys dels Missioners Espiritans a Catalunya.**— (5-2-65 al 5-2-90). A Barcelona, c/Mallorca, 317, pral. **SETMANA DE CONFERÈNCIES I EUCARISTIA,** a les 6 de la tarda. **Gener: dia 29,** "Los Espiritanos: Visión general de la Congregación (Victor Cabezas); **dia 30,** "Los Espiritanos en España" (Joaquín Ramos); **dia 31,** "Los Espiritanos en Catalunya" (M. David de Sousa). **Febrer: Dia 1,** "Los laicos y la Misión, Familia Espiritana en Catalunya" (Sta. Mercedes Dóttres); **dia 2,** "Al servicio de las iglesias locales: Actualidad de la doctrina misionera de Liberman" (H. Machado). **Dia 3,** "Peregrinaje a Montserrat, sortida a les 9'30. **Dia 4,** Trobada General, al Col·legi de Santa Teresa, c/Nàpols, 359, a les 4,30 h. Sessió Missionera-Eucaristia. Convivència.

PER PRIMERA VEGADA, DES DEL CONCILI VATICÀ II, ÉS A L'ABAST DELS FIDELS DE PARLA CATALANA EL

MISSAL FERIAI

EN EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO.FESTIUS:

Amb els textos eucològics i lectures de les misses de totes les fèries de l'any, de les celebracions del Propi dels sants, de les misses del Comú, rituals, per diverses necessitats, votives i de difunts. Ordre de la missa amb les pregàries eucarístiques del Missal romà, la pregària V (del Sínode suís), les de reconciliació i d'infants.

De venda a les llibreries

Format, 11x17 cms. - 2.208 pàgs. paper bibloprint - Impres a dues tintes Enquadernació de simil-pell - P.V.P. (amb IVA), 5.545 ptes.

EDITORIAL REGINA, S.A. - Mallorca, 87 i 89 - 08029 BARCELONA

MISSATGE DE LA MARE DE DÉU A MEDJUGORJE

- 25 de desembre del 1989

Estimats fills, avui us beneixo d'una manera especial amb la meva benedicció materna i intercedixo per vosaltres prop de Déu a fi que us atorgui el do de la conversió del cor. Ja fa anys que us crido i us exhorto a una vida espiritual profunda en la simplicitat, però sou tan freds... Per això, fillets, us ho suplico, accepteu i viviu seriosament els missatges per tal que la vostra ànima no estigui trista quan ja no estaré amb vosaltres i quan ja no us guiaré com un infant poc segur d'ell mateix durant els primers passos. Per això, fillets, llegiu cada dia els missatges que us he donat i transformeu-los en vida. Us estimo i per això us invito tots a caminar amb Déu per la senda de la salvació. Gràcies per haver respost a la meua crida.

AMICS DE MEDJUGORJE: c/ Carme, 11 - baixos 08700 IGUALADA

URGELL

El grup no ha renunciat mai a la inspiració cristiana dels seus orígens

15 anys d'Escoltisme a Agramunt

AGRAMUNT.— Pares i joves d'Agramunt han esmerçat idees i constància en la creació i promoció de l'Agrupament Escolta. Ara han iniciat ja les celebracions del seu XV aniversari que clouran al mes de maig.

La representació dels "Pastorets" a càrrec dels pares dels joves escoltes ha obert el programa festiu de la commemoració. Més endavant l'Agrupament acollirà els caps escoltes dels bisbats de Solsona, Lleida i Urgell. Volen que tota la població participi en la festa de l'escoltisme agramuntí.

L'Agrupament Escolta d'Agramunt va formar-se per iniciativa de la parròquia l'any 1975, però aviat va tenir vida pròpia i es desvinculà de la parròquia. El Camp d'Estiu del 1980 confirmà la majoria d'edat de l'Agrupament. Va ser organitzat conjuntament amb l'Agrupament "Jong Bravant" de Leuven (Bèlgica) i, després

de fer diverses rutes pel Pirineu, ambdós grups van participar en unes jornades de revisió i intercanvi a la ciutat flamenca. Ramon Argilés, el primer cap, hagué d'abandonar la direcció de l'Agrupament i les obligacions militars obliguen a alguns dirigents a deixar les seves responsabilitats amb el grup.

L'Agrupament Escolta d'Agramunt celebra enguany el seu XV aniversari. Va fundar-se per iniciativa de la parròquia i, després de superar algunes crisis, viu un moment esplendorós.

Aquests fets van suposar una crisi, però l'Agrupament en sortiria altre cop envigorit per la massiva participació dels agramuntins a les caramelles organitzades per la pasqua del

1982. La força d'aquesta acció creixeria per l'organització del BOOM'82 a Agramunt amb la participació de 800 escoltes. El mateix estiu del 1982 organitzen el camp d'estiu a l'embarcament de Sau. Joan Farré ocupa el càrrec de cap del grup i engresca un bon estol de joves a col·laborar en els tasques de direcció i coordinació de l'Agrupament. S'inicia aviat una nova crisi que arriba a comprometre seriosament la supervivència de l'entitat juvenil. El 1986 Jaume Añé es fa càrrec de les responsabilitats de cap de l'Agrupament, una colla d'amics donen suport a les seves iniciatives i l'any 1988 l'entitat recupera la secció de Pioners i Caravel·les. Ara la celebració del XV aniversari volen que signifiqui l'embranchida que con-

solidi l'Agrupament en la seva tasca. Els antics caps col·laboren també en diverses tasques per donar esplendor i eficàcia a la commemoració. Informacions de darrera hora confirmen que el nombre d'escoltes ha crescut el 30%, fet que confirma la solidesa i l'entusiasme de l'Agrupament.

L'Agrupament Escolta d'Agramunt ha tingut una estreta vinculació amb la parròquia

des de la seva formació. Arribà un moment que estructuralment es desvinculà de la parròquia; l'actual cap qualifica el fet com l'assoliment de l'autonomia. El grup no ha renunciat mai a la inspiració cristiana dels seus orígens i els seus dirigents han valorat sempre el servei del consiliari que ha animat totes les activitats de l'entitat juvenil.

ANTONI MIRABET

Monsenyor Martí visita diversos centres d'audiovisuais d'Amèrica

LA SEU D'URGELL.— Monsenyor Joan Martí, Bisbe d'Urgell i President de la Comissió Episcopal de Mitjans de Comunicació Social, del 3 al 19 de gener, ha realitzat un viatge a països d'Amèrica per visitar diversos centres catòlics dedicats a la pastoral del cinema i del vídeo. El viatge ha estat preparat per una fundació que promou l'evangelització mitjançant els audiovisuals.

El Bisbe d'Urgell, en el curs de les dues setmanes del viatge, ha fet quinze vols d'avió que l'han portat a les següents nacions i capitals: Atlanta, El Salvador, Honduras, Bogotà, Buenos Aires, São Paulo i Nova York. Cal destacar la visita als preveres d'Urgell que treballen a Bogotà i al seu germà Antoni, professor universitari al Canadà.

A.M.

FETS I CRITERIS

Té l'Església una doctrina social?

L'interrogant sobre la doctrina social de l'Església es planteja des de dues actituds diferents. D'una banda hi ha aquells que diuen: "l'Església ha de predicar l'evangeli i no s'ha de posar en problemes socials, que no són de la seva competència".

És veritat que la missió prioritària i pròpia de l'Església és l'evangelització; però també és veritat que l'home que ha de ser evangelitzat no és un ésser abstracte, sinó que és una persona que viu en la societat i està subjecte als problemes socials i econòmics. La doctrina de l'evangeli sobre l'amor al proïsme comporta treballar per la justícia, l'alliberament i la pau en el món.

Pau VI va dir que l'evangelització no seria completa si no tingués en compte les relacions concretes que existeixen entre l'Evangeli i la vida personal i social de l'home. Joan XXIII ja havia afirmat que la doctrina social de l'Església és "part integrant de la concepció cristiana de la vida". Voler reduir l'evangelització a una predicació "químicament pura" de l'Evangeli seria negar la interpel·lació recíproca que hi ha entre l'Evangeli i la vida real de les persones.

Hi ha una altra actitud, i és la d'aquells que es resisteixen a acceptar la doctrina social de l'Església perquè imaginen una "doctrina" en el mateix sentit que es parla de la doctrina d'un sistema econòmic o d'un partit polític.

Aquesta dificultat va provocar, fa anys, que es

preferís parlar d'ensenyament social de l'Església, en lloc de doctrina social. A la pràctica, tant Pau VI com Joan Pau II empenen les dues expressions i sempre han afirmat clarament que no es tracta pas de proposar un model prefabricat ni de justificar una estructura determinada.

L'ensenyament de l'Església no es limita a enunciar uns principis generals. Ella proposa una doctrina, que té com a font el missatge evangèlic, i les seves exigències, que il·luminen els problemes de la vida social.

L'Església proporciona una ajuda en la recerca de les solucions tècniques que han de trobar els experts i els responsables de la vida social. El magisteri de l'Església adapta les afirmacions dels principis immutables a cada situació o problema que origina l'evolució històrica.

La solidesa i la fermesa dels principis no impedeixen ni el dinamisme ni la flexibilitat de les aplicacions pràctiques a les noves necessitats.

La doctrina social de l'Església és una crida continuada a la consciència de les persones perquè contribueixin a construir una societat més humana, més justa i més pacífica, inspirada en la solidaritat i l'amor preferencial pels pobres. (cf Joan Pau II, la preocupació social n. 47).

+ RAMON TORRELLA i CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Gran èxit en les tres primeres representacions dels Pastorets Musicals del Vendrell

De gran èxit, tant d'escenificació com de públic es pot qualificar, una vegada arribat a l'equador, les representacions dels Pastorets Musicals del Vendrell.

Diumenge passat, molts vendrellencs es van quedar sense poder entrar al teatre, ja que es va emplenar de públic provinent de diferents indrets de Catalunya. La prova és el moviment d'autocars que hi havia al davant del teatre.

El fet diferencial d'aquests Pastorets, adreçats principalment a la gent gran, pel seu text religiós i seriós, sense deixar la part còmica, però sense caure en la pallassada, és l'acurada posada en escena dels diferents quadres, el treball important en efectes especials, cops de llum, sonorització espectacular i la incorporació enguany del Cor Pau Casals, el qual a més a més d'interpretar, canta en escena, fa, juntament amb el Poema de Nadal, narrat al llarg de l'obra, un espectacle seriós, important i a l'alada teatral que hom es mereix.

Podríem qualificar els Pastorets d'enguany, com el gran espectacle teatral del Penedès; més de 160 persones hi treballen cada diumenge desinteressadament, un pressupost de més de 3 milions de pessetes per sis representacions, i un moviment de gairebé 3.500 persones per temporada, avalen aquest espectacle, sense deixar de banda el ressò publicitari que l'entitat porta a terme i que ha fet que Els Pastorets Musicals del Vendrell siguin coneguts arreu de Catalunya.

Tres representacions queden per cloure aquesta temporada, la 25a. d'escenificacions ininterrompudes, les previsions de les quals són optimistes i el treball diari dels responsables fan possible que cada diumenge es pugui obrir el teló a les 5 de la tarda, al Teatre La Lira.

JOSEP M. BARGALLÓ i JANÉ

GIRONA

Natural d'Olot, va fundar les religioses Missioneres del Cor de Maria

Clausura del procés de canonització del Dr. Masmitjà

GIRONA.— S'ha celebrat la sessió de clausura del procés de canonització del servent de Déu, doctor Joaquim Masmitjà i de Puig, que va néixer a Olot l'any 1808 i va fundar la congregació de les Religioses Missioneres del Cor de Maria. La sessió va ser presidida pel bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon, amb la participació del postulator de la causa i actual rector de Sant Esteve d'Olot, mossèn Emili Montal i Vilert, i una representació de diferents cases de la Congregació que ja es troben per Europa i Amèrica.

Aquestes representacions anaven presidides per la superiora general, mare Pilar Lascorz i la seva antecessora, Evelyn Soto. A més també s'afegiren a l'acte un bon nombre de testimonis i membres històrics de la comissió que havien prestat declaració al transcurs de la causa.

Home de diàleg

El doctor Joaquim Mas-

mitjà va exercir diferents càrrecs de responsabilitat a la diòcesi gironina, essent rector, canonge penitencier i vicari capital. Però la seva obra principal va ser la fundació de l'Institut de Missioneres del Cor de Maria per tal d'educar i formar les noies a través de l'escola i les residències.

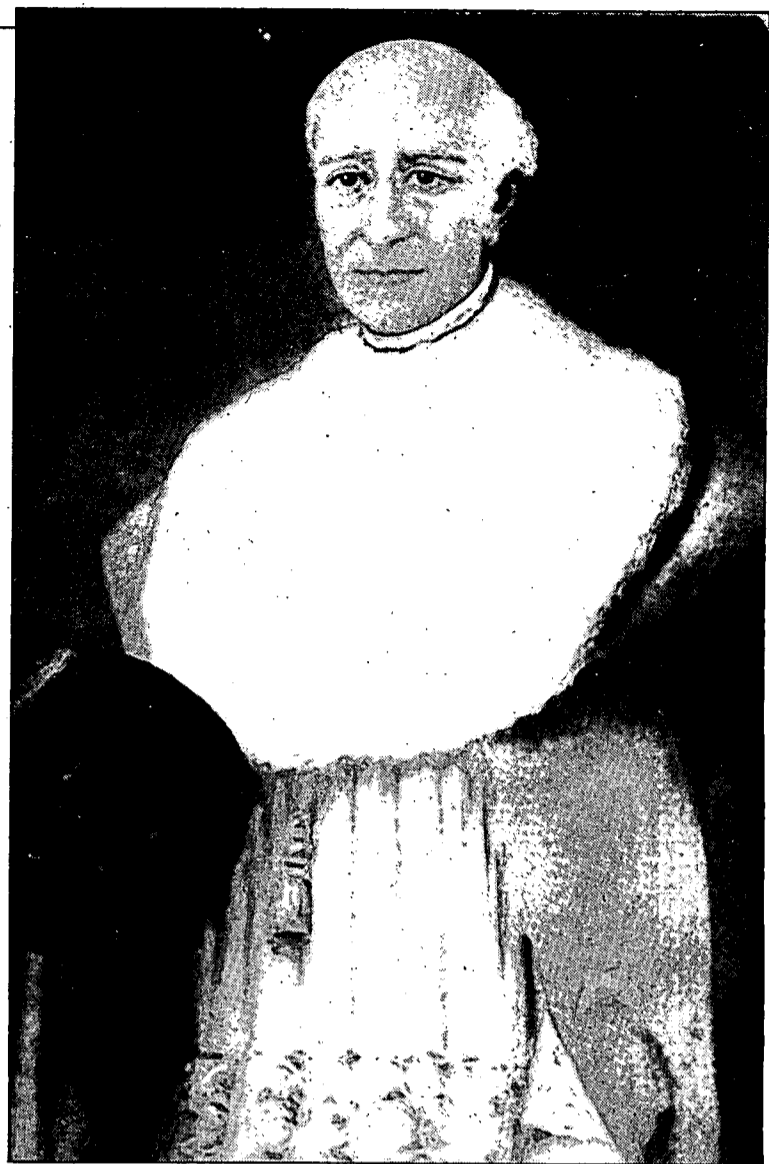
Aquesta fundació omplia un buit existent a les comarques gironines el segle passat que preocupava des de feia temps el capellà nascut a Olot. La primera casa es va ubicar a la mateixa capital de la Garrotxa i en l'actualitat n'hi ha en diferents estats d'Europa i d'Amèrica.

El doctor Masmitjà va ser un home de diàleg i de govern sense autoritarismes. El bisbe actual, monsenyor Jaume Camprodon, recorda en un escrit aparegut al Full Parroquial que "quan en les reunions s'havien de prendre decisions acostumava a dir: Parleu-ne entre vosaltres per a un millor encert". Va morir a Girona el 26 d'agost de 1886 i

aviat va córrer la seva fama de sant. A principis dels seixanta es va iniciar el seu procés de canonització a nivell diocesà i el resultat de les investigacions fetes ha ocupat una vintena de volums, nou llibres amb les seves publicacions i constitucions i seixanta-una carpetes de documents diversos. Tots aquests treballs s'han traslladat a la Congregació de les Causes dels Sants que hi ha al Vaticà i ara aquesta els estudiarà minuciosament.

Apòstol del confessorari

Monsenyor Jaume Camprodon afirma que "a nosaltres ens toca pregar demanant a Déu que si entra en els seus plans, l'Església pugui comptar amb un nou Sant, aquesta vegada gironí". La sessió de clausura del procés diocesà es va acabar amb unes paraules del mateix doctor Camprodon, destacant els aspectes de sacerdot, apòstol del confessorari, i de la direcció espiritual,

així com els d'una persona de discreció i senzillesa fins quan ocupava càrrecs importants de la diòcesi. Al final tots els assistents a l'acte van entonar la Salve, després que la Superiora General de l'Institut, Maria

Pilar Lascorz, pronunciés unes paraules d'agraïment a tots els que havien treballat per aconseguir la canonització del doctor Masmitjà.

M. CABALLE

P E T I T S A N U N C I S

VARIS

MICROONDAS. Un sistema revolucionari y rápido de cocinar. Es una forma simple pero hay que saber las nuevas técnicas y sus astucias. Información Tel.: 202 00 21.

ES necessita una cuinera per a residència d'ancians a l'Hospitalet. Jornada partida. Tel. 422 62 39 de 12 a 14 hores.

S'OFEREIX noia filòloga per fer classes col·legi, castellà-català. Tel. 881 90 26.

PROFESSOR nadiu i titulat fa classes d'anglès. Tel. 423 44 31.

VIDRIERES emplomades restauració i nova creació. C/ Santa Eugènia 65. Tel. 23 22 61 GIRONA.

VÍDUA sense fills desitja trobar senyor 65-70 anys catòlic-practicant solvent. Fins matrimonials. Tel.: 389 08 49 de 2 a 4 i de 10 a 12 de la nit, de dilluns a dijous.

SOC CATÒLIC, desitjaria amistat seriosa amb noia. Tel. 211 84 41 de 10 a 12 nit.

SRA. NETEJA s'ofereix matins casa particular o oficina. Tel. 336 61 98.

SOLTER 61 anys busca companyia persona amant del Santuari de Lourdes, fins molt seriosos. Escriu a Julio Lindis Oliva, Sant Francesc, 12, 17001 Girona. Contestaré a totes les cartes.

SI TENEN informació sobre les grutes de Lourdes, agrairé molt que m'ho comuniquin. Julio Lindis i Oliva. Sant Francesc, 12 tr. 17001 Girona.

GRANJA de rehabilitació de toxicòmans agrairia la donació d'1 o 2 rentadores en bon ús. Tel. 835 02 36.

GRANJA rehabilitació agraria donació rentadora. Tel. 426 77 86.

HABITACIÓ Balmes-Aragó per jove o senyor 5.500 ptes. la setmana. Confort. Tel. 253 87 08.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes 64 3er 2a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concert entrevista.

Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

M.ª CARMEN CARREIRAS ANTIGUITATS

Afiliada al gremi d'Antiquaris de Catalunya

COMPRO:

- MOBLES ANTICS
- CADIRATGE
- PISOS SENCERS PER HERÈNCIES O PARTICIONS
- PORCELLANES
- VENTALLS
- JOIES
- JOGUINES
- NINES DE PORCELLANA, ETC.
- ROBA BLANCA I MANTONS DE MANILA
- PINTURES I DIBUIXOS
- BIBLIOTEQUES SENCERES
- LLIBRES ANTICS
- GRAVATS
- MAPES I CARTELLS

c/. de la Palla, 5. Tel. 318 94 26 - 230 19 71. 08002 Barcelona

VENDES

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial
Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys
Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica
Tapis i estora
Cultura General
Recuperació Física-Logopedia "CLUB-ESPLAI"
Assessorament psiquiàtric i psicològic
Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula i envieu-ho junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

NOM .....
ADREÇA .....
POBLACIÓ ..... Tel. ....
PREU LÍNIA ..... SETMANES .....

125 pts.
250 pts.
375 pts.
500 pts.
625 pts.
750 pts.
875 pts.

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu de l'anunci pel nombre d'insercions.

Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA carrer València, 244. 2.º. 08007 - Barcelona

BARCELONA

El secretari general del patronat, Salvador Pié, analitza els grans trets del futur centre docent catòlic

Universitat Ramon Llull: ensenyament personalitzat inspirat en els valors cristians

BARCELONA.— La primera universitat privada de Catalunya, "Universitat Ramon Llull", impartirà un ensenyament personalitzat adequat als nostres temps i respectuós amb els drets humans inspirats en els valors cristians, ha posat en relleu el secretari general del patronat universitari, Salvador Pié.

Tanmateix puntualitzà que no imposaran aquests valors cristians a ningú per entrar a la universitat ja que només es demanarà que s'acceptin i respectin aquests valors.

Salvador Pié va destacar que la marca eclesiàstica que se li vol donar es deu al fet que tots els centres que formen el patronat, tenen origen cristià.

A parer del delegat diocesà aquesta marca eclesiàstica "no és negativa ni impositiva, sinó una forma de voler ser, ja que no es desitja anar contra res, i si possibilitar un ensenyament amb la imatge de Ramon Llull, de diàleg amb el món, d'anar del més positiu al més transcendent".

La fundació que promou la

universitat "Ramon Llull", creada el passat 10 d'octubre, amb la firma de la carta fundacional i els seus estatuts, està formada per un patronat en què hi participen diverses institucions catalanes i una junta directiva.

Hi ha sis institucions que són membres nats de la Universitat Ramon Llull: l'Institut Químic de Sarrià, el Cercle d'Economia, l'Escola de Professorat Blanquerna, l'Institut La Salle-Bonanova, la Facultat de Filosofia de Catalunya i l'Arquebisbat de Barcelona.

El cardenal Jubany a part de ser l'arquebisbe de Barcelona, quan deixi el càrrec per raó d'edat continuarà formant part del patronat ja que se'l considera l'impulsor d'aquesta universitat.

Membres adscrits

En aquesta fundació participen com a membres adscrits Joan Pintó Ruiz, president de la Caixa de Barcelona, Juan Ros Petit, vice-president de l'Hospital de

Sant Pau i Josep Manuel Basáñez, director general de taxes i ex-conseller d'Economia i gerent de la politècnica de Barcelona.

La Junta directiva, que serà elegida cada quatre anys, és composta pel cardenal-arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany, com a president, Carles Güell de Sentmenat, president del Cercle d'Economia com a vice-president primer, el doctor Ferrer Pi, president de l'Institut Químic de Sarrià com

a vice-president segon i Salvador Pié, president del Patronat de la Fundació Blanquerna com a secretari.

Salvador Pié assenyala a Efe que l'estructura d'aquesta universitat serà federal de tal forma que els Instituts que hi participen no perdin la seva personalitat i per tant cada facultat podrà tenir el seu propi centre ja que fer un gran campus és difícil d'ubicar pel seu elevat cost.

Si durant el proper mes de juny el Parlament compleix amb el procés de constitució a principis de setembre ja podran funcionar unes sis carreres universitàries que podran arribar a doblar-se en el termini d'uns tres anys.

En el futur s'intentarà impartir l'ensenyament universitari a la resta de les províncies de Catalunya com ja ho han sol·licitat Lleida i Girona.

IMPROMPTU

El guirigall

És molt difícil entendre's. Perquè estem acostumats a reaccionar visceralment, i no ens prenem ni un moment per pensar les raons i els motius d'uns fets que, com a fets, ja no són reversibles, i la interpretació dels quals sempre serà segons d'on bufi el vent.

Així, l'acció dels nord-americans al Panamà s'interpreta segons el grau de simpatia. I com que els dè l'oncle Sam són els poderosos, res que facin estarà bé. Ni que la seva intervenció al Panamà hagués estat per afermar a Noriega en el poder. I fins i tot s'arriba a muntar televisivament una paròdia de judici popular del president Bush amb resultat totalment previsible: Els membres del jurat present al plató, que han pogut escoltar els pros i els contres, l'absolen, i la votació exterior el condemna. Uns han raonat abans d'emetre el seu veredict: els altres, els de fora, ho han fet visceralment.

Això passa amb molts altres fets. Llegeixo en una carta al director d'un diari barceloní, que el Papa ha condemnat el nacionalisme i, per tant, el nacionalisme és pecat. Penso que continuaré pecant en aquest sentit; perquè la percepció del comunicant és tan primària, com segurament ho és la informació que l'ha induït a una falsa interpretació.

De l'aparició d'un porquet vestit d'àrbitre sobre la gespa del Camp Nou, hi ha qui dedueix que tots els socis del Barça són uns mal educats. Considero que la broma és de mal gust, però que no cal prendre-la a la valenta, i pensar que el fet s'hauria pogut produir en qualsevol altre camp. Potser aleshores els que protesten, i tenen la seva raó, del fet, haurien callat tranquil·lament.

El que caldria és que fóssim capaços de situar-nos mentalment al lloc de l'altre, i aleshores no seríem tan primaris en les nostres qualificacions.

ORIOL CAMPS

GLOSSES DOMINICALS

Obrir-se al món

La gran consigna del Concili Vaticà II fou la d'evangelitzar els homes del nostre temps. Aquesta finalitat ensems tan senzilla i tan complexa, té un problema fonamental molt seriós, que ha donat lloc a molts comentaris: l'obertura de l'Església al món modern.

Aquest problema ha existit en totes les èpoques; avui té una especial gravetat, atesa l'orientació del pensament modern per les senderes de l'agnosticisme i de l'ateisme. Les postures integristes i progressistes no són al marge d'aquesta qüestió apassionant; al contrari, el debat entre aquests corrents tan discutits es troba en el moll del problema abans esmentat.

La paraula "món" en els evangelis és ambivalent. Uns cops equival al conjunt d'homes i dones que viuen en societat; altres vegades significa la suma de forces que són contràries al Regne de Déu. El cristià sap que entra en el pla de Déu que l'home perfeccioni la creació i es millori a si mateix, amb el fi que "el món se salvi per a glòria de Déu". Però el cristià coneix també el que Jesús digué als apòstols: "Si fóssiu del món, estimaria el que és seu; però, com que no sou del món, sinó que jo us he escollit del món, per això el món us odia". Estar en el món "sense ser" del món és la fórmula evangèlica de la vida cristiana. Ideal difícil i costós, que requereix que un hom sigui lúcid i fort, i sovint heroic.

El P. de Lubac ha precisat el significat de l'expressió "obrir-se al món" per part de l'Església. En primer lloc, s'imposa una estima sincera i profunda envers tot el que hi ha de gran, preciós i veritable en l'home, creat a imatge de Déu; però s'exigeix també el refús d'una Església esporuguida

que es tanqui en si mateixa com si es tractés d'una secta. Més encara, l'Església necessita el món per a complir la seva missió. Però ensems amb aquestes veritats cal reconèixer, tanmateix, l'existència del pecat en el món. Per això, els cristians són exhortats a no viure conforme a aquest món, en el qual domina "l'esperit de vanitat i de malícia".

L'obertura al món ha d'ésser essencialment "salvadora i missionera". Si no fos així, podria equivaler a una abdicació de la seva mateixa essencialitat sota l'aparença enganyosa d'un vernís més o menys brillant de cristianisme, que amagaria una autèntica misèria espiritual. El Concili ja va advertir que, en el diàleg amb els qui senten o bé obren d'una manera diferent o oposada al cristià, l'Església ha de ser plena de caritat, que "no ens ha de fer de cap manera indiferents envers la veritat i el bé".

Una temptació massa fàcil i molt actual per als cristians és la de voler "adaptar-se" a les maneres de pensar del món, per por de "perdre el tren" del progrés i de la modernitat. El que és urgent i indispensable és respondre a les interpel·lacions de l'home d'avui, "mitjançant una autèntica renovació de la identitat cristiana. Cal crear al mateix temps, noves maneres d'expressar la doctrina evangèlica i formes renovades de vida, que sorgeixin de "la novetat de l'Evangeli".

El Cardenal Lustiger diu, amb molt d'encert, que "els grans moviments de reforma interna, en l'Església, sempre han nascut del seu interior", de la substància cristiana. Viure-la i manifestar-la adequadament és avui la gran tasca dels cristians.

NARCÍS JUBANY
Cardenal-Arquebisbe de Barcelona

BARCELONA

Caritas fa balanç dels seus ajuts durant 1989

BARCELONA.— Malgrat que les xifres difícilment poden donar una idea del sofriment i dels problemes que es plantegen a moltes persones avui i a aquí, ni tampoc de la solidaritat que els ha fet més lleugers Caritas presenta el seu balanç d'ajudes econòmiques de l'any 1990. A tothom, gràcies!

	Pts.
772 deutes d'aliments, rebuts de llum, aigua i gas	15.639.200
319 deutes de lloguers i deutes de pensions	8.742.809
54 desnonaments	3.735.243
165 deutes d'habitatge, hipoteques, despeses comunitat	5.019.277
269 tractaments mèdics	6.900.884
90 equips bàsics per a la casa	2.261.124
873 beques menjador escolar, llibres	7.988.671
43 places guarderia	639.520
99 estris de feina i altres	1.448.591
70 viatges retorn lloc origen, trasllat mobles	879.037
34 serveis especials de professionals (advocats, psiquiatres, etc.)	1.041.244
11 deutes endarreriments Seguretat Social i Servei Domèstic	249.278
2.804	TOTAL Pts. 54.544.878

RESUM:
 Peticions publicades a la premsa 392
 Peticions ateses i no publicades 2.412
 Total peticions ateses 2.804

NOTA: Tots els donatius envieu-los a: CARITAS DIOCESANA - Plaça Nova, 1 - 08002 BARCELONA - Tel. 301 35 50.

SOLSONA

Un quadre de Vila Arrufat, a Navàs

NAVÀS.— El dia 18 de setembre passat, moria a Barcelona el pintor sabadellenc Antoni Vila Arrufat, a l'edat de 94 anys, un gran pintor que posà el seu art al servei de l'Església.

Cal situar-lo entre els artistes que seguiren el camí de la renovació litúrgica promoguda pel I Congrés Litúrgic de Montserrat celebrat l'any 1915, com recorda en el "Full Dominical" de Barcelona Lluís Bonet i Armengol.

Si els capdavanters foren, per exemple, Antoni Gaudí i els germans Llimona, aquests altres han estat contemporanis de Vila Arrufat: els pintors Josep Obiols i Jaume Busquets, els arquitectes Francesc Folguera i Lluís Bonet i Garí, els escultors Enric Monjo i Rafael Solanic, per citar-ne alguns.

La pintura de Vila Arrufat, cal reconèixer-ho, realitzada amb gran tècnica, és plena d'unció religiosa. Transparenta el seu fons senzill, cordial, comunicador i humil, de bon amic, d'home d'autèntica fe cristiana i esperit eclesial, i d'home de família.

na i esperit eclesial, i d'home de família.

Ha deixat mostres del seu art en una multitud d'esglésies del país: Sabadell, Vilafranca del Penedès, Terrassa, Sant Sebastià de Montmajor, etc. El que molta gent no deu saber és que la parròquia de Navàs

també té una pintura original de Vila Arrufat que representa la Sagrada Família de Natzeret, titular de l'esmentada parròquia; en l'actualitat és guardada per l'Escola Tècnica-Professional Diocesana la sala d'actes de la qual havia presidit des de la seva fundació.

AMB LA TEVA AJUDA, CATALUNYA CRISTIANA

ARRIBARÀ MÉS ENLLÀ

CATALUNYA CRISTIANA va néixer fa més de 10 anys. Són més de 500 setmanes informant puntualment els homes i dones del nostre País sobretot el que fa referència a la religió i la cultura catòliques.

Gràcies als subscriptors, CATALUNYA CRISTIANA ha crescut i, molt probablement, ha ajudat a créixer els qui el coneixen. Però queda encara molt camp per córrer. Cal anar molt més enllà.

Cal que CATALUNYA CRISTIANA esdevingui el vehicle de comunicació entre tots els creients dels nostres pobles i les nostres ciutats. Cal anar més enllà dels encerts professionals que s'hagin pogut assolir en aquests 10 anys. Tu hi pots ajudar amb el teu estímul. Fins i tot amb el teu suport econòmic més enllà de l'import de la subscripció.

Al mateix temps, cal que CATALUNYA CRISTIANA arribi cada dia a més famílies.

Ajuda'ns també a aconseguir-ho d'una manera molt senzilla. Probablement, coneixes més d'una persona a qui podria interessar aquest setmanari. Si ens fas arribar els seus noms i adreces, els hi enviarem

gratuïtament CATALUNYA CRISTIANA durant un mes. És la millor manera de què la coneguin realment i, més tard, decideixin si els interessa subscriure-s'hi.

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi molt més enllà, només ens cal la teva ajuda.

Voldria que aquestes persones rebessin CATALUNYA CRISTIANA gratis durant un mes.

Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____
 Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____

Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____

T'agraïrem ens donessis també les teves dades:

Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi més enllà, retalla, omple i fes arribar aquest cupó a:
FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA. València, 244 - 2on. 08007 BARCELONA.

La "Passió" d'Olesa, catequesi viva

El Patronat de LA PASSIÓ d'Olesa de Montserrat ofereix unes representacions per a nens i nenes de catequesi com un bon complement a les lliçons que reben setmanalment. Veure representada la Vida, Passió, Mort i Resurrecció de Jesús pot ser un bon element pedagògic per la transmissió de la nostra fe.

En parlem amb el rector de la parròquia perquè ens ho expliqui.

— Mossèn, ¿com va sorgir la iniciativa de convertir La Passió d'Olesa en una sessió de catequesi per a nens i nenes?

— De fet no es tracta de res especial, perquè la representació de La Passió, a més de ser un gran espectacle, és un anunci palès de l'Evangeli; tant per la reproducció de les escenes com pel mateix text, que, si bé ha estat versificat magistralment pel poeta Joan Póvil, no obstant hom sent cantar repetidament les mateixes expressions que trobem en els Evangelis. A més el fet de la representació li dona una qualitat pedagògica remarkable. Si això és vàlid per a tota mena de públic, amb molta més raó encara pels petits, que copsen tant per la vista com per les oïdes.

Partint d'aquesta realitat un sacerdot fill d'Olesa que treballava en catequesis parroquials de Terrassa, va suggerir la idea de fer aquestes representacions. Ens en va parlar amb els mossens de la parròquia i també amb el director d'escena, i així va encaixar la idea dins del Patronat.

— Fa molt de temps que es fan aquestes representacions?

— Varen començar l'any 1988 amb dues representacions en dissabte a la tarda dedicades només a nens i nenes. Hi van participar una bona colla de les catequesis parroquials de Terrassa i també dels pobles de la nostra zona pastoral. Es va omplir el teatre totes dues vegades. L'any passat s'hi va dedicar una representació i, si Déu vol, aquest any se n'hi dedicarà una altra. Per això volem donar-ho a conèixer perquè les parròquies que els interressi ho puguin demanar.

— ¿Els nens i nenes que hi van en treuen un profit catequètic? ¿L'espectacle no es menja el contingut?

— Els nostres infants estan acostumats a veure cinema d'acció i la representació de La Passió xiulaven al Sanedrí i a Judes i van fer una gran exclamació de triomf

quan Jesús va sortir ressuscitat del sepulcre. D'alguna manera això també volia dir que s'havien integrat a la trama de la representació.

A més, quan el catequista porta un grup de nens a veure La Passió perquè sigui un element actiu en la seva formació catequètica, no els diu pas que van a veure una pel·lícula d'acció, sinó una representació de la Vida de Jesús i els prepara convenientment. Precisament aquest any hem preparat una petita introducció per facilitar aquesta labor als catequistes i així permeti que els nens es fixin especialment en uns quadres per treure'n un profit concret. Així, després de la representació, els podrà ajudar a fer una reflexió sobre el que han vist.

— ¿N'hi ha prou amb una tarda per fer tota la representació o bé als nens els la fan més escurçada?

— Les rebaixes, pels petits, només es fan en el preu de l'entrada. I per dues raons ben clares, o per tres si voleu: per honradesa, no podem donar gat per llebre; per problemes tècnics de l'espectacle, que té un ritme fins i tot en la col·locació dels decorats i deixar-se un quadre portaria problemes a la

tramoia; i en tercer lloc perquè La Passió d'Olesa és aquesta. Quant a la durada penseu que les representacions normals es fan senceres al matí, ja que l'escenari i la perícia de la tramoia permet una rapidesa considerable. El que cal, també, és que no hi vingui un públic massa petit. Pensem que almenys han de ser nens i nenes que estiguin a punt de fer la Primera Comunió.

— Aleshores, si una parròquia, aprofitant aquestes circumstàncies, hi vol portar els nens de la seva catequesi, que ha de fer?

— En primer lloc, posar-se en contacte amb el Patronat de La Passió telefonant al n.º 778 10 09, qualsevol dia de la setmana de dilluns a divendres, de 5 a 8 de la tarda. Aquí els informaran, podran encomanar les entrades i se'ls enviarà la introducció catequètica que he dit abans, per tal de poder preparar el grup abans de la representació i fer-ne un repàs després. El dia que enguany es farà la representació per a nens i nenes de catequesi serà el dissabte, dia 3 de març, de 2/4 de 6 a 2/4 de 10 del vespre. Això sí, és necessari que els grups vinguin acompanyats pels respectius catequistes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom .....
 carrer ..... n.º ..... població ..... D.P. ....
 província ..... diòcesi .....
 se subscriu per un any al setmanari **Catalunya cristiana** català/castellà
 L'import anual de 4.800 ptes. es liquidarà en la forma següent:

pagament domiciliat altres formes de pagament. (Indiqueu-la)

(En aquest cas volgueu omplir l'ordre de domiciliació que s'adjunta) lloc ..... data .....
 signatura .....

ORDRE DE DOMICILIACIÓ Banc/Caixa ..... Agència .....
 Senyors: Els prego que d'ara endavant, fins a nou avis, amb càrrec al meu compte/llibreta n.º .....
 se serveixin pagar els rebuts, que els presentarà: **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA**, per la meua subscripció al setmanari **Catalunya Cristiana**.

lloc ..... data .....

signatura .....

La bellesa i la vilesa en l'esport

No fa pas gaire temps que en una reunió celebrada a Barcelona per un Comitè internacional d'esports (no en conec la denominació exacta), s'aprovà la definitiva condemna del **doping** i diverses sancions als atletes que s'havia demostrat que es drogaven abans de participar en les competicions a fi d'aconseguir millors marques, sota els efectes de la droga.

Encara que hom no sigui afeccionat a l'esport, crec que qual-sevol ciutadà honrat ha d'aprovar aquesta decisió. En efecte, no es pot permetre que quan un grup d'atletes prenen part en una competició siguin defraudats, estafats més o menys descaradament per un mal company que ha fet trampa. La vilesa no ha de tenir lloc en el món de l'esport, un món on tot hauria de ser bellesa, de la més pura bellesa, i potser d'una manera molt especial en la faceta d'atletisme. Tots els participants a la cursa, o a la competició que sigui, en igualtat de condicions, han de competir amb el màxim d'esforç i ja saben d'antuvi que només un d'ells s'emportarà els llores. Però quan la lluita és neta i noble la competició aconsegueix una gran bellesa. Fins i tot com a espectacle per a públics profans produeix una viva emoció i és causa de sincera admiració.

En tots els esports és així, i està molt bé que així sigui. Tots en igualtat de condicions, tots fent l'esforç màxim, sigui per arribar primer, sigui per fer la millor jugada, i que guanyi el millor. Bé, que jo sàpiga, només hi ha un esport que permet l'anti-jugada, més ben dit, la jugada destructiva, i és en el joc de botxes en què el jugador s'esmerça a aconseguir que la seva bola s'acosti al màxim al bolig, bo i fent-la rodolar tot calculant i dosificant l'esforç a cada llançament. Hi ha jugador d'aquests que, a base de pràctica i temps, ha arribat a ser un veritable artista. Doncs, bé, en aquest joc hi ha jugador que s'ha especialitzat en el joc destructiu que consisteix a apartar la bola del contrincant, millor col·locada, per veure si així queda en millor lloc una altra bola del seu equip. Amb això, sovint no guanya qui s'havia acostat més al bolig sinó un contrari més allunyat que, gràcies a aquesta jugada que podria ser anomenada "mala jugada", resulta guanyador de retruc.

La jugada és perfectament legal perquè està prevista en el reglament del joc, però per a mi, no jugador i, per tant, profà en la matèria, em fa l'efecte que és com fer la traveta al jugador que està a punt de guanyar, gairebé com fer una trampa. En fi, que és una jugada que no pot proporcionar gaire satisfacció al jugador que la fa.

En tota la resta dels aspectes de la vida de la nostra societat també es produeixen conductes negatives que omplen d'indignació el ciutadà honest que moltes vegades, en una reacció espontània i potser exagerada, voldria veure els infractors justament castigats. Però cal acceptar l'existència del mal en el món, així com hem d'acceptar aquella jugada de la partida de boxes, jugada antipàtica, però no pas il·legal.

El que hem de fer, potser, més que queixar-nos i deplorar que hi hagi constants atemptats contra la bona convivència, és estar amatents a donar bons consells a qui vulgui escoltar-los i, sobretot, a donar bon exemple. La collita no ens ha de preocupar, nosaltres semblarem sense parar i el fruit ja el recollirà algú algun dia. Oi que és així, això?

ANTONI MUNNÉ i TOMÀS

La Conferència Episcopal estima que "l'experiència no ha estat estable ni objectiva en els seus càlculs"

L'Església demana una pròrroga en l'assignació tributària

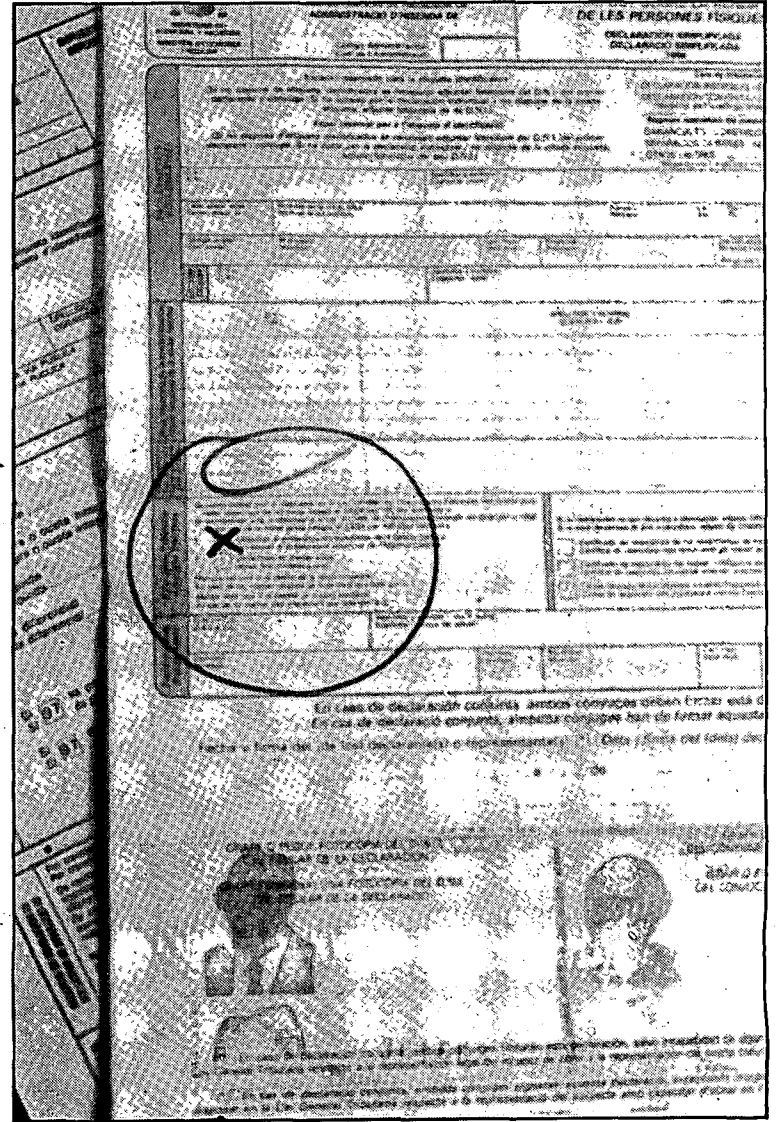
MADRID.— El secretari de la Conferència Episcopal Espanyola monsenyor Agustín García Gasco, va demanar al Govern una pròrroga en l'assignació tributària de l'impost sobre la renda de les persones físiques durant la reunió que va mantenir amb el director general d'Afers Religiosos, Luis María de Zavala, segons informa Europa Press.

El portaveu de la Conferència Episcopal no va determinar el nombre d'anys que ha sol·licitat que es prorrogui l'assignació tributària, però va assegurar que l'experiència actual no havia estat ni estable ni objectiva en els seus càlculs.

El proper any acabarà el termini pel qual l'Estat es compromet a finançar l'Església amb l'ajuda que rebia fins ara, malgrat no sigui recollida a través de l'assignació tributària de l'IRPF. La quantitat lliurada és d'uns 14.000 milions de pessetes.

L'entrevista del director general d'Afers Religiosos amb el secretari de l'Episcopat va tenir lloc en la seu del Ministeri de Justícia.

En una reunió posterior amb els periodistes, monsenyor García Gasco va justificar la petició en el fet que, després de dos anys, l'experiència de l'assignació tributària no ha estat estable ni objectiva en els seus càlculs. Aquesta experiència acabarà el proper any, i a partir d'aleshores l'Església haurà d'autofinçar-se, tal com ho preveuen els acords entre la Santa Seu i el Govern espanyol del 1979. El director general d'Afers Religiosos va reconèixer que hi ha hagut problemes tècnics en l'aplicació del percentatge de l'assignació

tributària i caldrà mantenir noves reunions entre ambdues parts per concretar el percentatge de l'assignació tributària a l'IRPF. Luis María de Zavala assenyalà que el Ministeri de Justícia traslladarà al Govern aquesta petició de l'Episcopat perquè prengui la corresponent decisió i va precisar també que el resultat de l'assignació tributària de l'any passat se sabrà d'aquí a alguns mesos (l'any passat fou pel març).

Durant l'entrevista dels representants de l'Església i de l'Estat, el director general d'Afers Religiosos informà al secretari de la Conferència Episcopal sobre les desgravacions fiscals que pretén aplicar a les donacions de fidels efectuades a les confessions protestant i jueva. Això seria complementari de l'assignació tributària.

Davant aquest informació, monsenyor García Gasco va proposar que les desgravacions fiscals per donacions dels fidels siguin incloses en una llei més àmplia en la qual apareixin els donatius a fundacions socials, culturals i filantròpiques, per evitar que es produeixin discriminacions entre ells.

Assignatura de religió

Així mateix, en la reunió es va analitzar l'assignatura de religió en l'ensenyament. El director general va manifestar que aquesta disciplina és fonamental per als alumnes i ha d'anar acompanyada d'una alternativa, encara que

indicà que es tracta d'un tema que és competència del Ministeri d'Educació. Monsenyor García Gasco havia sol·licitat que s'asseguri el futur dels centres educatius catòlics.

Ambdues parts arribaren a l'acord que en un futur proper els capellans penitenciaris deixin de ser funcionaris. El Ministeri de Justícia els pagarà a través de la Conferència Episcopal.

Monsenyor García Gasco: "Un Estat aconfessional no és un Estat laicista que posi condicions al que és eclesiàstic"

També per data propera s'anuncià un acord marc Església-Estat sobre el patrimoni cultural de l'Església, que inclourà els acords d'aquest tipus en les diverses autonomies.

Tant el director general d'afers religiosos com el secretari de l'Episcopat coincidiren a ressaltar les bones relacions entre l'Església i l'Estat, si bé l'Església mostra la seva preocupació en algun punt. Monsenyor García Gasco afirmà que un Estat aconfessional no és un estat laicista que posa condicions a allò que és eclesiàstic.

Del "YA"

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf Internacional (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me AMIC D'ALDEES INFANTILS SOS DE CATALUNYA

Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39 - 212 09 24

1. - Amb la subscripció de:

Ptes.

que faré efectives amb pagament: Trimestral Semestral Anual

2. - Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes
Una casa amb 10.000 ptes. al mes

Nom i dos cognoms: _____

Adreça: _____

Població: _____

Banc o Caixa d'Estalvis: _____

Agència: _____

Direcció: _____

Compte corrent o Llibreta d'Estalvis núm.: _____

Senyali amb una X els requadres que li interessin.

Monsenyor Robu, bisbe catòlic de Bucarest, afirma que els creients van seguir Crist sota l'opressió comunista:

“La fe és també un fruit de l'alegria”

BUCAREST.— Monsenyor Ioan Robu, bisbe catòlic de Bucarest va concedir una entrevista a l'enviat especial de la revista francesa LE PELERIN, la qual pel seu interès, reproduïm íntegrament.

—Els esdeveniments que s'han desencadenat a Timisoara, ¿creu vostè que han aparegut com un signe?

—Més que un signe diria una ocasió. Moltes vegades he parlat amb els fidels de la situació actual. Tots diuen que era el moment... Durant la dictadura, els catòlics han continuat la seva pràctica religiosa. Dificilment. El fet de ser creient tancava la progressió social i prohibia tota responsabilitat política. Moralment, agraim la solidaritat del Sant Pare que s'ha declarat a favor de la nostra causa.

—L'opressió referma la fe?

—He trobat fidels refermats en la seva fe pel sofriment, i d'altres descoratjats a causa dels problemes existencials. És difícil avaluar l'aportació del sofriment a favor de la fe. Ja que la fe no és fruit del sofriment. És el fruit de la joia. Com a bisbe, no accepto que la fe floreixi en el terreny de l'opressió.

Un bon futur per a l'Església

—El fi de la dictadura ha permès un retorn cap a l'Església?

—Sota l'opressió no tenien més remei que amagar la seva fe. L'expressaven en família. Molt sovint he quedat sorprès perquè coneixia gent que creia que eren

ateus i em deien que eren creients. Per a mi es tracta d'una fidelitat a Déu. Seria perillós jutjar aquestes persones.

—Com veu el futur?

—Veig l'Església viure amb totes les possibilitats sorgides d'una veritable llibertat. Si l'autoritat instaurada respecta els drets de l'home, no haurà de penedir-se. És significatiu que els estudiants hagin cridat “que cada home tingui la llibertat de creure en Déu”. Avui, penso que l'Església podrà ampliar els seus mitjans d'acció.

Per altra banda, monsenyor Francesco Colasuanno, nunci apostòlic amb càrrec especial per als països de l'Est va visitar Romania del 30 de desembre al 7 de gener. Va ser enviat pel Papa. La seva visita, “se situa en el context dels recents esdeveniments que es desenvoluparen a Romania. Té per objectiu portar la solidaritat de Sa Santedat a aquestes poblacions durament provades, tant com els seus desigs per un futur de prosperitat i de progrés en el clima d'una llibertat recuperada al preu de molts sacrificis”.

Monsenyor Colasuanno, ha tingut nombrosos contactes amb els prelatos i els fidels de l'Església catòlica romana, els quals han experimentat la sol·licitud del papa Joan Pau II. El 3 de gener, s'han reunit a la ciutat d'Alba Júlia tots els bisbes i els preveres, de ritus llatí o greco-catòlic, reunits per primera vegada en assemblea plenària després de l'any 1950.

Cinc per cent de catòlics en un país ortodox

De 23 milions de romanesos, 62,7 per cent són cristians ortodoxos, 5,8 per cent protestants i el 4,9 per cent catòlics. Aquests creients han patit la intolerància del règim: restricció en la catequesi, seminaris, esglésies enderrocades... Els catòlics orientals (uniates) que són un milió i mig d'ençà de la guerra, foren integrats a la força des de l'any 1948, a l'Església ortodoxa, però molts han continuat vivint la seva fe clandestinament. L'Església catòlica de ritu llatí sempre ha manifestat amb tota la seva força l'oposició a N. Ceausescu.

Després de la visita de Gorbátxov a Joan Pau II

El diàleg URSS-Vaticà

Fins ara l'únic comentari de les entrevistes del Vaticà va fer-lo Gorbátxov, a Milà, abans d'emprendre vol cap a Malta. “Fa unes hores que ens hem acomiadat de Sa Santedat. Hem parlat de política, de moral, i sobretot dels valors universals”. Gorbátxov, entén que la pau entre els pobles, la justícia per a tothom, la preservació de la natura i els drets de l'home, comprèn la llibertat religiosa. S'ha mostrat content de l'apreciació positiva del Sant Pare sobre la perestroika.

“Hem parlat de religió”, afegí Gorbátxov, assegurant que la llei que serà discutida fornirà les condicions jurídiques per a la realització concreta d'aquesta llibertat.

Alguna cosa més haurà dit Gorbátxov al Papa, especialment sobre la qüestió uniata. En *Nouvelles de Moscou* aparegut la vetlla de la visita, aquest diari, punta de llança de la perestroika, es declara obertament favorable a l'enregistrament de les comunitats uniates. Si aci i allà, hi ha hagut violència per part dels ucraïnesos catòlics, cal veure-hi el fruit d'una violència anterior incomparablement més gran, o sigui, la de la supressió d'aquesta Església en el pseudosinode (sic) de Lvov l'any 1946. El diari assimila aquest acte a les injustícies de les quals han estat víctimes per part de Stalin els tàrtars de Crimea, els alemanys del Volga i altres minories deportades.

El mateix *Nouvelles de Moscou*, del 3 de desembre, explica com ha estat possible la trobada entre Mikhaïl Gorbátxov i el Papa. Joan Pau II gaudeix en el món d'un prestigi incontestable. La seva voluntat de pau, sempre afirmada en el passat, té avui un contingut més clar, més net en el seu franc parlar a favor de la pau en el món i per la supervivència de la humanitat.

El diàleg URSS-Vaticà també ha estat preparat per les reunions entre cristians i marxistes, com les de Viena amb el patronatge del cardenal König, i les trobades organitzades pel Consell pontifici pel diàleg amb els no creients, impulsades pel cardenal Poupard. Sense oblidar els contactes polítics del cardenal Casaroli en el transcurs de la seva trobada amb Gorbátxov durant les celebracions del Mil·lenari del Baptisme de Rússia.

Fins ara no sabem quina ha estat la reacció de l'Església ortodoxa russa, però sabem que Gorbátxov s'ha hagut d'enfrontar amb la dura oposició dels conservadors durant la reunió del Comitè central del 10 de desembre. El Secretari del partit de Kemerovo li

ha retret d'haver abraçat els caps dels països capitalistes i demanat la benedicció del Papa. Quan el secretari general amenaçava amb dimitir (encara que després el director de *Pravda*, Frolov, ho desmentí) el comitè central ha donat suport a Gorbátxov.

Els adversaris de la perestroika a Occident diran que el secretari general s'ha oposat a la revisió de la Constitució i especialment de l'article 6 sobre el paper dirigent del partit. Però Gorbátxov no podia actuar altrament encara que amb aquest refús contrariés Andrei Sakharov. Nosaltres no ho direm per tant com el gran defensor dels drets de l'home ha mort. Patia del cor i s'havia esgotat els últims temps.

La posició de Gorbátxov és lògica ja que la nova Constitució haurà de tenir en compte les lleis que seran promulgades des d'ara, especialment la de llibertat religiosa, que abolirà l'article 52 (1) i sens dubte l'article 6.

Gorbátxov s'ha definit al Vaticà com l'home de la perestroika. Per reeixir-hi, recorre als compromisos, però cal reconèixer que no promet allò que no pot complir. El seu principal suport és la *intelligentsia*, la influència de la qual sobre el poble és important, encara que l'evolució de les mentalitats no es vegi immediatament. La lectura del *Doctor Zivago*, de Pasternak, *L'arxipèlag Gulag*, d'Alexandre Soljénitsyn, les obres d'Anna Akhmatova i les de tants altres, novel·listes o poetes espiritualistes, hi contribuirà eficaçment, i farà impossible qualsevol pas enrera.

Faig meua la conclusió de *Nouvelles de Moscou* del 10 de desembre: “El primer terrestre que ha trepitjat la Lluna, l'astronauta americà Neil Armstrong, digué: ‘Quin petit pas per a un sol home, quin salt per a tota la humanitat!’. Moscou i el Vaticà són els planetes que fins ara estaven infinitament allunyats l'un de l'altre. Gorbátxov, ¿ha recordat la dita d'Armstrong en entrar al palau del Vaticà?”.

La seva manera d'actuar m'ho fa creure.

ANTOINE WENGER

(1). “Els ciutadans de l'URSS tenen garantida la llibertat de consciència, o sigui el dret de professar qualsevol religió, o de no professar-ne cap, de celebrar els cultes religiosos o de fer propaganda de l'ateisme”.

(De “la Croix”)

3.000 noves parròquies ortodoxes a l'URSS

MOSCOU.— Prop de 3.000 parròquies russo-ortodoxes han estat obertes de nou des del 1988 a la Unió Soviètica, ha declarat el metropolita Vladimir de Rostov amb motiu d'una trobada dels 70 bisbes de l'Església russo-ortodoxa, les quals passaran de 6.893 a 9.734.

El nombre de sacerdots ha augmentat de 6.674 a 8.100, les diòcesis de 67 a 70 i els monestirs de 21 a 35. El nombre de seminaris i d'altres escoles de l'Església s'ha quadruplicat (de 5 a 19), mentre que el nombre d'estudiants gairebé s'ha doblat (de 1.999 a 3.948). Un estudi financer presentat als bisbes assenyalava un dèficit de més d'un milió de rubles pels nou primers mesos de l'últim any, mentre que les despeses pressupostàries per a l'any pugen a prop de 15 milions de rubles.

Per a l'Institut ecumènic “Glaube in 2. Welt” (G2W) Zollikon (ZH) que reconeix que és difícil tenir unes estadístiques fiables, les 3.000 noves parròquies enregistrades ho han estat durant aquests tres últims anys: només 16 noves parròquies l'any 1987, 800 l'any 1988 i 2.200 l'any 1989. Amb l'obertura dels seminaris de Kiev, Minsk i Tobolsk a finals de l'any passat, l'Església russo-ortodoxa compta des d'ara amb sis seminaris i dues acadèmies teològiques a Leningrad i Zagorsk amb un total de 4.000 estudiants. També compta segons G2W amb prop de 4.000 parròquies protestants (luteranes, reformades i baptistes) així com amb un centenar de comunitats jueves, 700 comunitats musulmanes i 6 budistes.

Les discriminacions contra els cristians encara continuen

La situació dels cristians de la Unió Soviètica, malgrat la “glasnost i la perestroika”, està lluny de ser un camí de roses, i les discriminacions contra els creients no han desaparegut, com ho confirma el setmanari soviètic “Les Notícies de Moscou”. En la seva edició del 3 de desembre passat, en una entrevista feta a dos sacerdots ortodoxos-russos —Serge Popov i Michel Ardoŷ— reconeixen les gestes significatives dels actuals dirigents soviètics referents a l'Església, però al mateix temps subratllen que encara hi ha un desfasament entre la Constitució soviètica que proclama la igualtat dels ciutadans, siguin les que siguin les seves conviccions religioses, i la realitat de cada dia.

Serge Popov recorda que durant decennis, els creients s'han vist afectats per les discriminacions professionals i socials. Sectors sencers han estat interdits, particularment en l'ensenyança i l'administració.

Cent anys d'implantació salesiana en el barri de Sant Antoni, de Barcelona

Els salesians es disposen a celebrar el centenari de la seva presència a la ciutat de Barcelona (1890-1990). Sis anys abans, l'any 1884, ja s'havien establert en un dels pobles dels voltants, a Sarrià, però la seva primera casa dins de l'antic terme municipal de Barcelona data del mes de març del 1890.

La fundació sorgí a la vida gràcies a les forces més genuïnes del catolicisme barceloní del segle passat. I malgrat totes les sacsejades que la història dels cent últims anys ha provocat a tantes institucions similars, aquesta del barri de Sant Antoni continua dempeus, exactament en el mateix lloc on la plantaren i on, sens dubte, ha donat fruit abundant.

Per tant, tota la Família Salesiana que viu i treballa a l'enclavament del carrer de Rocafort 42, creu tenir motius més que suficients per celebrar l'efemèride amb el degut esplendor.

La proximitat de la festa de Sant Joan Bosco (31 de gener) sembla una ocasió adient per recordar algunes fites històriques i assenyalar els aspectes més importants de la institució centenària.

Barcelona, ciutat oberta

Fou l'any 1854 quan el govern de Madrid va autoritzar l'enderrocament de la muralla de la Ciutat Comtal, per tal que aquesta pogués buscar nous espais de vida més enllà de la tanca dels seus murs, portes i baluards. En efecte, el casc vell de la ciutat era totalment insuficient.

En conseqüència, la capital catalana deixaria de ser una plaça militar i es convertiria en una metròpoli oberta i lliure. Però amb una condició: que fos capaç de dissenyar bé el seu Eixample i donar-li el contingut convenient, segons les exigències dels temps. Aquesta era, a la segona meitat del segle XIX, la seva tasca primordial. L'enginyer Ildefons Cerdà i Sunyer va proporcionar-li un **Pla de Reforma i Eixample** (1859-1860).

Per la mateixa lògica de les forces socials en joc, l'alta burgesia va ocupar l'anomenat **Eixample del Centre** —entre els carrers de Balmes i Passeig de Sant Joan, prenent com a eix el Passeig de Gràcia—. En canvi, menestrals i jornalers començaren a assentar-se a l'**Eixample de la Dreta** (del Passeig de Sant Joan vers el poble de Sant Martí de Provençals) i en el de l'**Esquerra** (del carrer Balmes cap al municipi de Sants. Aquests dos últims sectors —principalment el segon— restaren molt enrera del primer en el procés d'urbanització i d'integració social.

L'àrea que avui forma el barri de Sant Antoni —entre l'avinguda del Paral·lel i les Rondes de Sant Pau i de Sant Antoni— no fou durant molts anys més que un apèndix, deprimat i marginat,

de l'Eixample de l'Esquerra. Econòmicament i socialment també se'l considerava com una perllongació dels barris barcelonins del Poble Sec i Hostafrancs, dos enclavaments típicament obrers, de pobresa i barraquisme. Des del punt de vista administratiu, pertanyia al districte municipal d'Hostafrancs.

Amb tot, aquest sector ja portava dintre seu el seu nucli vivificant, que no solament li donaria nom, sinó que, al llarg dels anys, l'aniria modelant segons el seu propi signe. Era el **Mercat de Sant Antoni**, tocant a l'antiga es-

glésia i portal del mateix nom. Construït amb una poderosa i bellíssima arquitectura metàl·lica i inaugurat l'any 1882, estava destinat a acollir tot el tràfic que li arribava a la Ciutat Vella des del seu costat occidental.

"Moralitzar aquell barri"

Com moltes altres famílies de l'alta burgesia, la de Serra-Chopitea es traslladà també des del casc antic a l'Eixample del Centre. Vers 1873 fixà la seva resi-

dència prop de la cruïlla del Passeig de Gràcia i la Gran Via, a poca distància de les places de Catalunya i d'Urquinaona. La casa-palau avui es conserva substancialment idèntica i és seu de l'actual Hotel Granvia (núm. 642 de l'Avinguda de la Gran Via de les Corts Catalanes).

Josep M. Serra era comerciant, banquer i financer. Dorotea Chopitea tenia cura de la bona marxa de la llar, format per una família nombrosa i un personal de servei molt abundant. Però, donada la seva capacitat de

treball i les possibilitats que oferia la seva posició social, també atenia, des del 1860, una extensa xarxa d'institucions benèfiques.

El maig del 1888, quan tota la classe burgesa pensava en la inauguració de la Primera Exposició Universal, signe i exponent del creixent poder econòmic de la Ciutat Comtal, la senyora Dorotea projectava fundar un centre educatiu en un barri pobre...

Amb data 16 de maig, escriu, en efecte, al successor de Don Bosco: "Tinc la intenció de comprar un terreny, que sigui espaiós, i fer-hi allí una gran sala que serveixi d'escola i capella essent la primera diària, per tal de moralitzar aquell barri, que molt ho necessita".

A quin barri es referia? Les seves paraules demostren que ja tenia pensat el lloc de la nova fundació. Tan aviat com, el mes següent, obtingué l'autorització del Rector Major, don Miquel Rua, portà al superior dels salesians de Sarrià al lloc escollit. Estava en un despoblat, però començava a acudir-hi treballadors i emigrants. No tots els col·laboradors de la senyora coincidien amb ella en l'elecció d'aquell lloc. Però, segons el seu mil·liogràf, Jaume Nonell, Dorotea tallà les discussions de cop: "C'és funda l'escola aquí, o no es funda". Es tractava del punt de trobada dels carrers Floridablanca i Rocafort, en el mateix cor del barri de Sant Antoni.

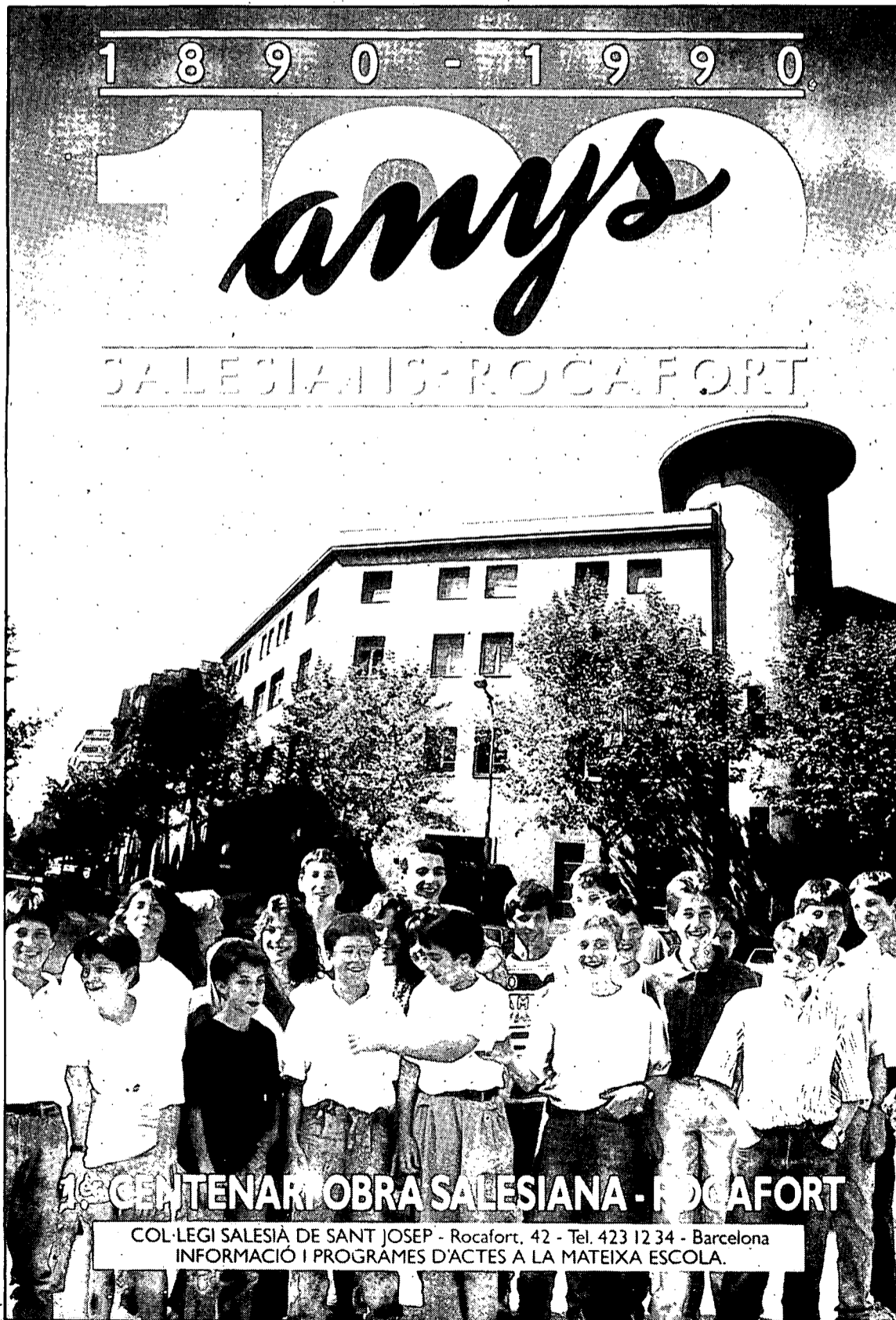
L'episodi pot explicar-se suficientment tenint en compte que des de feia temps, l'acció benèfica-social de la senyora Dorotea ja havia descobert les necessitats i les possibilitats que presentava aquell barri. Efectivament dintre la seva àrea es trobava la casa central de les Sales d'Asil que ella havia acabat de bastir el 1874. Amb la titularitat de les Filles de la Caritat, avui porta la denominació d'Escola del Sagrat Cor i es troba al carrer Aldana número 1.

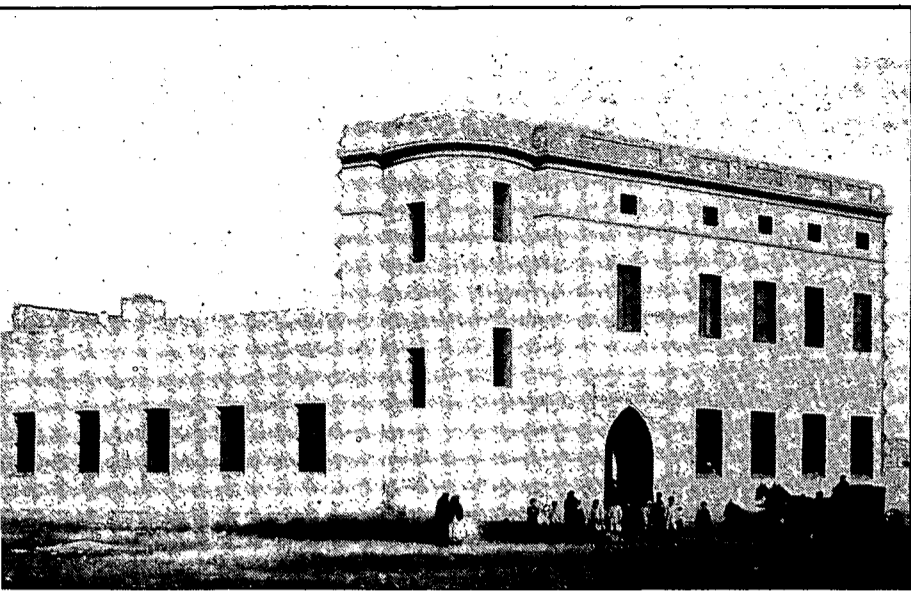
Cosa de sants

Tant la senyora de Serra, viuda des de 1882, com les persones que militaven en les organitzacions catòliques nodrien abundantment la seva vida cristiana amb les devocions al Sagrat Cor de Jesús, a la Verge Maria i a Sant Josep. Els actes més significatius solien realitzar-los en alguna de les festes assenyalades per les esmentades devocions.

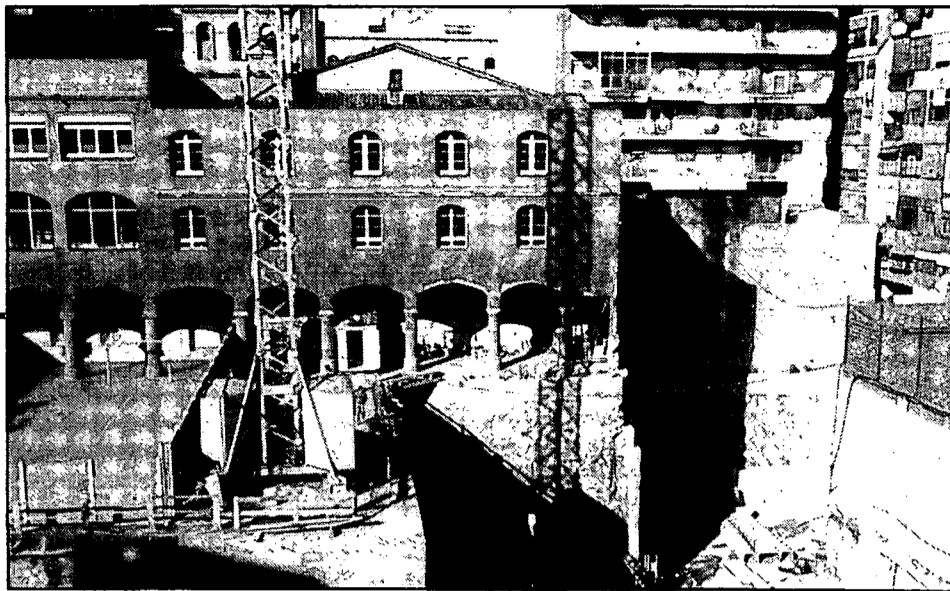
Per a la inauguració de la nova casa salesiana va escollir-se la vigília de la festa de Sant Josep del 1890. Era la primera vegada que l'Església Espanyola —de la metròpoli i colònies— la celebrava com a **festa de precepte**.

A les quatre de la tarda del dia 18 de març es procedí a la benedicció dels locals, acte que complí amb tota solemnitat el prelat de la diòcesi, doctor Català Albornos. A continuació tingué lloc la

Primer edifici del Col·legi.

Estat actual de les obres del poliesportiu.

El Col·legi de Sant Josep, avui

—Quants alumnes té en aquest moment el col·legi?

—Exactament 836, entre EGB i BUP. Però l'Obra Salesiana de Rocafort no es redueix solament al col·legi, sinó que també atem la bella església pública de Maria Auxiliadora i Sant Josep, al centre Juvenil CAER, i a la Colònia de Castellnou de Bages, poblet de set o vuit cases que es va adquirir quan es despoblava, situat prop de Manresa. Els Cooperadors Salesians, l'Associació d'antics Alumnes, els Grups de Fe de joves, l'Escola de Pares, les Llars D. Bosco i la nombrosa Catequesi infantil, el Grup de Teatre..., són altres realitats d'aquesta casa. Algunes d'aquestes activitats les realitzem coordinadament amb les Filles de Maria Auxiliadora del carrer de Sepúlveda.

—Existeix algun projecte d'ampliació o modificació de les instal·lacions?

—Ja en fase bastant avançada estem construint, gairebé en la seva totalitat sota el pati del col·legi, una piscina coberta, un poliesportiu cobert i damunt un altre de descobert, a més de les instal·lacions esportives i dos pisos de pàrquing.

—I, davant la Reforma Educativa, ¿quina perspectiva tenen?

—Miri, en aquest moment, la Província Salesiana de la Mare de Déu de la Mercè de Barcelona dirigeix 16 col·legis. Per tant, la Reforma Educativa no la po-

El pare Víctor Marco, director del Col·legi respon amablement a les preguntes d'un redactor del nostre setmanari.

dem emprendre sense un sentit de solidaritat amb la resta i aquest és un afer que encara no està en fase d'estudi. Amb tot, puc dir que el nostre propòsit és oferir junt amb el col·legi de les Filles de Maria Auxiliadora, un servei qualificat i complet al barri.

—Passant a altre tema, digui'ns algunes de les característiques del col·legi de Sant Josep des del punt de vista educatiu.

—És difícil resumir en poques paraules tot això. Com tota obra salesiana, promovem el desenvolupament integral dels nois i noies mitjançant l'assimilació i elaboració crítica de la cultura i mitjançant l'educació en la fe, mirant vers la transformació cristiana de la societat. Intentem,

comptant sempre amb deficiències, dur endavant el procés educatiu amb l'esperit de sant Joan Bosco, amb professionalitat tècnica i pedagògica i fonamentant-lo en valors culturals sòlids que responguin a les necessitats dels joves. Tot això està compendiat en tres documents importants per a nosaltres: El Caràcter Propi, el Reglament de Règim Interior i el Projecte Educatiu.

—Es nota la influència del col·legi en el Barri de Sant Antoni?

—El fet que el Col·legi sigui centenari comporta que en moltíssimes famílies, l'avi, el pare i el noi o noia coneguin les nostres aules. Si hi afegim la tasca de les Salesianes en el seu col·legi, ja ho pot imaginar... A l'hora de la matrícula d'alumnes nous, sorgeixen abundants reclamacions

d'antics alumnes que no han pogut "fer entrar els seus fills o filles". Els alumnes que freqüenten el col·legi són del propi barri. Aquesta escola salesiana és popular per la cultura i orientació a les quals dona primacia i pels seus orígens fa cent anys.

—I quan comencen els actes del Centenari?

—El dia 18 de març, a les 12 del matí, a l'església del Col·legi tindrà lloc la SOLEMNE CELEBRACIÓ EUCARÍSTICA, presidida pel senyor Cardenal-Arquebisbe de Barcelona. Volem donar gràcies a Déu per les seves benediccions durant aquests cent anys.

—Pot indicar-nos alguns actes del Centenari?

—Impossible enumerar-los en tan breu espai. Seran nombrosos al llarg de l'Any Centenari. Uns tindran ressò social, altres en l'àmbit de la Família Salesiana i altres dins el Col·legi i tota la casa. Sobretot, volem que els nois i noies, juntament amb els seus familiars, visquin i experimentin el missatge del Centenari.

—Per últim, senyor Director, ¿quin és l'objectiu del Centenari?

—Aquesta casa salesiana es caracteritzà des dels seus orígens per ser un centre de beneficència i oberta a tres direccions: l'escolar (escoles diürnes i nocturnes), la recreativa (l'oratori festiu) i la paraescolar (Centre Obrer Catòlic Don Bosco). No mancà mai tampoc l'església, sempre amb culte important. Per això, en consonància amb el moment present, apuntem vers aquest objectiu general del Centenari: que l'Obra Salesiana de Rocafort sigui un instrument apte per:

- Oferir un servei qualificat al Barri de Sant Antoni des del punt de vista educatiu i cristià.
- Cultivar el sentit d'allò que és popular i d'obertura.
- Millorar la dimensió escolar organitzada d'acord amb les noves exigències.
- Prestar un servei adequat a la joventut del barri a través del Centre Juvenil CAER.
- Atendre la dimensió religiosa mitjançant l'església de Maria Auxiliadora i Sant Josep.

Ens acomiadem del pare director, agraint-li la seva amabilitat, i desitjant que el col·legi continuï progressant en la seva labor de formació cristiana i humana dels nois i noies del barri de Sant Antoni.

C.C.

...tllada d'ocasió. El discurs inaugural fou a càrrec d'un conegut cooperador Salesià, catedràtic de física de la Universitat de Barcelona, el senyor Bartomeu Feliu. Posant en relleu el contrast social que es donava entre una part de Barcelona —opulenta i segura de mateixa, com s'havia exhibit en l'Exposició Universal del 1888— i els dels seus barris perifèrics, va dir davant del seu auditori: "Nos manquen esclaus per redimir a la nostra pròpia casa. Davant els teniu. Són esclaus d'una civilització que, malgrat cobrir-se amb l'esplèndid mantell d'un progrés material seductor, és per a tot catòlic una civilització bàrbara, ja que encadena amb servitud i aparadora a aquests desgrats". I acabava amb aquestes paraules: "Jo afirmo que els fills de Don Bosco vénen a trencar aquestes cadenes". És clar que, encara que amb la terminologia d'òpia del catolicisme social del segle dinou, el catedràtic i pedagog Feliu assenyalava amb enfort la raó de fons, que havia de donar sentit a la vida de la nostra institució.

Aquella tarda, acompanyant, entre altres, el senyor Bisbe que avui és coneguda com la venerable Dorotea Chopitea de Barra, el Rector Major de la Congregació Salesiana, beat Miguel de la Cruz, i el superior dels Tallers Salesians de Sarrià, Felipe Rinaldi, qual s'espera que l'Església aclari pròximament beat. El que esdevingué el 18 de març del 190 al carrer de Floridablanca una d'aquelles coses per a les quals solament els sants tenen el ratge necessari.

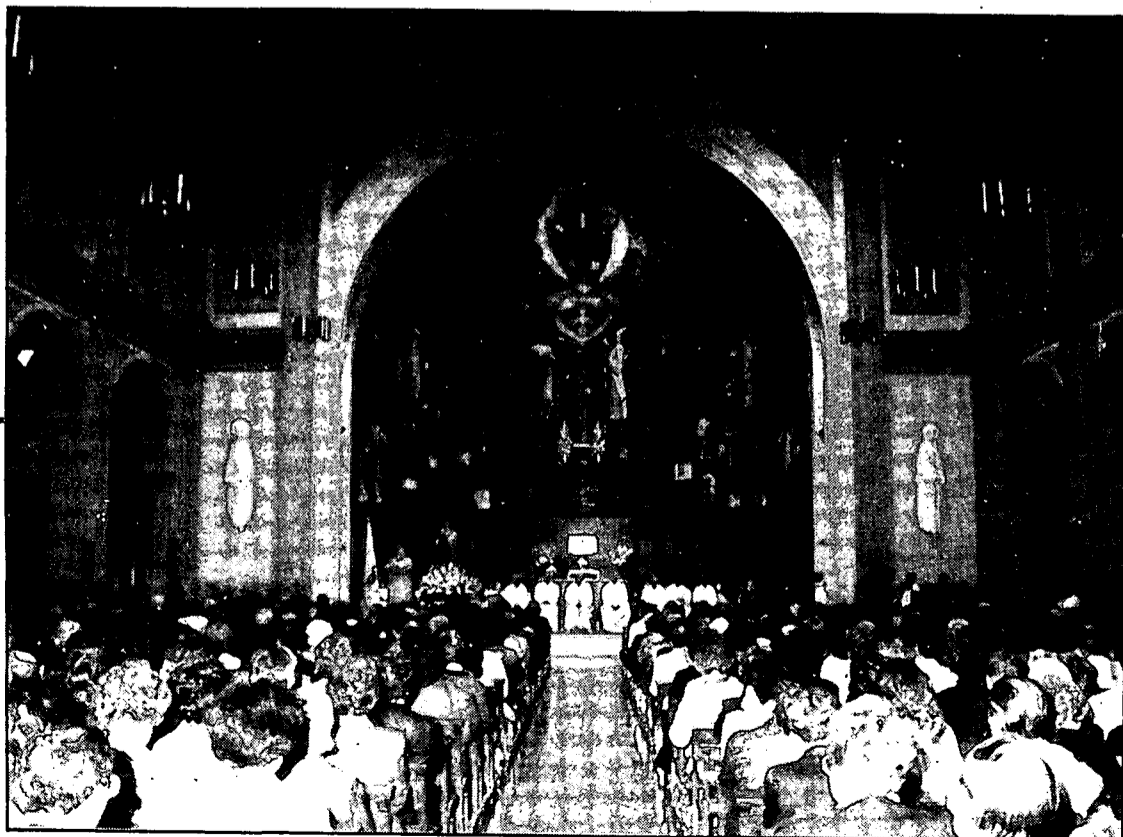
"Apòstol d'Hostafrancs"

Els salesians de Sarrià posaren al front de la casa de Barcelona al que, d'entre ells, tenia més sistència física, millors dotes intel·ligència i una experiència més sòlida en l'acció popular missionera. Era un sacerdot pioner de vint-i-nou anys i es deia Antonio Aime.

Fou tal el treball que desenvolupà durant els dotze anys de la seva direcció (1890-1902) i tan general la simpatia que va despertar arreu, que la directora de la revista *La semana catòlica de Barcelona* s'atreuï a qualificar-lo amb el nom "Apòstol d'Hostafrancs". I amb aquesta denominació ha passat a la història.

Els seus successors han procurat continuar l'obra per ell iniciada i adequar-la a les noves exigències dels temps. Els durs temps de la Setmana Tràgica de Barcelona del 1909 i de la Guerra Civil de 1936 a 1939 no pogueren sorollar una institució que es rezava en sòlids fonaments.

RAMÓN ALBERDI

Objectiu obert

L'arquebisbe d'Oviedo, Mons. Gabino Díaz Merchán (esq.) i el president de la Conferència Episcopal, cardenal Àngel Suquía, se saluden cordialment abans de començar la 135 reunió de la Comissió Permanent, l'última que se celebrarà abans d'elegir nou president.

El mossèn asturià Luciano López García-Jove ha complert 105 anys d'edat, i després de 81 anys de sacerdoti continua celebrant l'Eucaristia a l'Institut Teresiana d'Oviedo.

El bisbe auxiliar de Toledo, Rafael Palmero Ramos, per malaltia del Cardenal Primat, presidí la constitució oficial del Sinode diocesà. Hi assistiren 230 pares sinodals. L'últim se celebrà el segle XVII.

Dimecres, 17

Azerbaidjan: prova de foc per a Gorbatsxov

La decisió d'enviar unitats militars al Caucas no sembla que de moment pugui portar a una solució immediata. Els extremistes àzeris i armenis estan fortament armats, i els combats i assalts segueixen malgrat la implantació de l'estat d'emergència. En quatre dies d'enfrontaments es comptabilitzen ja més de 56 morts i 150 ferits. Bakú sembla ser la ciutat més conflictiva i on es fa més difícil aplicar l'estat d'excepció. Grups de bandes armades saquegen els habitatges dels armenis. Les evacuacions massives d'armenis residents a Bakú continuaven ahir.

Viena: l'Est i l'Oest es troben

A Viena se celebra un seminari sobre doctrina militar. Els participants són: l'OTAN, el Pacte de Varsòvia i els països neutrals i noalineats. Els esdeveniments a l'Europa central i oriental poden canviar les estructures militars. Els caps d'Estat Major dels països participants en la Conferència de Seguretat i Cooperació a Europa (CSCE) estudiaren conjuntament els plans d'estratègia i de defensa dels respectius països.

Bulgària: l'oposició vol premsa lliure i pròpia

La taula rodona entre les organitzacions oficials, el PCB i el partit Agrari, i les forces de l'oposició Unió de Forces Democràtiques i independents, se centrà especialment en les reivindicacions d'aquestes últimes: estructurar els mecanismes per a les properes eleccions, acabar amb el monopoli del PC, assegurar el pluripartidisme, assegurar les llibertats, especialment la d'una premsa lliure, estudiar el conflicte entre búlgars i turcs.

Cambodja: eleccions lliures

La situació a Cambodja podria posar-se en camí de solució si es posa en pràctica l'acord dels cinc membres del Consell de Seguretat de les Nacions Unides: encarregar-se de la pacificació del país i organitzar eleccions lliures el més aviat possible.

Dijous, 18

Medellín: rendició dels narcotraficants?

El braç armat del Cartel de Medellín, el grup anomenat dels "Extraditables", ha presentat bandera blanca. En un comunicat han anunciat: deixar les armes, suspendre les trameses de cocaïna i reconèixer l'Estat de dret a Colòmbia. El govern de Colòmbia i els EUA no s'acaben de creure que, de cop i volta s'hagin tornat tan bons minyons. "Acceptem el triomf de l'Estat... i lliurarem les armes, els explosius, els laboratoris, els ostatges i les pistes d'aterratge clandestines". A canvi, demanen garanties per reintegrar-se a la societat. Aquesta és la resposta a la crida que, dilluns passat, van fer diverses personalitats, entre elles tres ex-presidents de la nació i un cardenal, demanant als "extraditables" que alliberessin els ostatges i acabessin la tramesa de droga a l'estranger.

Caucas: situació greu

Sembla que les tropes soviètiques enviades a Azerbaidjan es veuen impotents per aturar la revolta. Dones i criatures bloquegen el pas dels convois militars a les ciutats; i al camp i a les muntanyes, els guerrillers fustiguen les tropes i s'apoderen de material de guerra. Els soldats han rebut autorització per disparar en cas d'extrema necessitat. Jamenei, líder de la veïna República

Islàmica d'Iran ha advertit a Moscou que no mostri una actitud dura i injusta amb els àzeris, de religió islàmica.

Kohl tranquil·litza els polonesos

Ahir, en una conferència a l'Institut Francès de Relacions Internacionals (IFRI), Kohl declara: "Els alemanys desitgen una reconciliació duradora amb els seus veïns polonesos, això vol dir que els polonesos han de tenir la certesa de viure a l'interior d'unes fronteres segures". Digué que la unitat d'Alemanya no implica canviar la frontera amb Polònia. Les fronteres definitives han de ser fruit d'un tractat de pau amb les potències guanyadores de la segona guerra mundial.

Divendres, 19

Caucas: dramàtica situació

La situació al Caucas ha estat declarada per als dirigents de l'URSS com "d'insuportable", i inquietant. Ahir es van prendre mesures radicals per acabar amb "l'extremisme, el vandalisme i els criminals". El ministre de Defensa de l'URSS, Dimitri Iàzov va anunciar ahir la mobilització parcial de reservistes per a ser enviats a la Transcaucàsia, on continuen els enfrontaments entre armenis i àzeris. En una conferència davant de treballadors, camperols i intel·lectuals, Gorbatsxov tornà a insistir en la idea d'una nova Federació Soviètica per resoldre els problemes interètnics, i la necessitat de revisar la Constitució. Ahir van ser tancades les fronteres de l'URSS amb l'Iran i amb Turquia, segurament per evitar el proveïment d'armes i aliments als nacionalistes. Tothom pensa en la incidència que aquests fets puguin tenir sobre el desenvolupament de la perestroika.

Hongria: que marxin els 60.000 soldats soviètics

La celebració a Viena del seminari sobre doctrines militars i estratègiques de guerra per part dels països participants en la Conferència de Cooperació i Seguretat a Europa (CSCE), ha estat aprofitada pel secretari d'Estat d'Afers Estrangers magiar per demanar que les tropes soviètiques abandonin durant 1991 el territori hongarès. Les negociacions bilaterals entre l'URSS i Hongria s'afegiran a les que manté amb Txecoslovàquia amb la mateixa finalitat.

EUA: no vol tractes amb els "Extraditables"

Bush no es fia de les promeses dels "extraditables", i diu que sigui com sigui els EUA no negociaran mai amb els narcotraficants. Bush va assegurar que el seu govern derrotarà les drogues i acabarà amb la delinqüència i amb els caps que hi ha darrera aquest tràfic il·legal. El pla preparat pel responsable de la lluita antidroga, William Bennett, costarà uns 11.000 milions de dòlars.

Dissabte, 20

RDA: coalició governamental fins al 6 de maig

Malgrat les diferències polítiques entre el CDU (demòcrata-cristià), el LDPD (liberal) i el SED-PDS (comunista), en contra del previst, han decidit continuar la coalició governamental, presidida per Hans Modrow, fins a conduir el país a les eleccions lliures del 6 de maig.

Bakú: guerra oberta

Tot i la forta resistència dels nacionalistes àzeris, ahir les tropes soviètiques, en una acció combinada per mar i terra, penetraren fins al centre de la capital azerbaidjana. Els militants

àzeris no volgueren fer cas a l'últimatum de les tropes perquè fossin desbloquejades les entrades a la ciutat. El **Front Popular** àzeri assegura que més de mil tancs intervenen en l'acció i que els morts podrien superar els 500. **Mikhaïl Gorbaxov** acusa de la situació actual les forces independentistes i partidàries d'un **Azerbaidjan** islàmic.

Jerusalem-Damasc: normalització?

El senador nord-americà republicà **Arnel Spector** després de les seves últimes reunions amb el president sirí **Hafez El-Assad**, ha transmès al govern israelià el desig de president sirí de normalitzar les relacions bilaterals entre **Síria** i **Israel**, en el marc d'una conferència internacional de pau auspiciada per les dues superpotències. Fins i tot l'**Iraq**, segons ha manifestat **Saddam Hussein**, podria estudiar més endavant una proposta semblant.

França-Hongria: estreta col·laboració

Ahir finalitzà el viatge oficial de **Mitterrand** a **Budapest**. El president francès ha assegurat a **Hongria** el total suport del seu govern. **França** concedirà a **Hongria** un ajut econòmic per valor de 2.000 milions de francs de crèdit. **Mitterrand** ha explicat als polítics hongaresos la seva idea d'una **Confederació Europea**. Creu que el fòrum més adequat per discutir el futur europeu, fóra convocar aquest mateix any, els 35 països de la **Conferència d'Helsinki** sobre Seguretat i Cooperació Europea (CSCE).

Diumenge, 21

Mikhaïl Gorbaxov s'explica

Ahir en una imprevista intervenció televisiva el cap d'Estat soviètic va fer una crida al país perquè s'atengui a la calma i a la raó. Justificà la intervenció armada a **Bakú**, capital de l'**Azerbaidjan** apel·lant al deure de l'Estat de posar fi a l'arbitrarietat i a la inhumanitat dels extremitistes. Al llarg del dia d'ahir les tropes soviètiques van anar controlant la situació, encara que al vespre continuaven alguns enfrontaments aïllats. A causa de la pressió dels manifestants àzeris, el primer secretari de l'**Azerbaidjan** i nombroses personalitats polítiques han presentat la dimissió. Les fonts oficials parlen de 53 morts, mentre els nacionalistes àzeris els compten per centenars. Una realitat que inquieta les autoritats soviètiques són els contactes dels nacionalistes àzeris amb els seus germans d'ètnia a l'**Iran** i a **Turquia**. La revolta s'estén per tota la república d'**Azerbaidjan** i és previsible que s'estengui per tota l'àrea islàmica soviètica.

La república de Nakhitxevan es declara independent

Aquest és un altre fet que ha vingut a agreujar la situació. Aquesta república autònoma de l'**Azerbaidjan** és fronterera amb **Armènia**, **Turquia** i **Iran**. Ahir es declarà independent i preveient possibles mesures militars per part de l'**URSS**, ha demanat ajut internacional als països veïns i a les **Nacions Unides**.

Iugoslàvia: multipartidisme i eleccions lliures

Tanmateix molts participants en el **XIV Congrés del Partit** no veuen clar que calgui deixar el monopoli del poder. Els 1.650 delegats reunits al centre **Sava** de la capital no ho acaben de veure clar. Un bon nombre voldrien que les noves estructures polítiques fossin subordinades a la tutela d'un sistema basat en el socialisme.

Els països de l'Est i el Vaticà

Els problemes que ha patit l'Església Catòlica en els països de l'Est estan en vies de solució.

Praga i **Hongria** establiran ben aviat relacions diplomàtiques amb el **Vaticà**. També els greco-catòlics i els ortodoxos ucraïnesos estan disposats a un diàleg fraternal per resoldre els problemes. El representant itinerant del **Papa** pels països de l'est ha vistat **Bucarest**. El **FSN** ha promès restituir al **Vaticà** tots els béns expropiats per **Ceausescu**.

Dilluns, 22

Azerbaidjan: situació tensa

Tot i que sembla que les tropes soviètiques van dominant a poc a poc la situació, aquesta continua essent tensa a **Bakú** on encara hi ha enfrontaments esporàdics, i sobretot a **Nakhitxevan** on hi ha autèntics combats entre els àzeris i les tropes. La tensió civil i el sentiment anti-rus són molt forts i creixen constantment. Es generalitza la campanya de desobediència civil. El recompte oficial de víctimes és de 83, però els àzeris continuen parlant de centenars.

RDA: el SED-PDS fa neteja

Egon Krenz i 13 antics dirigents del **SED** foren expulsats del partit. A més s'ha obert un sumari contra l'actual ministre de **Finances Uta Nickel**. Després d'acordar no autodissoldres, el partit fa neteja a fons intentant millorar la imatge i guanyar credibilitat de cara als possibles electors. Tot i això, **Wolfgang Berghofer**, alcalde de **Dresde** i 39 personalitats més han presentat la dimissió del partit. En pro de l'estabilitat política i de la transició fins a les eleccions, es manté el govern de coalició **SED-PDS** (comunista), **CDU** (demòcrata-cristià) i **LDPD** (liberal). El govern de **Hans Modrow** ha cedit a les forces extraparlamentàries 17 carteres ministerials de les 28 que té.

Mongòlia: ultimàtum

Decididament la febre del canvi ha arribat a **Mongòlia**. Ahir 7.000 persones a 25 graus sota zero es manifestaren a la capital **Ulan Bator**. La **Unió Democràtica Mongol** demana que s'apressi el procés de reformes democràtiques i que es preparin eleccions lliures. Sembla que les autoritats són molt reticents a reconèixer la pluralitat de forces polítiques.

Dimarts, 23

Azerbaidjan: amenaça d'independència

Els parlamentaris de l'**Azerbaidjan** abonen totalment la causa nacionalista. En una sessió ahir del **Parlament**, enviaren un ultimàtum a **Moscú** exigint que abans de 48 hores aixequi l'estat d'emergència i retiri les tropes; en cas contrari denunciarien "l'acta d'unió" amb l'**URSS**, i proclamarien la independència de la seva **República** autònoma. Ahir també, prop d'un milió de persones, que assistien a les exèquies per les víctimes, manifestaren clarament el seu desacord amb el **Partit Comunista** i les autoritats de **Moscú**.

Belgrad: XIV Congrés de la Lliga dels Comunistes

Els dos corrents oposats, eslovens (oberturistes) i serbis (continuistes), després de llargues discussions arribaren a l'acord que el **Partit** renunciés al monopoli del poder. Tanmateix, els 150 delegats eslovens acabaren abandonant el congrés comunista iugoslau, considerant que l'actitud dogmàtica dels serbis, fa que no s'obri camí a un socialisme autènticament democràtic. El partit comunista d'**Eslovènia** ha decidit esborrar el mot "comunista" del seu nom, i proposar en el seu congrés a celebrar el 2 de febrer, que es digui **Partit de la Renovació Democràtica**.

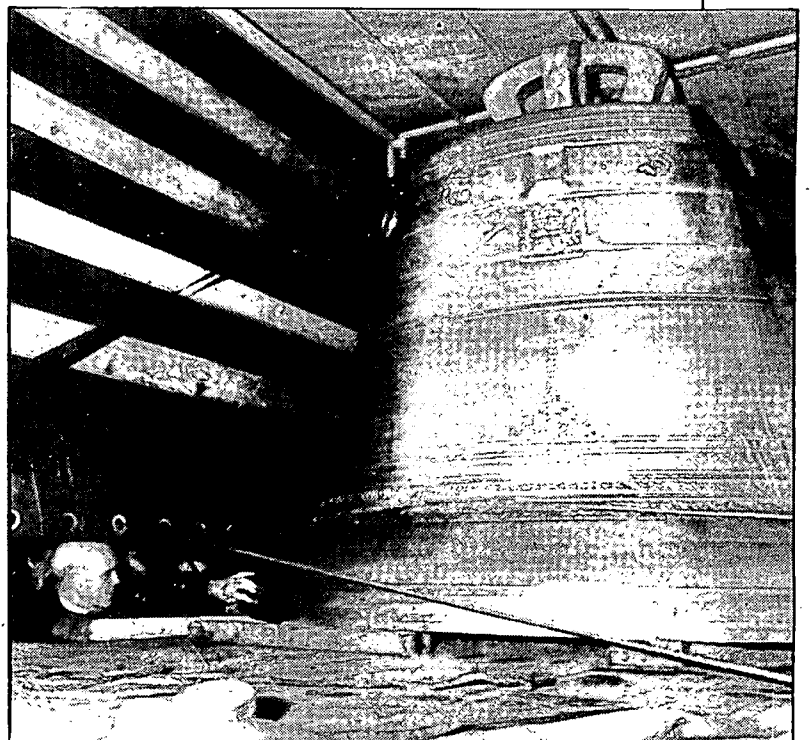
Objectiu obert

El vice-primer ministre de Txecoslovàquia, **Jan Carnogurskij** presenta al **Papa** uns vasos de cristall de **Bohèmia** durant l'audiència privada a la delegació txeca. El **Papa** visitarà **Txecoslovàquia** l'abril del 1990.

Roda de premsa al monestir de monges dominicanes de **Santa Anna**, de **Múrcia**, que celebrarà el **V Centenari** de la seva fundació.

La nova campana "**Berenguela**" ha arribat a **Santiago** des dels tallers holandesos on ha estat fosa.

CALENDARI

Diumenge, 28 de gener. IV del temps ordinari. Sts. Tomàs d'Aquino, doctor; Valeri i Julià, bisbes.
El sol surt a les 7,07 i es pon a les 5,01 -Hora solar-
Festa major al Pla de Sant Tirs i Verdú.
Dilluns, 29 de gener. Sts. Pere Nolasc, fundador; Sulpici Sever, escriptor i Constanci, màrtir.
Festa major a Benavent de Segrià, Caldes de Montbui i Campins.
Dimarts, 30 de gener. Stes. Martina, verge màrtir i Jacinta de Mariscotis, verge.
Dimecres, 31 de gener. Sts. Joan Bosco, fundador i Tarsici, màrtir.
Dijous, 1 de febrer. St. Cecili, bisbe màrtir i Sta. Brígida, verge.
Divendres, 2 de febrer. La Presentació del Senyor. La Purificació de la Mare de Déu (Candelera). Sant Corneli, centurió.
Festa major a Ametlla de Mar, Bot, Cabassers, Calafell, l'Espluga Calva, la Fatarella, la Garriga, Valls i altres pobles.
Dissabte, 3 de febrer. Sts. Blai, bisbe màrtir; Anscari (Oscar), bisbe i Sta. Celerina, màrtir.
Festa major a l'Aleixar, Algerri, Almatret, la Floresta, Palau d'Anglesola i altres pobles.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

28 de gener. Diumenge, IV de durant l'any. Lectures: Primera So 2,3; 3,12-13; S 145; segona 1 C 1,26-31; tercera Mt 5,1-12a.
29 de gener. Dilluns de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 2S 15,13-14.30; 16,5-13a; S 3; segona Mc 5,1-20.
30 de gener. Dimarts de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 2S 18,9-10.14b.24-25a.30-19,3; S 85; segona Mc 5,21-43.
31 de gener. Dimecres de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 2S 24,2,9-17; S 31; segona Mc 6,1-6.
1 de febrer. Dijous de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 1R 2,1-4.10-12; 1Cr 29,10-12; segona Mc 6,7-13.
2 de febrer. Divendres. La Presentació del Senyor. Lectures: Primera Ml 3,1-4 o He 2,14-18; S 23; segona Lc 2,22-40.
3 de febrer. Dissabte de la setmana IV de durant l'any. Lectures: Primera 1R 3,4-13; S 118; segona Mc 6,30-34.

Litúrgia de les Hores
Setmana IV

Diumenge, IV de durant l'any. Propi del temps.
Dilluns, de fèria.
Dimarts, de fèria.
Dimecres, St. Joan Bosco, prevere. Memòria obligatòria.
Dijous, de fèria.
Divendres. La Presentació del Senyor. Festa.
Dissabte. De fèria. Vespres I de demà.

D'ACÍ I D'ALLÀ

L'Eclesiastès:
Filosofia tràgica

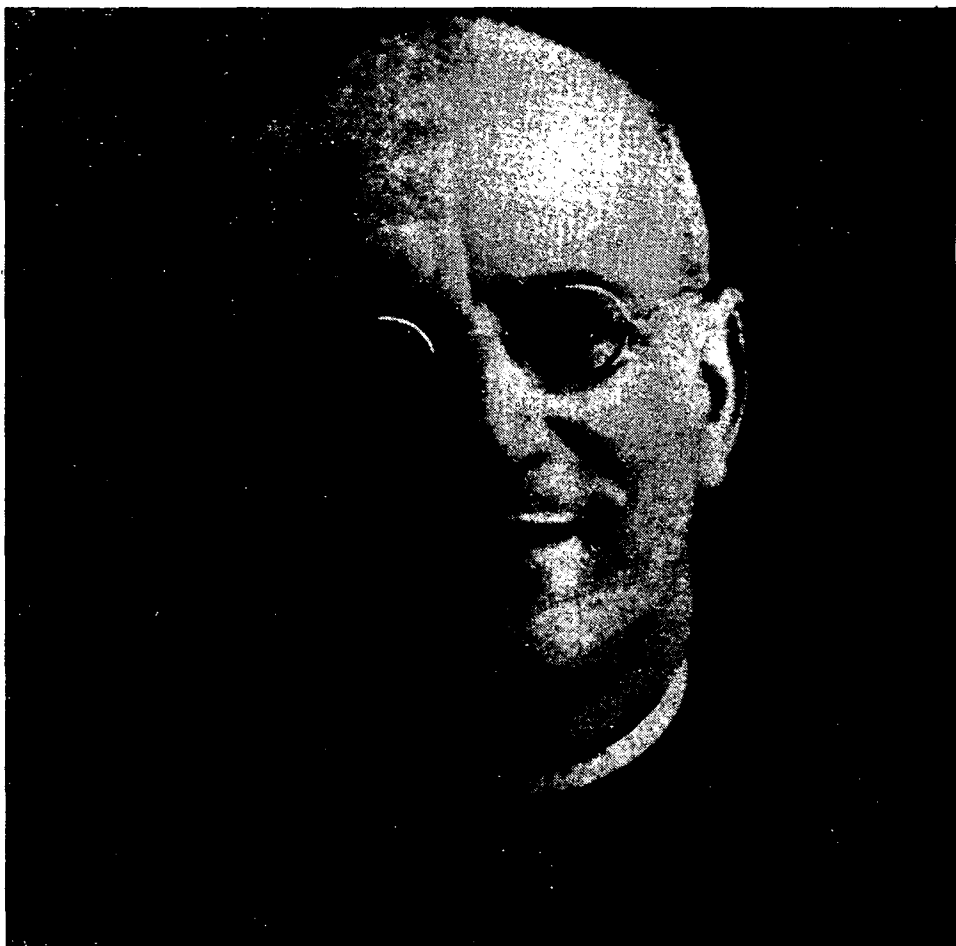
Segons els filòsofs que llegeixo aquests dies, la feminitat que un encaixa, és no-res. Es fa fonedissa al moment en què es creu haver-la capturat. Apareix novament com a foc-follet, com a miratge atraient, en un altre indret on reverbera, propte a abandonar l'horitzó quan un arriba. Segons l'autor del llibre sapiencial l'Eclesiastès, les coses d'aquest món, totes, són no-res. Vanitat de Vanitats. Tot vanitat. Jo prefereixo dir que són alguna cosa que no sabem què és.

PERE CAMPAS BONAY
Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Sacerdot exemplar, rector que fou de Rubí

El Dr. Guardiet

L'obra del qui fou el Sr. Rector de Rubí, Dr. Guardiet, és tota una meravella sadollada d'encís, d'espiritualitat i de calor humana. Fou capaç de construir ponts volants per damunt de tot abisme. Li calia solament desplegar les ales per traspasar muntanyes i superar tot obstacle.

El Dr. Guardiet va deixar petjada, plantant bona xeixxa, i la collita continua essent esponsorosa.

Promotor dels Exercicis espirituals

El Dr. Guardiet fou immolat el 3 d'agost del 1936, ofrenant la seva vida per la fe i l'Església que tant havia vigoritzat. Fou sacerdot cent per cent.

Es lliurà del tot a promoure els Exercicis de sant Ignasi que en aquells temps duraven una setmana en complet recés. Estava en contacte amb en Francesc Casañes, president dels Exercicis de Sabadell, i posteriorment amb el pare Vallet, jesuïta, de felicitat memòria.

Guiava el jovent desorientat

El Dr. Guardiet cercava joves sense feina, perduts en un món incert i a voltes degenerats. Els plantejava una setmana de lleure en una tanda d'exercicis gratuïta. Tota aquella jovenalla tornava espiritualitzada, renovada, impregnada de fe i esperança.

Del Rector de Rubí se'n podrien contar grans proves d'apostolat: era insaciable; el seu lliurament total i les seves activitats apostòliques les desenvolupava amb tota senzillesa i generositat.

"Amics del Dr. Guardiet"

Se'ns obre el cor a l'esperança quan s'ha anunciat que l'arquebisbe de Barcelona, Dr. Jubany, ha signat el decret d'introducció de la seva causa de beatificació. També és bo recordar que els dies 4 i 5 del novembre passat, al Casal Popular de Rubí, fundat per ell, es va representar l'obra teatral "Vida i obra del Dr. Guardiet" de Francesc Alujas i Oliana, segons guió de Miquel Ruffi. L'obra presenta la vida d'aquest virtuós sacerdot.

R. ROMEU i RIERA

ADULTS EN LA FE

La comesa
més urgent

JOAN GUITERAS I VILANOVA

ge en la vida dels preveres. Els laics necessiten també aquesta formació adaptada.

Adaptació

Una altra diana de futur és l'adaptació de la Litúrgia a les diverses cultures. Hi ha hagut una adaptació titànica en el fet de l'ús de les distintes llengües. Una vertadera revolució. Després s'ha fet una adaptació dels ritus per facilitar, en la mateixa línia dels idiomes, una major comprensió dels misteris celebrats. Un enorme pas per fer de la litúrgia un vertader encontre entre Déu i l'home. Fent les coses més audibles i palpables. Una comprensió per viure més plenament el do de Déu. Perquè sigui més conatural el pas a la pregària de lloança i de petició.

El document commemoratiu, lògic i lleial, reconeix que encara és costós l'esforç que resta a fer per tal

que la Litúrgia arrelhi en algunes cultures i prengui d'aquestes les expressions que poden harmonitzar-se amb "l'esperit de la litúrgia veritable i autèntic", bo i respectant "la unitat substancial del Ritu romà" expressada en els llibres litúrgics.

Dos pols

El nostre document afirma que hi ha, sobretot en la litúrgia sacramental, realitats immutables i altres que es poden canviar. Les unes són d'institució divina i les altres poden i han de ser adaptades a les diverses cultures.

Les diversitats rituals poden ser un vertader tresor per a l'Església. També poden provocar tensions. Cita la paraula "cismes". I afirma: que la diversitat no ha de perjudicar la unitat. I que la diversitat no pot expressar-se sense la fe comuna als signes sacramentals que l'Església ha rebut del Crist, i a la comunió jeràrquica.

L'adaptació cultural demana una conversió del cor, de manera que allò que és incompatible amb l'evangeli ha de ser refusat. I requereix, per a un vertader discerniment, formació teològica, històrica i cultural. Tot en un teló de fons que no mermi ni el sentit de la fe ni el de l'Església universal. Ja s'endeuina que estem davant d'un problema complex. No vol ser matèria d'aquests articles.

La força dels petits

No seria segurament gens difícil repetir amb tota raó les paraules de sant Pau als corintis (vegeu 2ª lectura) a qualsevol que s'adreçés a una assemblea dominical de cristians. Certament, no es tracta —en la majoria dels casos— d'una assemblea de "poderosos". Amb el llenguatge paulí, es podria dir: "als ulls dels homes, sou pocs els professors d'Universitat, sou pocs els diputats, sou pocs els milionaris...". Alguna vegada, s'escolten veus que parlen de la importància de "convertir" gent influent en la societat. Sant Pau no en parla pas. Déu "ha escollit els qui no valen per a res; així ningú no pot gloriar-se davant Déu". La vocació de Déu és per a tothom, sens dubte, i ningú no ha de ser exclòs de la predicació evangèlica, però Déu té la "seva política..."

Quan pensem amb realisme a qui s'adreçava sant Pau quan feia aquestes afirmacions —la gent del port de Corint, amb una fama no pas massa honorable, i amb un passat personal que l'Apòstol no s'oblida de recordar-los-hi (vegeu 1 Cor 6,9-11)— ens adonem de la força que tenen. I si fixem la nostra atenció en la història de la penetració del cristianisme a Roma, vinculada també als barris portuaris, la visió que obtenim no és pas gaire més gloriosa socialment. ¿No havia dit, però, el Senyor: "Us asseguro que els publicans i les dones de mala vida us passen al davant cap al Regne de Déu" (Mat 21,31)?

L'Església de Déu que era a Corint, doncs, era una comunitat formada en la seva gran majoria per "petits" d'aquest món. I això no treia res a la seva condició "d'Església de Déu", ni a la de ser "sants per vocació", ni la privava gens ni mica d'estar "en unió amb tots els qui en qualsevol lloc confessen el Senyor Jesús" (vegeu 2ª lectura del diumenge II).

• I, TANMATEIX...

Sí, tanmateix, aquella comunitat —com qualsevol comunitat cristiana— era forta, malgrat la feblesa sociològica dels seus membres. Era forta, primer de tot,

perquè vivia en la novetat de l'Esperit, i aquesta novetat és "la fe que venç el món" (1 Joan 5,4). Unes paraules de l'arquebisbe luterà Vikström, dites a la catedral de Turku, a Finlàndia, davant del papa Joan Pau II, el mes de juny passat, expressen molt bé aquesta convicció: "Aquí, a Finlàndia, nosaltres hem sentit la importància i el valor d'aquest tresor (la fe), a través dels segles, especialment en les èpoques difícils. Ella, la fe, ens ha ajudat a viure, i ens ha donat coratge en el moment de la mort. Aquest tresor, el tresor de l'Evangeli, ens ha procurat seguretat, consolació i salvació en aquest país. Ha estat la font més gran de benestar del nostre poble".

Quan els cristians ens reunim, o quan preguem individualment, hem de donar gràcies sobretot precisament perquè el Senyor ens ha cridat al seu Evangeli. I cal que deixem penetrar en nosaltres tota la força de consol que això comporta. El mateix sant Pau, adreçant-se a la mateixa comunitat en la segona carta, s'expressava en aquest sentit: "Beneït sigui Déu, Pare de nostre Senyor Jesucrist, el Pare entranyable i Déu de tot consol, que ens consola en totes les nostres afliccions per tal que nosaltres puguem consolar els qui es troben en qualsevol aflicció... Perquè així com els sofriments de Crist són abundants en nosaltres, així també gràcies al Crist abunda el nostre consol" (2 Cor 1, 3-4.5).

¿No és aquest "consol" de la fe el que ha sostingut i sosté encara, per la misericòrdia de Déu, tants i tants cristians, entre nosaltres i lluny de nosaltres, enmig de deserts de fe, enmig de tribulacions físiques i morals? Tots n'hem tingut o en tenim a la vora de cristians "que el món té per febles...", gent de qui ningú no fa cas", però que mantenen amb fortalesa el seu testimoniatge, i el traspassen als seus fills... Gràcies a Déu!

• I LA INFLUÈNCIA SOCIAL?

És un lloc comú aquella frase que diuen que digué

Stalin sobre el papa Pius XII: "¿Quantes divisions cuirassades té el Papa...?" Però, sense dir això, la temptació d'un poder social per part dels cristians, o de l'Església com a tal —com, d'altra banda, succeeix en comunitats religioses diverses de la cristiana— està present amb relativa freqüència en la història.

La resposta exacta a la qüestió de la incidència social dels creients la donava, en el segle II, la carta a Diognet. En els nostres dies, el papa Joan Pau II n'ha parlat en el seu viatge a Helsinki, referint-se a l'Acta final que porta el nom d'aquesta ciutat: "La idea que la religió és una forma d'alienació ja no està de moda actualment, perquè, feliçment, els mateixos caps dels pobles i de les nacions han arribat a adonar-se que els creients constitueixen un factor poderós al servei del bé comú. L'odi i el fanatisme no poden trobar cap justificació entre els que anomenen Déu "Pare nostre". ¿Qui podria negar, efectivament, que el manament de la caritat, del perdó de les ofenses, el sentit del deure, la preocupació envers els oblidats —en una paraula, tot allò que està en el cor mateix del missatge de nombroses famílies espirituals— constitueix un recurs sense preu per a la societat? En tots els casos, són aquests els valors que els cristians tenen per oferir com a contribució específica a la vida pública i internacional. D'altra banda, pel fet mateix que pertanyen a totes les classes socials, a totes les cultures i a totes les nacions, els membres de les denominacions religioses constitueixen una força efectiva per a la unió i la cooperació entre els pobles".

• JESUCRIST

Per als cristians, aquesta influència descrita pel Papa té un nom precís: la persona i l'anunci de Jesucrist. "En Jesucrist teniu tot el que sou". Confessar-lo amb la paraula i el testimoni d'una vida coherent és la força dels petits, per al bé de tothom.

LECTURES DE LA MISSA

"DEIXARÉ EN EL TEU PAÍS UN POBLE HUMIL I POBRE"

El text escollit per a primera lectura d'aquest diumenge, en el qual es comença a llegir el sermó de la muntanya a l'Evangeli, és una magnífica explicació del que volia dir Jesús quan parlava dels "pobres". El profeta es referia a una realitat viscuda: un grup de persones que vivien, en plena desolació política d'Israel, la fidelitat al Senyor. Els deixebles de Crist, començant per la seva Mare, han estat uns testimonis d'aquesta pobresa que significa la manca de "podors" temporals, i que tenen com a única riquesa la força del Nom del Senyor.

Lectura del llibre del profeta Sofonies (2:3;3:12-13)

Busqueu el Senyor, tots els humils del país que compliu els seus preceptes; busqueu la bondat, busqueu la humilitat. Potser així quedareu protegits el dia rigorós del Senyor.

Deixaré en el teu país un poble humil i pobre. La resta d'Israel buscarà refugi en el nom del Senyor. No faran injustícies ni mentiran, no tindran una llengua enganyadora. Podran pasturar i reposar sense que els inquieti ningú.

"FELIÇOS ELS POBRES EN L'ESPERIT: EL REGNE DELS CELS ÉS PER A ELLS"

La referència de la primera lectura a l'Evangeli d'avui queda ben clara en l'antífona responsorial, presa de les paraules de Jesús, excepcionalment. La felicitat dels "pobres" ve del Senyor, en el qual confien plenament.

Salm 145:7,8-9a,9bc,10 (R.: Mt 5:3)

El Senyor fa justícia als oprimits,

dóna pa als qui tenen fam.
El Senyor deslliura els presos.

R. Feliços els pobres en l'esperit:
el Regne del cel és per a ells.

El Senyor dóna la vista als cecs,
el Senyor redreça els vençuts.
El Senyor estima els justos;
el Senyor guarda els forasters. R.

El Senyor manté les viudes i els orfes,
i capgirarà els camins dels injustos.
El Senyor regna per sempre,
és el teu Déu, Síó, per tots els segles. R.

"DÉU HA ESCOLLIT ELS QUI EL MÓN TÉ PER FEBLES"

Dins el procés de lectura contínua de la carta als de Corint, el text d'avui enllaça amb el tema de les altres lectures: la comunitat cristiana de Corint és un testimoni de "pobresa" en el sentit humà, però alhora de "riquesa" en Jesucrist. L'Església de Corint, per tant, aconpleix la profecia de Sofonies, i és realització de la paraula de Crist. ¿No és també una interpel·lació envers la nostra manera de pensar? De fet, a nosaltres ens agradaria, que d'entrada, les comunitats cristianes es distingissin per la capacitat d'influència social, política, intel·lectual... Però qui sap si no hem entès prou aquest text de Pau!... "Així ningú no pot gloriar-se davant Déu".

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (1:26-31)

Germanys, mireu qui sou els qui heu estat cridats: als ulls dels homes, sou pocs els instruïts, sou pocs els poderosos o de família noble. Déu, per confondre els savis, ha escollit els qui el món té per ignorants; per confondre els forts, ha escollit els qui, als ulls del món, són gent de classe baixa, gent de qui ningú no fa cas; per destruir els qui són alguna cosa, ha escollit els qui no valen per a res; així ningú no pot gloriar-se davant

Déu. Però vosaltres, per obra de Déu, teniu en Jesucrist tot el que sou, ja que Déu ha fet d'ell la nostra saviesa, la nostra justícia, la nostra santedat i la nostra redempció, perquè, tal com diu l'Escriptura, "Si algú és gloria, s'haurà de gloriar del Senyor".

"FELIÇOS ELS POBRES EN L'ESPERIT"

Comença avui la lectura completa del sermó de la muntanya, en el cicle de Mateu. L'escoltarem fins que ja començarem la Quaresma. És una magnífica oportunitat, que ens ofereix el leccionari cada tres anys, per fer un acolliment de la Paraula de Jesús que vagi transformant els nostres criteris i la nostra manera d'obrar. La figura de Moisés, el legislador, es dibuixa darrera la figura de Jesús; però el "servent" de Moisés queda superat, en plenitud, pel Fill Jesús (vegeu la carta als Hebreus 3, 1 ss.). I nosaltres escoltem el Fill, que ens indica el camí de la felicitat, és a dir, de la comunió perfecta amb Déu. Avui, les paraules que donen el to del conjunt i marquen la llei fonamental del Regne.

Lectura de l'Evangeli segons sant Mateu (5:1-12a)

En aquell temps, en veure Jesús les multituds, pujà a la muntanya, s'assegué i els deixebles se li acostaren. Llavors es posà a parlar i els instruïa dient:

"Feliços els pobres en l'esperit: el Regne del cel és per a ells. Feliços els qui estan de dol: vindrà el dia que seran consolats. Feliços els humils: són ells qui posseiran el país. Feliços els qui tenen fam i set de ser justos: vindrà el dia que seran saciats. Feliços els compassius: Déu els compadirà. Feliços els nets de cor: són ells els qui veuran Déu. Feliços els qui posen pau: Déu els reconeixerà com a fills. Feliços els perseguits pel fet de ser justos: el Regne del cel és per a ells. Feliços vosaltres quan, per causa meua, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegreu-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel".

"Feliços"

Amb el capítol cinquè, sant Mateu empenhà la redacció del cos central del seu evangeli, al llarg del qual ens presentarà una catequesi molt ben travada sobre les paraules i els fets del Messies. El text està organitzat bàsicament en una col·lecció de cinc discursos. Avui llegim el que podríem dir-ne la introducció —i la síntesi— del primer discurs: el Sermó de la Muntanya, que ocuparà els cc. 5-7. Jesús és presentat com el Mestre que ensenya (Cf. Mt 4:23), i com el legislador —el nou Moisés— del definitiu poble de Déu, que és l'Església. En veure Jesús les multituds, pujà a la muntanya, s'assegué i els deixebles se li acostaren; llavors es posà a parlar i els instruïa (vv. 1-2). Com Moisés pujant al Sinaí, la muntanya de Déu, també Jesús puja a la muntanya. Més que una dada geogràfica, l'afirmació de l'evangeli és una constatació teològicopastoral: és després d'haver "vist" les multituds (Cf. Mt 9:36ss.), que Jesús pujarà a la muntanya —l'autèntica muntanya de Déu feta amb els cors del poble—, hi prendrà possessió talment un mestre que seu a la seva càtedra i aplegarà entorn d'ell els qui volen seguir-lo pels camins del Regne: i els deixebles se li acostaren. Aquí tenim la primera i bella imatge de l'Església: Jesús, Cap i Mestre, circumdat pels deixebles, amb el poble aplegat davant seu. Llavors —el qui és la Paraula— es posà a parlar i els instruïa. La Paraula de Déu aplega l'Església i l'instrueix, la construeix, l'ordena, la proveeix d'allò que li és necessari, segons el sentit clàssic del mot.

Els instruïa, dient: Feliços (v. 2). La primera paraula de l'ensenyament de Jesús, que Mateu ens reporta, és sinònima d'evangeli —Bona Nova—. El deixeble que s'ha pres seriosament la predicació de Jesús i s'ha deixat prendre per aquest ensenyament —s'ha convertit al Regne— és un home feliç. Vet aquí la resposta justa al gran desig de la humanitat de tots els temps i de tots els llocs: Qui és l'home fe-

El "test" de Jesús a la seva Església

(Mt 5:1-12a)

liç? I Jesús afirma: el qui s'identifica amb el Regne de Déu. Aquest és feliç amb aquella felicitat que l'omple del tot i que, com una font abundosa que raja del seu interior, l'amara del tot i es vessa cap enfora. Aquesta felicitat és do de Déu que cal acollir, deixar que ens inundi i compartir després amb els germans. En la intenció de Mateu, els qui han d'estar necessàriament en possessió d'aquesta felicitat, viure-la i comunicar-la, són els cristians. Cadascú individualment i tots en comunió formant Església. Vet aquí el "test". El Dr. Gomà ho sintetitza amb una frase tallada amb burí d'orfebre: "Si un cristià no es considera feliç és que encara no ha descobert l'Evangeli".

Segons sant Lluc, Jesús proclama les benaurances certament davant de l'aplec de molts dels seus seguidors i d'una gran gentada del poble vinguda de tot el país dels jueus. La crida a la vertadera felicitat va dirigida, doncs, a tothom. Però és als deixebles a qui Jesús es dirigeix d'una manera especial: Ell alçà els ulls i digué mirant els seus deixebles (Lluc 6:17-20). Pertinença al Regne de Déu i felicitat van, doncs, íntimament unides. L'home feliç —ple de l'alegria, de l'esperit— és el qui s'ha deixat prendre pel Regne de Déu. És, doncs, el qui s'ha convertit de la manera purament humana de veure, valorar i situar-se davant del món, per mirar-ho tot —persones, coses i esdeveniments— segons l'òptica del Déu creador i salvador de tot i de tothom. Per això tant en la versió de Mateu com en la

de Lluc, la primera qualitat que Jesús subratlla en la persona que ha fet l'opció radical pel Regne de Déu és la pobresa. Feliços els pobres a seques, llegim en Lluc, i segueix sense adjectius pels qui ara passen fam, els qui ara ploren (6:20ss.). Sant Mateu vol que la pobresa, que comporta certament fam i aflicció, no es limiti a l'acceptació exterior del mal que la injustícia i l'egoisme dels homes imposa, sinó que neixi de la convicció del cor. Feliços els pobres en l'esperit (v. 3). La condició de pobre en els deixebles de Jesús cal que sigui d'una radicalitat sense fissures. La pobresa que el Regne de Déu demana i que és condició per ser i sentir-se feliç, no és simplement la privació dels béns d'aquest món —encara que sovint passi per aquests paràmetres—, sinó aquella que ens fa imatges vives i testimonis de l'amor de Jesucrist, que essent ric es va fer pobre, per enriquir-nos amb la seva pobresa (Cf. 2C 8:9ss, i Fl 2:7ss.). No es tracta, doncs, d'un mal fat, sinó d'un do de Déu, una gràcia que cal acceptar i viure amb llibertat. Perquè aquesta és l'altra cara de la pobresa evangèlica: sols el pobre autèntic pot ser lliure. Per això la segona benaurança ens dirà que el pobre és l'humil, la persona soferta, el mansuet —que no té res a veure amb el resignat—, que no oprimeix ningú perquè sap que l'únic que està per damunt del bé i del mal, per damunt de tots els homes i dones del món, és Déu, que es compeix de tothom, fa justícia als oprimits, dona pa al qui passa fam, deslliura els presos, estima els justos, protegeix els foras-

ters, manté les vídues i els orfes (Cf. Salm 146:7ss.). En resum: les Benaurances proclamen la felicitat de l'home de fe, que se sap fill de Déu i té el cor net per poder veure'l present en tothom i a tot arreu. Per això també és constructor de pau, des del seu esforç compromès, perquè la justícia de Déu s'empari de tot el món i reguli les relacions entre les persones i els pobles.

Tant Mateu com Lluc acaben les benaurances proclamant la felicitat del qui és perseguit pel fet de ser just. I sant Mateu sembla com si urgís els cristians, no sols a ser justos —la qual cosa es dona per descomptat— sinó a fer arrencar tota justícia i el compromís de treballar a favor d'ella, de la presència de Jesús en l'ànima i en la vida del deixeble. Feliços vosaltres quan, per causa meua, us ofendran, us perseguiran i escamparan contra vosaltres tota mena de calúmnies: alegru-vos-en i feu festa, perquè la vostra recompensa és gran en el cel (vv. 11-12).

La justícia de Déu és la salvació de la humanitat. Més en concret l'alliberament dels homes i dones que es troben sota l'opressió del diable, l'esperit del mal (Cf. Fets 10:38), que imposa la seva llei de mal i de mort a través del pecat del món i de cadascú de nosaltres. Per això l'acceptació i la pràctica del codi del Regne, les Benaurances, aixeca persecució. Persecució material i externa, certament, com la que experimentarà fins a la mort el mateix Jesús i tots els qui adopten el seu capteniment. Persecució també interior —i aquest és el nostre cas—, a la regió més pregonada del nostre ésser, on es ventila el combat entre l'home vell tenallat per la seva inclinació natural al mal i a la mort, i l'home nou, alliberat per Jesucrist (Cf. Rm 7:14-25). Les Benaurances no és un text de consolació per a pusil·lanimes ni una exhortació a la submissió fatalista, sinó el codi dels valents, els ciutadans del Regne de Déu instaurat per Jesucrist. Vet aquí el gran "test", la pauta per fer un examen de consciència individual i eclesial sobre la delimitat a l'Evangeli.

CULTURA CIENTIFICA

Ciències físiques i filosofia de la naturalesa

15. Newton: "Principia Mathematica"

A mesura que hom descobria noves lleis físiques es presentava l'interrogant: quina relació tenen entre ells aquests comportaments constants de la natura? Són independents o bé es relacionen lògicament de manera que uns són simple conseqüència dels altres? No podria ser que, com en les matemàtiques, també en la naturalesa també hi haguessin uns primers principis o axiomes dels quals poguéssim deduir com teoremes totes les altres lleis naturals que observem? Aquests interrogants eren a la ment de Newton, i per això es decideix a elaborar per a la mecànica aquella cèlebre sistematització tan completa i acabada que s'ha pogut dir que la seva obra fou "el més gran esforç mental que hagi realitzat un home en tota la història". Cal que en parlem:

Isaac Newton (1642-1727)

Aquest gran geni de la ciència pot ser considerat sota molts aspectes: inventor del càlcul diferencial, fundador de l'òptica moderna, astrònom inventor del telescopi reflector, físic sistematitzador de la mecànica racional establint-ne les bases.... Ara ens toca parlar d'aquest últim, que no dubtem d'afirmar que fou el més important i el que més li va marcar la vida. El mateix any de

la mort de Galileu, el 25 de desembre, naixia a Woolsthorpe (Lincolnshire, Anglaterra), poc després de la mort del seu pare. La seva mare es tornà a casar quan ell tenia tres anys i el deixà a casa els avis. Començà a anar a estudi una mica tard i mostrava més interès a construir-se artificis mecànics que no pas a aprendre llatí; però ben aviat començà a despuntar en matemàtiques. Quan tenia quinze anys la mare el tragué de l'escola perquè tingués cura del camp, ja que ella havia enviadat un altre cop. Ell seguí estudiant pel seu compte i pel consell d'un oncle que coprà l'interès i predisposició que tenia, per les ciències, pogué anar a Cambridge, on trobà un amic i protector en el professorat Isaac Barrow. Es graduà als 23 anys i l'any següent la pesta obligà a tancar la universitat i Newton hagué de tornar a casa; però aquest any de 1666 és anomenat pels seus biògrafs "annus mirabilis" en la vida de Newton, ja que reclòs a la finca de la mare es lliurà a les seves recerques en tots els camps. S'ha dit que tot el que ensenyà i publicà després ja ho havia pensat i resolt, almenys en germen, durant aquest temps que estigué lluny del centre docent. Cal posar a aquesta època l'anècdota (si és certa) de la poma: que en veure'n caure una d'una pomera se li acudí que la força que la feia caure podia ser la mateixa que fa que la Lluna gi-

FRANCESC NICOLAU
Professor de la Facultat Eclesiàstica
de Filosofia de Catalunya.

ri al voltant de la Terra i els planetes a l'entorn del Sol. Que ja aleshores resolgué això és cert, com ens diu ell més tard, però no ho publicà perquè no li donava prou exacta a causa del valor defectuós amb què es coneixia aleshores el radi terrestre. Poc després de la tornada a Cambridge succeïa en la càtedra el professor Barrow que havia presentat la dimissió. Newton tenia vint-i-set anys.

Els "Principis matemàtics de la filosofia natural"

Ningú no dubta a afirmar que l'obra més important de Newton fou "Philosophiæ Naturalis Principia Mathematica" publicada en llatí el 1687. De fet no és més que un tractat de mecànica racional, estructurat totalment amb mètode matemàtic. El títol "Principis matemàtics de la filosofia natural" perquè, a aquella època, "filosofia natural" era sinònim de "ciència de la natura", i més concretament de la natura inorgànica, o sigui era com dir ara "física"; però en l'obra newtoniana el significat és encara més restringit perquè de fet no

més tracta de mecànica.

L'obra comença, doncs, amb vuit definicions i tres axiomes. Després seguiran les proposicions (lemes, teoremes i corol·laris) demostrades segons el mètode matemàtic rigorós a partir dels axiomes i definicions. Les definicions són de: quantitat de matèria (avui diem "massa"), quantitat de moviment, força "insita" (inèrcia), força impresa, força centrípeta, quantitat de força centrípeta, acceleració de força centrípeta i quantitat motriu de força centrípeta. I els tres axiomes del moviment són:

1er.: "Tots els cossos perseveren en el seu estat de repòs o moviment uniforme i rectilini si no són obligats a canviar el seu estat per una força impresa". (És el principi d'inèrcia, formulat ja per Galileu).

2n.: "El canvi de moviment és proporcional a la força motriu impresa i es fa en la direcció de la recta en què s'aplica la força". (Com que canvi de moviment és acceleració, aquest axioma expressa la proporcionalitat: força = k x acceleració; i k serà, en nomenclatura actual, la "massa inerta").

3r.: "Per tota acció hi ha sempre una reacció oposada i igual. Les accions recíproques de dos cossos entre ells són sempre iguals i dirigides en sentits contraris". (Principi d'acció i

reacció, que vol dir que si el dit pitja una pedra, el dit també és pitjat per la pedra, i si un cavall arrossega una roca és empès cap endarrera per la roca amb la mateixa força).

I d'aquestes tres lleis deduirà tot el que seguirà amb rigor matemàtic. Entre moltes altres coses que: "Si un cos és atret per una força centrípeta de manera que li faci descriure una el·lipse, a un focus de la qual està dirigida la dita força, aquesta serà inversament proporcional al quadrat de la distància d'aquest focus al cos que es mou". I ja es veu que d'aquí, sabent com havia demostrat Kepler que les òrbites dels planetes són el·líptiques amb el Sol en un focus, es dedueix matemàticament que la força d'atracció del Sol és inversament proporcional a la distància del planeta a ell elevada al quadrat.

Ja vam parlar de l'anàlisi racional que calia fer a partir de com es realitza el moviment a la natura per arribar a la certesa de la veritat del 1er. axioma. Hom es pot preguntar ara com podem estar segurs del que ens afirmen els altres dos. El tercer no ofereix dificultat, ja que només enuncia en termes generals el que ens diu constantment l'experiència. El segon, més important i més profund, ens ocuparà l'article de la setmana que ve.

Allò que Déu té d'invisible, com el seu poder etern i la seva divinitat, des de la creació del món, és invisible a la intel·ligència humana a través de les seves obres.

Rom 1, 20

Lluís Magriñà, director d'Intermón

"Pretenem que la bretxa entre nord i sud no s'eixampli"

Lluís Magriñà, 42 anys, jesuïta, és director d'INTERMÓN des del 1980. Delegat de les Organitzacions No Governamentals de l'Estat espanyol a Europa, va ser elegit l'any passat vice-president del Comitè d'Enllaç de les ONG amb la CEE.

Un dels principals reptes de les ONG, tant d'aquí com de la resta d'Europa és donar a conèixer una realitat, sovint tergiversada i estereotipada pels mitjans de comunicació: el Tercer Món.

—Lluís Magriñà, és difícil donar a conèixer el Tercer Món?

—Tot i que aquesta és una feina dura, ens trobem amb una gran disponibilitat de la gent per conèixer què passa al Tercer Món. Una enquesta realitzada l'any passat, als dotze països europeus, mostrava que els europeus d'avui no resten indiferents quant als problemes dels països del Tercer Món.

INTERMÓN ha presentat una exposició, que sota el lema "Àfrica més a prop" intenta fer una aproximació d'aquest continent als estudiants d'EGB, BUP i Formació Professional. De moment, l'han visitada uns 15.000 estudiants de tot Catalunya. I ja de cara al 90, donarem a conèixer una realitat del Tercer Món prou simpàtica com són les joguines africanes. Aquesta exposició es presenta aquest gener a Barcelona, al

mateix temps que a Grècia, Itàlia, França i Portugal.

—I pel que fa als mitjans de comunicació?

—Quant als mitjans de comunicació, INTERMÓN edita, en nom de la Coordinadora d'ONG, el butlletí "Actualitat Sud Nord", que arriba a gairebé 3.000 professionals dels mitjans de comunicació de tot l'Estat espanyol i que el reben, en total, unes 7.000 persones.

I tampoc hem d'oblidar el butlletí INTERMÓN, del qual s'editen prop de 60.000 exemplars!

—Durant els primers vuit anys d'aquesta dècada, INTERMÓN ha finançat nombrosos projectes a Amèrica Llatina i Àfrica, per un total que supera els 500 milions de pessetes. Ens podria fer un balanç del 1989?

—Podem considerar molt positiu l'any 1989, perquè hem pogut establir nous canals de

comunicació amb organitzacions no governamentals dels països del Sud, la qual cosa ens permet col·laborar conjuntament en el futur.

Enguany, INTERMÓN ha començat a finançar projectes a països en els quals no havíem treballat abans. Hem ampliat la nostra tasca a pràcticament tot Centramèrica; abans érem a Guatemala i ara ja som a El Salvador, Honduras i Nicaragua. Quant a Sud-amèrica, a

banda de Bolívia i Perú, països on treballem des de fa temps, hem ampliat la nostra feina a Equador, Colòmbia i Xile. I pel que fa a Àfrica, continuem treballant al Txad i hem iniciat contactes per començar-ho a fer a d'altres països africans, que podrien ser Cap Vert, Congo i Angola. En total, que si en els primers vuit anys de la dècada hem finançat més d'un centenar de projectes, ara, només fins el mes d'octubre del 1989 ja n'hem finançat 87.

Creu que els europeus estan preocupats pels problemes dels països del Tercer Món.

—A part de les aportacions de particulars, quines fonts d'ingressos té INTERMÓN?

—La Comunitat Europea, el Ministeri d'Afers Estrangers, la Generalitat de Catalunya, i d'altres comunitats autònomes, ajuntaments d'arreu de l'Estat, participen en molts dels projectes d'INTERMÓN, aportant part del finançament d'aquests projectes.

—I com es preveu la dècada dels 90?

—Els anys 90 ofereixen unes possibilitats reals i concretes per millorar la qualitat de vida de les poblacions del Tercer Món. I aquí entren les ONG, que hem d'aconseguir que la bretxa entre els països del Nord i els del Sud, no solament no s'aixampli, sinó que es faci més petita.

—Quins objectius s'ha marcat INTERMÓN per al 1990?

—De cara al Tercer Món pensem continuar ajudant, i si podem més, més. Però el que ara tenim al cap és potenciar les nostres relacions amb ONG del Sud per tal de cercar plegats els millors camins perquè la cooperació entre uns i altres sigui el màxim d'eficaç, pel que fa a la millora de la situació dels més pobres.

Jornada Mundial de la Infància Missionera

Amb el lema "Un Pont entre Amics" se celebra el diumenge 28 de gener la diada missionera dels nens. Aquesta diada es fa per aplicar al món infantil el lema de treballar per la solidaritat, i ser més responsables dels nens dels altres indrets del planeta. Segons Jordi Jorba, delegat diocesà de missions, es pretenia "que enllacés amb la temàtica del darrer DOMUND, que es comprengué que hi ha una interacció entre l'Església Missionera i l'Església del Primer Món, de manera que nosaltres podem aprendre molt d'ells. El fet primordial resideix a rebre i donar; l'Església del Tercer Món ens dona molt, els infants d'aquí no han de creure que els altres són els pobres. Per arribar a aquest sentit universal és important que els nens descobreixin la importància de la pregària".

El mes de gener, a meitat

del curs escolar, sembla una època adequada perquè els infants visquin la solidaritat essent amics de tots els pobles. Els infants de Catalunya poden fer una aportació econòmica, privant-se d'una petita cosa, i no pas acudint als seus pares, per tal que se sentin més a prop dels nanos del Tercer Món. El pont simbolitza una eina per al mutu intercanvi. La recaptació de l'any passat al país va pujar a 6.600.000 pessetes.

L'experiència de l'amistat per a un nen és vital; amb els amics comparteix el temps i aprèn a estimar. El nano es fa social a través de l'amistat amb altres infants, i gràcies a això s'obre al món. L'amistat comporta un intercanvi de béns, de comprensió, donar allò que un té i rebre amb agraïment allò que pot aportar un altre. En Jordi Jorba considera que la sensibilització dels

nens ha augmentat respecte l'any passat. Així i tot lamenta que "la campanya hagi quedat limitada a les escoles confessionals, especialment les conduïdes per religioses, i només algun professor de religió molt sensibilitzat pel tema n'ha parlat a l'escola pública". També creu que la revista per a infants GESTO és un bon mitjà perquè el nen vagi adquirint una consciència responsable. En l'actualitat s'imprimeixen uns 15.000 exemplars d'aquesta revista.

L'obra de la Infància Missionera va fundar-se l'any 1843. Monsenyor Forbin Janson, bisbe de Nancy, sentia la inquietud d'infondre als nanos la solidaritat amb els nens del Tercer Món, sabent que la injustícia dels adults provoca desiguals oportunitats per als nens. L'obra es va estendre ràpidament per les diòcesis de França i d'altres països d'Europa i d'Amèrica. Últimament s'ha

Ajudar que el nen aprengui que les diferències poden enriquir.

estès per països del Tercer Món.

Aquesta obra fa un servei a les Esglésies locals per ajudar els educadors a despertar en

els infants un esperit solidari envers els nens de les regions més pobres.

N.O.P.

Homenatge amb motiu del 50è aniversari de la seva mort

L'escultor Rocamora: mestre d'art i home de fe

Fa cinquanta anys que va morir l'escultor Ramir Rocamora i Bernat. Va esculpir unes obres de gran vigor, fruit d'hores d'estudi, d'un gust depuradíssim. Sabia treballar amb gran mestria tant el martell i el cisell com el llapis en dibuixar.

Ramir Rocamora va néixer a Reus el 5 de febrer de 1877 i va morir a Verges, comarca de l'Alt Empordà acabada la guerra civil el 1939. Va ser un deixeble aprofitat de l'artista Casals Vernís. D'ell va copsar la qualitat artística que va ser el segell de tota la seva obra. El trobem estudiant a l'Acadèmia de Belles Arts de Barcelona. Reus, bressol d'homes il·lustres, no va voler deixar-se escapar el geni que despuntava en el nostre home. Per això l'Ajuntament d'aquesta ciutat va concedir-li una pensió perquè aquest anés a estudiar a París per perfeccionar els seus coneixements artístics.

París fou per al nostre artista una ocasió d'or per ampliar i aprofundir els seus estudis d'art. Segons hem pogut llegir, Rocamora es va distingir sempre per la seva atenció i afició a l'estudi. A més, a París, Meca de l'Art, va tenir l'oportunitat de conèixer artistes famosos d'aquell temps. El que havia après a l'Escola de Belles Arts i el contacte amb diferents artistes, heus ací el bagatge cultural que ell va portar al seu retorn a Catalunya.

De nou a Barcelona, el nostre artista va concórrer amb un meravellós cap d'estudi a l'Exposició Internacional d'Art, celebrada a Barcelona el 1896. La seva obra fou premiada i l'Ajuntament de Barcelona va adquirir-la perquè servís de model a les escoles oficials d'art de la ciutat. Però aquell any havia de ser memorable per a ell ja que va guanyar el premi de l'escultura del concurs organitzat

pel Patronat Obrer de Barcelona amb un bust del papa Lleó XIII.

Aquells anys, l'escultor Rocamora vivia en el carrer d'Escudellers, una zona que amb el carrer d'Avinyó tenien un segell ben propi i distinció. No tenia res a veure amb el que ara és.

Rocamora va guanyar una segona medalla a la Internacional d'Art de Barcelona per la seva escultura "Treballs forçats", que va ser adquirida després per al Museu d'Art Modern. Un reconeixement més de la vàlua de l'artista.

"Coram Deo"

Quan Ramir Rocamora tenia trenta anys, el 1907, va presentar-se a l'Exposició d'Art de Madrid amb diverses obres, però n'hi hagué una de rellevant: "Coram Deo", que representava un soldat agenollat com si resés. Aquesta obra va ser adquirida pel rei Alfons XIII, per la quantitat de 750 pessetes i que es pot veure en el Palau Reial. També en aquesta exposició va presentar un "Sant Crist" de talla, i que va ser adquirida per la infanta Isabel. Aquesta última obra ja havia estat presentada a la V Internacional d'Art de Barcelona.

L'any 1914 va tornar a exposar a Barcelona, concretament a la Sala Parés. Allí els barcelonins amants de l'art varen poder admirar les obres d'aquest artista de Reus. Unes obres amb el segell de la qualitat i la distinció, de la perfecció. La premsa barcelonina va lloar la creació artística de Rocamora. Hi va exposar, entre d'altres, dues escultures ben construïdes, sobretot la que l'autor va titular "Geni contrariat", d'una gran força expressiva.

L'any 1919 va efectuar diverses escultures entre les quals s'ha

"Coram Deo" és una de les seves obres més rellevants. Aquesta obra va ser adquirida pel rei Alfons XIII.

de destacar un magnífic bust de Bartrina per al monument que l'Ajuntament de Reus va decidir dedicar al poeta, i que fou inaugurat el dia 16 d'octubre de 1927. Rocamora féu també una admirable escultura, fosa en bronze, destinada a l'Exposició Internacional de Buenos Aires. L'obra fou admesa per un rigorós jurat que entre tres-cents escultors sols en va acceptar trenta. Rocamora era un gran admirador d'Àngel Guimerà i li va fer un bust que es troba actualment en una torre que els seus nebots tenen a les Franqueses.

Un home de fe i coratge

Ramir Rocamora va ser un home de talla com a persona i com a artista. Era prim, d'ulls grossos, d'ample front, de caràcter dolç, molt senzill i detallista. Ell vivia per l'art, treballava per l'art. Era un home marcadament d'esperit bohemí i el seu desig hauria estat portar una vida no gens sedentària, però la seva muller no hi estava d'acord. Fou un home pacífic, bo i servicial, que es treia el menjar de la boca per donar-lo a un altre que tenia tanta gana com ell.

Va haver de lluitar molt en la seva vida. La seva carrera artística fou per a ell un calvari de privacions, a l'extrem que va caure malalt d'una forta neurastènia que el deixà inactiu durant algun temps, sense la més petita esperança de recobrar la salut perduda en la flor de la seva joventut, i quan més la necessitava per continuar els seus estudis i ajudar la seva mare i germanes.

Però ell no es va donar mai per vençut: era un home d'una gran fe

i d'un gran coratge. La seva fe la trobem plasmada en una colla d'escultures de tema religiós. Era un artista que comunicava als qui visitaven les seves exposicions una sensació de placidesa, d'equilibri intern.

Cal tenir aquí un record de la seva esposa, que era de Verges, una dona culta, intel·ligent i poetessa. Ella fou per al nostre artista el braç dret, i qui l'ajudà a vèncer la lluita contra la malaltia que, com hem esmentat més amunt, va apoderar-se d'ell durant un temps.

Amb la seva muller varen viure a Sarrià, on ara hi ha Correus. Quan va morir la seva esposa ell va passar a viure al carrer Bonavista, on tenia el seu taller. Era un gran dibuixant i els retrats que feia eren molt encertats, tal com diuen les crítiques que hem pogut llegir d'aquell temps. Durant la guerra civil del 1936 va anar a viure al poble de la seva esposa, Verges. Feia classes de dibuix a l'Escola. Fou precisament a Verges on el va visitar la mort el 3 d'octubre del 1939. Barcelona ha volgut que el nom de l'artista quedés present i així el recordéssim. Gràcies a Antoni Balasc, a Sarrià hi ha una plaça d'oliveres mil·lenàries que porten el nom de l'escultor Ramir Rocamora.

Escultor i dibuixant notable

Les crítiques del seu temps ens diuen que Rocamora no sols era un notable i meravellós escultor, sinó que també destacava en el camp del dibuix. Hi ha qui diu que la qualitat dels seus dibuixos no des-

mereixien la de les seves escultures. Els retrats de carbó i pastel que feia eren notabilíssims en tots conceptes. Eren una filigrana d'execució, amb un segell característic que donaven personalitat al seu autor i sempre fets amb una gran tècnica. Els seus retrats semblaven vertaderament fotografies, ja que ell copiava els trets més característics de cada persona.

A més de les obres que fins ara hem esmentat, cal recordar que Rocamora fou autor de les obres següents: "Pro aris et focis", que va rebre una menció honorífica atorgada pel rei Alfons XIII l'any 1908, i que fou venuda per 5.000 pessetes. També cal recordar: "Esperant l'hora de la sopa", "Geni contrariat", que fou qualificada per la crítica com una obra de força substancial i modelada amb una gran energia. Entre les obres importants d'aquest escultor cal destacar la maqueta del magnífic monument dedicat al famós i genial pintor Marià Fortuny, del qual era un gran admirador. També voldria destacar el cap de Velázquez, un retrat d'un pare caputxí i un altre d'un sacerdot, de gran qualitat per les robes dibuixades.

Heus ací unes pinzellades de la personalitat de Ramir Rocamora que hem volgut recordar aquí com un petit homenatge a aquest artista que va destacar per la seva humanitat, per la seva fe, pel seu coratge i per la qualitat de la seva creació artística. Un homenatge, doncs, amb motiu dels cinquanta anys de la seva abraçada amb la germana mort.

JOSEP MARIA PÀMIES

AJUDA A L'ESGLÉSIA DE ROMANIA

COORDINA: Caritas Parroquial de Sant Andreu de Llavaneres, amb la col·laboració del Centre Ecumènic de Catalunya.

ENVIA EL TEU DONATIU A:
Caixa de Pensions "La Caixa",
Agència 416, Cta. Cnt. 753 / 54
i a altres oficines.

Full Jove

TESTIMONI

Desitjo en aquest any 1990, que els joves dels moviments cristians del país, avancem en el diàleg amb aquesta societat postmoderna i des d'ella mateixa, no caient en un retorn al passat, sinó aprofundint en el missatge radicalment transformador del cristianisme. Que Déu ens hi ajudi!

Un jove que treballa en un servei cristià de joventut (Barcelona)

Ser jove implica trobar-se amb si mateix, pelegrinar cap a l'interior, descobrir el que un és per desenvolupar-se amb llibertat dins la societat que li toca viure, anar a fons i saber trobar el gust a tot allò que omple i dona goig al viure. El jove no necessita ja paraules, discursos o sermons, sinó exemples de vida i vida amb exemples. Aquest és el repte dels adults-creients cara als joves en els noranta.

Cal "passar" que el jove és cristià si "compleix", si va a uns actes de culte. Ha de descobrir el gust de Déu i, aconseguit, el restant n'és conseqüència lògica; prega, celebra la fe, es compromet, s'arrisca, es dona, estima i respecta. No és aquesta una tasca fàcil. Exigeix treball, esforç i, sobretot, trobar el gust de Déu. Cal pensar en trobades, cercles d'estudi, recessos, convivències, aplecs, i en tot, ser-hi present el tast de Déu, el gust de Jesús de Natzaret.

No és cap pretensió creure i pensar que el Moviment de Joves Cristians d'Urgell vol ser això i s'esforça de temps ha per ser-ho cada dia més. Els joves, a través d'ell, han descobert les petjades i el rastre de Déu. I això els ha portat a comprometre's en la política local, en la formació intel·lectual de les noves generacions, a viure l'amor de parella, respectuosament i amb fidelitat.

El Moviment no pretén fer coses sinó, com tots i abans que res, fer el jove. Només el jove fet, farà; en tot el que faci, se sentirà jove; i aquesta joventut es perllongarà més enllà d'uns anys i d'una determinada etapa de la vida.

RAMON BALAGUÉ

Delegat de Pastoral de Joves del Bisbat d'Urgell

Cap d'any dels joves músics cristians

Fer de l'amistat un homenatge

Vint joves, estudiants i monitors de l'Esplai "Fent camí" de la parròquia de Sant Cugat del Rec, varen estrenar a la parròquia de la Miraculosa, l'obra musical Homenatge 89.

L'obra és doncs, un homenatge als joves, la seva alegria, joia, sentit d'amistat, llibertat, amor, pau; les seves vivències i experiències. És també un homenatge al teatre i al musical: (Francesco, El Mikado, Glups, Goodspell, Evita, Jesucrist Superstar, Mar i Cel), i un homenatge als qui acompanyen els joves ajudant-los a créixer i estimar.

Homenatge 89 és també testimoni d'un gran desig de pau, color, treball en grup, i sobretot, Evangeli.

ELISENDA DONAIRE
(autora i directora)

La Bona Nova de l'amistat

Com cada any, es va celebrar el Festival de l'Amistat. Comptà en aquesta ocasió amb la presència de 250 persones assistents i 40 músics.

La novena edició començà al Col·legi dels Hermanos Corazonistas, amb la cançó "cerca l'amistat". Al llarg de dues hores, els joves músics van fer arribar el Crist a tots amb una cançó, mentre el futur del Festival es dibuixa ple d'esperança, en una creixent professionalització i clima de caliu.

Econòmicament autofinançat, el Festival ha vist néixer famílies i el respecte que no hi ha millors o pitjors en la música jove d'Església.

GEMMA BUSTO
(coordinadora)

A la unitat per la música

El captivador missatge de "Gen Verde"

El grup actua el proper 3 de febrer a Barcelona

El proper 3 de febrer, a 2/4 de vuit, actuarà en el Palau de Congressos de Montjuïc el grup de músics internacional "Gen Verde". Presentaran l'espectacle "Mil caminos de luz" que harmonitza aportacions musicals i folklòriques de cultures molt diverses, intentant llegir en clau evangèlica aspiracions i esperances del nostre temps.

El grup està format per 22 joves de 13 països. Les seves músiques i balls neixen d'una experiència profunda i col·lectiva d'unitat. Unitat és la Paraula síntesi del Moviment dels Focolars del qual el "Gen Verde" és una expressió

Vint-i-quatre anys a l'escenari

L'experiència humana i professional del Gen Verde s'inicia espontàniament el 1966, a la "ciutatella" internacional de Loppiano, propera a Florència (Itàlia), i ha anat madurant al llarg dels anys a través de més de mil espectacles a les capitals més importants d'Europa, Estats Units, Canadà, i, recentment, en moltes nacions asiàtiques. Nombroses han estat també, en aquests anys, les transmissions televisives, així com la seva participació en moltes manifestacions a nivell internacional. Podem dir que l'espectacle del Gen Verde sintetitza diverses ar-

El grup torna a Barcelona després de 8 anys.

rels musicals i culturals, tractant d'interpretar des de la perspectiva del missatge cristià les aspiracions i esperances del nostre temps. De fet, la seva música, les seves cançons i les seves danses neixen d'una profunda experiència personal i col·lectiva d'unitat. Unitat: una paraula que podríem considerar com la síntesi del missatge i de la

vida del Moviment del Focolars, en l'"humus" del qual ha nascut i s'ha desenvolupat el Gen Verde.

En aquest vint-i-tres anys, les seves cançons han entusiasmat el públic de sales com les del Philharmonic, de Liverpool, el Konserthaus, de Viena, el Drury Lane, de Chicago, el Palau de la Música, de Barcelona.

BREUS

—En una festa privada de cap d'any, hi varen assistir un seguit de joves cristians. Entre ells, hi havia l'acompanyament musical del grup Crit, que mostrarà fora de programa com interpreta la música actual.

—Mossèn Carles Sauró, rector de la parròquia de la Mare de Déu del Pilar, ha estat nomenat nou arxiprest. La Taula Coordinadora de Pastoral de Joves canviarà per aquest motiu, la seu de les seves reunions.

—La coral Talitha-kum va haver de repetir en dues ocasions el Concert de Nadal que amb aquest motiu va oferir. Així mateix, Full Jove ha sabut que Héctor Rodríguez i el seu grup, varen oferir un concert a l'Institut Gutmann.

—La Delegació Diocesana de Pastoral Juvenil de Barcelona ha iniciat la publicació d'una sèrie de documents. Comença, igualment, a preparar un gran esdeveniment del qual Full Jove parlarà més a bastament.

Pregar a l'Est

Amb la participació de 50.000 joves, es va celebrar a Wroclav (Polònia), la Trobada Europea de Taizé. Enguany i donat el lloc on se celebrava, la presència de joves de països de l'Est representava prop del 50 per cent, molts d'ells seminaristes. També hi assistiren joves de l'Europa del Nord, Central i Sud, com ara, Espanya i Catalunya.

Els joves catalans

Dels 1.500 espanyols, 1.000 eren catalans. Un d'ells, Xavier Ticó, ha dit a FULL JOVE: "Va ser impressionant el fet de pregar joves de diferents nacions i alhora sentir-se comunitat amb una mateixa pregària".

Celso Poyuelo abans de marxar va dir: "El sentit de la Trobada és cercar vincles i solidaritat Nord-Sud passant per l'Est. Els joves volen superar la desconfiança i conèixer l'espiritualitat de l'Est. Cal que els joves catalans, cerquin camins de reconciliació Est-Oest amb una Catalunya solidària".

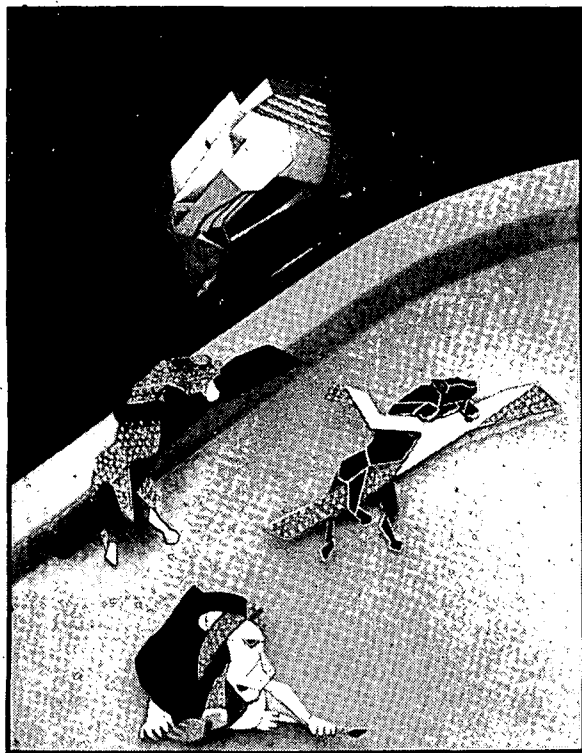
JOAN D'ARQUER

MODA

"Zoomorfa", una novetat d'Octavio Sardà

Octavio Sardà, va presentar una nova sèrie de peces de joieria anomenada "Zoomorfa", en el transcurs de la vuitena edició de

Barnajoia a Barcelona, de la qual fou destacat partícep per la forma evidentment exquisida i delicada de treballar i elaborar les joies.

Algunes peces considerades autèntiques escultures, que han estat realitzades per Octavio Sardà, han estat tractades a base de plans de concepte geomètric.

Aquesta vegada Octavio Sardà s'ha inspirat en els animals de la selva a l'hora de crear les seves peces, recorrent a l'esbeltesa i elasticitat dels felins principalment, les precioses realitzacions dels quals, en què el cavall, la pantera o el lleó per exemple, apareixen tractats a base de plans de concepte geomètric dins el més depurat estil cubista, converteixen cada peça en una autèntica obra d'art.

Per a la realització d'aquesta sèrie de petites escultures, Octavio Sardà ha emprat or blanc-groc, realçat per la presència de pedres precioses, ònix i "ull de tigre".

Es tracta, doncs, d'una bonica i molt acurada col·lecció, en la qual cal destacar el gran encert d'aquest creador, que ha optat per la bellesa natural d'una part de la fauna, a l'hora de trobar-se amb la seva inspiració.

Premis "Òscar" de la pell

Com cada any i en el transcurs d'un sopar celebrat a l'Hotel Ritz de Barcelona, foren lliurats els Òscar de la Moda en Pell Espanyola

La senyora Marta Ferrusola, entre els tres guanyadors dels Oscar de la pell corresponents a aquest any passat 1989.

89, atorgats per Acabados del Vallès i per l'Agrupació Catalana Empresarial de Confeccionistes d'Ant, Napa i Double Face, que cada any aglutina un elevat nombre de joves participants no professionals en el camp de la confecció.

Un competent jurat compost per dissenyadors de moda i periodisme especialitzats, foren els que decidiren el lliurament dels Òscar, el primer premi dels quals dotat amb 500.000 pessetes va correspondre a Montserrat Alacuart, de Barcelona, el segon premi con-

sistent en 250.000 pessetes fou adjudicat a Natalia B. Mayorga, de Salamanca i finalment el tercer premi dotat amb 100.000 pessetes fou atorgat a Miguel Àngel Pons.

La senyora Marta Ferrusola va presidir l'acte d'aquesta nit memorable, que cada any, proporciona l'oportunitat a tres nous joves valors del món de la creació, que han decidit el camí de l'èxit a través dels materials més nobles com són l'Ant, la Napa i la Double Face.

MARIA JOSE EJARQUE

CUINA

Truita de pinyons

5 ous
50 gr. pinyons
1 gra d'all
1 enciam
maionesa.

200 gr. mongeta blanca bullida
150 gr. botifarra blanca julivert
2 tomàquets forts

Fregiu les mongetes blanques bullides amb una mica d'oli afegiu la botifarra tallada a rodanxes, fregiu-la una mica amb l'all i el julivert trinxat.

Bateu els ous amb una mica de sal barregeu-los amb el que s'ha preparat i feu una truita rodona a foc suau perquè no es torri, tombeu-la amb una tapadora i manteniu-la uns moments tapada perquè quedi ben cuita.

Quan estigui a punt poseu-la en la plàtera, deixeu-la refredar i cobriu-la de maionesa.

Fregiu els pinyons amb una mica d'oli a foc suau perquè no es cremin, escorreu-los i deixeu-los refredar, després repartiu-los sobre la truita. Rodegeu-la amb enciam i tomàquets.

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

RACÓ DEL LLENGUATGE

El pretèrit perfet

ALBERT PERA

Gairebé tots els adults que es posen a aprendre català perquè de petits no l'han tingut a l'escola, es planyen d'haver de tornar a memoritzar la nomenclatura dels termes gramaticals.

Per a alguns, ja era enutjós, en els temps escolars, el deure de retenir els noms dels temps i modes verbals, i els costava qui-sap-lo relacionar-los amb les formes que havien d'escriure sota l'enunciat.

I ara, es troben que no solament han de tornar a esforçar-se a posar unes etiquetes difícils de recordar, sinó que no els serveixen del tot els que poguessin recordar de quan anaven a estudi.

Ara resulta que el "pretérito in-

definido", yo amé, tú amaste, él amó... l'hem d'anomenar pretèrit perfet. I el "pretérito perfecto", yo he amado, tú has amado... en català el trobem a les gramàtiques com a pretèrit indefinit.

Això té la seva explicació. Cada llengua fa ús dels temps verbals segons la seva peculiar manera. Quan un castellà explica una acció realitzada dins el mateix dia, normalment ho fa amb el "pretérito indefinido", i diu: "Esta mañana compré un paraguas porque estaba lloviendo". Un català no diu

mai: Aquest matí vaig comprar un paraigua... Diu: Aquest matí he comprat un paraigua... Doncs no és estrany que la denominació pretèrit indefinit serveixi per a la mateixa realitat dita en diferents formes de temps verbal. D'altra banda, el pretèrit perfet no es pot traduir al castellà com a pretérito perfecto". No diem pas pretèrit perfecte, sinó perfet, participi del verb perfer, inexistent en castellà, que vol dir acabar del tot una cosa. Aquest temps té dues formes, una de simple, d'un sol mot, que el poble no usa en el llenguatge col·loquial. En canvi, en el llenguatge escrit la trobareu abundantment, alternant amb l'altra forma, la més popular, la que consta de dos mots, que és la que fem servir els dies de cada dia.

En el diari d'un dia qualsevol: "La comissió de cultura deixà ahir dictaminat el projecte de llei de normalització de l'ús lingüístic a Catalunya"... El treball quedà enllestit en la reunió de dijous passat." És evident que si això ho expliquéssim de paraula, no diríem: "...deixà dictaminat..." ni "...quedà enllestit...". Molt més planerament diríem: "...va deixar dictaminat..." i "...va quedar enllestit...".

Totes aquestes complicacions queden, en part, compensades per l'absència, en català, del futur de subjuntiu. Un de menys.

Perles ortogràfiques

En el setmanari local "El Maresme", al peu d'una fotografia que mostra una casa esfondrada, s'hi llegeix: "Estat en què ha quedat l'edifici després de l'atzucac". Si haguessin consultat el diccionari, s'haurien estalviat de quedar en evidència, ja que aquest mot tan enrevessat només vol dir: carregar sense sortida.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

Rebre "CATALUNYA CRISTIANA és com rebre una carta de casa"

Francesca Rovira. JAPÓ

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRÍ:

ASSUMPTA PRATSOBREROCA (GNTES. DELS POBRES) GÓMEZ CARREÑO, S/N - CASILLA 113 VIÑA DEL MAR XILE	10.650.- Ptes
R. PURA AMORÓS i SAGARRA ARTURO PRAT, 121 ACONCAGUA SAN FELIPE XILE	10.650.- Ptes
RAMON MESTRE i MESTRE - INST. J.M. MORALES ITURBIDO 10 SANTA ANA CHIAUTEMPAN TLAX MEXICO	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS P.O. BOX 753 MARAGOLI KENIA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Bulleta de subscripció

Nom i cognoms .....
Direcció ..... Tel. ....
Població ..... D.P. .... Província .....

subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner .....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
 taló que adjunto gir postal
 domiciliació segons l'adjunta autorització:

Domiciliació: Banc/Caixa .....
Sucursal n.º .....
N.º compte corrent .....
Població ..... Província .....

Prego al Banc/Caixa que consideri aquesta bulleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població ..... Data .....

Signatura: .....

"CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

COSTUMS I TRADICIONS

Encara la devoció a sant Sebastià

ESTEVE BUSQUETS i MOLAS

Deia la setmana passada que sant Sebastià era oblidat per uns, però no per altres. Són nombrosos els pobles catalans que el veneren i per això crec de justícia puntualitzar algunes coses. A Alamús, per exemple, per vot popular celebren la festa major petita el 20 de gener, però el 13 de novembre fan la grossa i dediquen o dedicaven a sant Sebastià el tercer dia.

També a Castellserà, on per cert, abans la festa major era per santa Magdalena, però com fos que a conseqüència de baixar les aigües del Canal d'Urgell es produís una epidèmia de febres palúdiques a tot el sector, hom demanà auxili a sant Sebastià. Aquest escoltà el prec de Castellserà, s'endugué els mals aires i d'aleshores ençà es traslladà la festa. Bé és veritat que la de santa Magdalena, per ser temps de batre, els venia un xic costa amunt.

La llista de pobles que veneren sant Sebastià segueix amb Fodarella, Talladell, Torrelameu, Vilagrassa —que traslladà la festa al 4 de setembre—, Alanyó, Tèrrens, Puigverd d'Agramunt, Tornabous, Alòs de Balaguer, Riner, Guimerà, la Canonja, Ardèvol, Figueres, Olvan, Vilamajor, la Selva, Calaf, Belianes... Per cent que a Belianes fa més d'una centúria s'interrompé el vot i aquell any moriren tres regidors i el metge, cas que s'atribuí al fet d'haver-se trencat el vot i es va tornar a complir. Insòlita interpretació perquè no hi ha cap sant venjatiu.

Es festa votiva, també a Calonge de Segarra, Copons, Montmaneu, Jorba, Rubió,

i tradicional a Miralles, Tous, Capellades, si bé en aquesta darrera població es venera més per ésser patró del ram tèxtil, mentre que els paperaires veneren sant Domènec.

Té relleu singular a Igualada. L'any 1589 hi hagué una gran pesta bubònica, concentrada especialment als carrers de sant Roc i sant Sebastià per la qual cosa foren emparedats.

Preocupat el Consell de la ciutat es va reunir secretament el dia 6 d'agost i formulà el vot de celebrar les festes dels sants dessús dits, acord que ratificà el Consell general el dia 21 de gener del 1590.

Després, es donà el nom de sant Sebastià al carrer "d'en Castellau", "En Delòs" o "d'en Garrigosa", que de les tres maneres s'anomenava, segons explicava el malaguanyat Victori i Aguilera en el seu calendari folklòric d'aquella ciutat i comarca.

A Matadepera la festa se celebra el diumenge més proper al dia del sant i a banda de la part religiosa es fa un concurs de grimpaies. Hom va a buscar un pi d'uns vint metres que plantat i escorçat enmig de la plaça, ha de ser escalat per agosarats grimpadors. És un espectacle o concurs, singular.

Acabem demanant perdó a les possibles omissions car és rar no trobar almenys un altar dedicat a sant Sebastià, a la major part de les esglésies, sobretot rurals, de Catalunya.

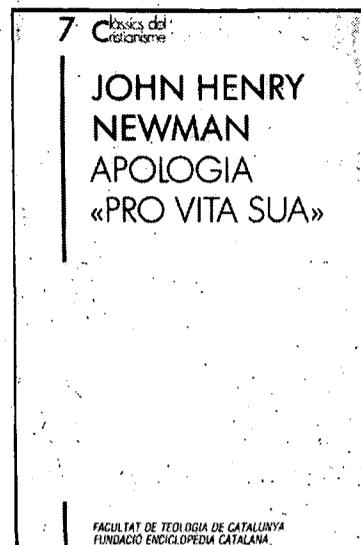
Newman i l'ecumenisme⁽¹⁾

La història del cristianisme recent ha vingut marcada en gran manera per dos fets: l'ecumenisme i l'indiferentisme religiós. Deixant això segon, caldria fixar-nos en la crisi europea sorgida amb la modernitat, especialment pel que fa al cristianisme. No és qüestió de re-passar-ho tot ara, ni tan sols fer-ne la crítica, però sí val la pena deixar-ne constància, tot convidant a la lectura del llibre del cardenal John Henry Newman, *Apologia 'pro vita sua'*.

La Reforma del segle XV acabà amb el bell ideal d'una Europa unida i cristiana i encetà com mai un segle i mig de persecució ideològica, d'intolerància civil i religiosa, una guerra que dessagnà Europa espiritualment i l'obrí a la modernitat racionalista. Amb la Pau de Westfàlia (1648) les respectives esglésies es van anar consolidant i enfortint, fins que —feliçment— aquest *status quo* entrà en crisi en ple segle XIX. És aleshores que es comença a parlar de re-unió, el que nosaltres anomenem "ecumenisme", moviment lent però vigorós en aquest nostre segle.

En el camp de les relacions entre l'Església catòlica i l'Església anglicana, el moviment arrenca amb els meritorians del passat segle, que tenen com a figura destacadíssima a Newman. Els seus fruits encara són palesos, com he comprovat sense voler-ho, fins a ben entrat el segle XX.

Però les coses avui, a nivell ecumènic, no són tan afalagadores. Podríem caricaturitzar les postures, i perdoneu la gosadia, així. Uns, marcats per l'indiferentisme i la falta d'identitat, diuen: "tot és igual, cadascú segueixi la seva església". Altres, defensant aferrissadament la seva ortodòxia, remarcarien només les diferències. I altres voldrien la unió-comunió sense voler caure en el sincretisme o l'abandó de la prò-

pia comprensió de la fe, perquè en darrer terme, la desunió entre els cristians és un contrasigne de l'Evangeli, etc.

Fixem-nos en el cas del moviment anglès ecumènic, en especial el nostre Newman. Quina raó va motivar el cisma? La fe...? Catòlics i anglicans professem el mateix símbol. Les obres o la moral? Seria llarg establir la subtil diferència entre la catòlica i l'anglicana, d'influx calvinista, i, per tant, també d'origen catòlic. El primat romà? No sembla avui amoïnar ningú... Què, doncs, ens separa? L'ordenació de les dones? Sí, sempre trobarem pretextos. Els dies 18 a 25 de gener preguem per la unitat dels cristians; que la lectura de Newman ens sigui una ocasió de pregar per la unitat, de la manera més senzilla: quant més estimem, més unides esdevindran les nostres Esglésies. I perdoneu el simplisme.

Fr. AGUSTÍ BOADAS i LLAVAT, o.f.m.

(1) John Henry Newman, *Apologia "pro vita sua"*, Barcelona, Clàssics del Cristianisme 7, 1989.

EDUQUEM JUNTS

la família, l'escola, els mitjans de comunicació

ELENA ELIZALDE i AUBERT
Doctora en Pedagogia

TERESA SANMARTÍ i GARCIA
Mestra Especialista en Preescolar

Convidem a tots aquells que estan en contacte amb nens a treballar junts per tal d'ajudar-los a créixer amb alegria. Cada setmana proposem dos objectius educatius, centrats en l'edat de 5 anys (dins de les àrees de socialització, llenguatge, adquisició d'hàbits o desenvolupament intel·lectual i motriu), i suggerim uns exercicis divertits i fàcils de fer.

Tant de bo que, treballant plegats, recuperem el civisme que trobem a faltar a la nostra societat. Endavant, els nostres nens s'ho valen. El nostre país, també.

Socialització

Objectiu: Saber escenificar un conte o representar-lo amb titelles.

Exercicis:

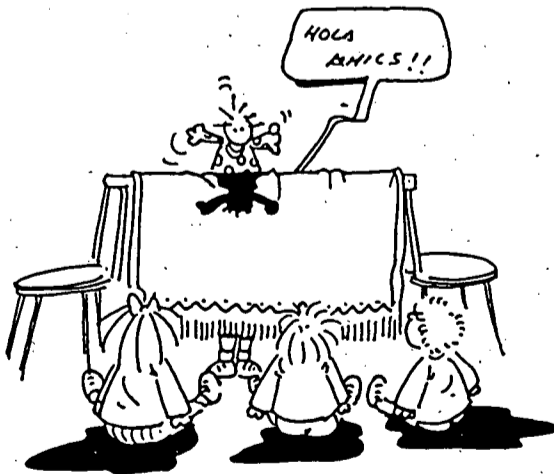
—Per tal d'aconseguir aquest objectiu comencem explicant contes curts i amb pocs personatges. Després parlem amb el nen sobre el conte.

—Intentem escenificar un conte, deixant que el nen triï el personatge que vol representar. Nosaltres fem els papers que queden lliures.

—Entre tots triem els llocs on es farà la representació (si volem escenificar "Els tres porquets": "Aquí serà la casa del porquet gran, aquí la del mitjà, etc...").

—Juguem amb els nens a escenificar el conte mentre un adult l'explica. A poc a poc, el nen agafarà soltesa i s'anirà a intervenir oralment.

—Més endavant, representarem el mateix conte amb titelles (les titelles les podem fer nosaltres amb mitjons de diferents colors, o comprar-les).

Habilitació

Objectiu: Saber triar la roba que s'ha de posar segons el temps que fa i l'ocasió.

Exercicis:

—Parlem amb el nen mentre mirem un catàleg de roba i comentem per a quina època són apropiades cadascuna de les peces (abrics, roba de bany, vestits, impermeables...).

—Donem al nen nines de paper i tota una sèrie de vestits de paper retallats. Descriu les condicions de temps d'un dia concret o l'activitat que ha de fer la nina —anar a

passejar, anar a una festa, anar a la platja— i li demanem que triï per ella la roba adequada.

—Un dia, abans que el nen es vesteixi, mirem amb ell quin temps fa —plou, fa fred, fa calor— i li convidem a triar les peces de roba adequades. Si la seva elecció no és massa desencertada, l'acceptem. Si ens hem d'oposar necessàriament a la seva elecció, li expliquem per què.

—Si un dia hem de fer una activitat especial —anar a una festa o a un espectacle, anar d'excursió— parlem amb ell sobre la roba que s'ha de posar i per què.

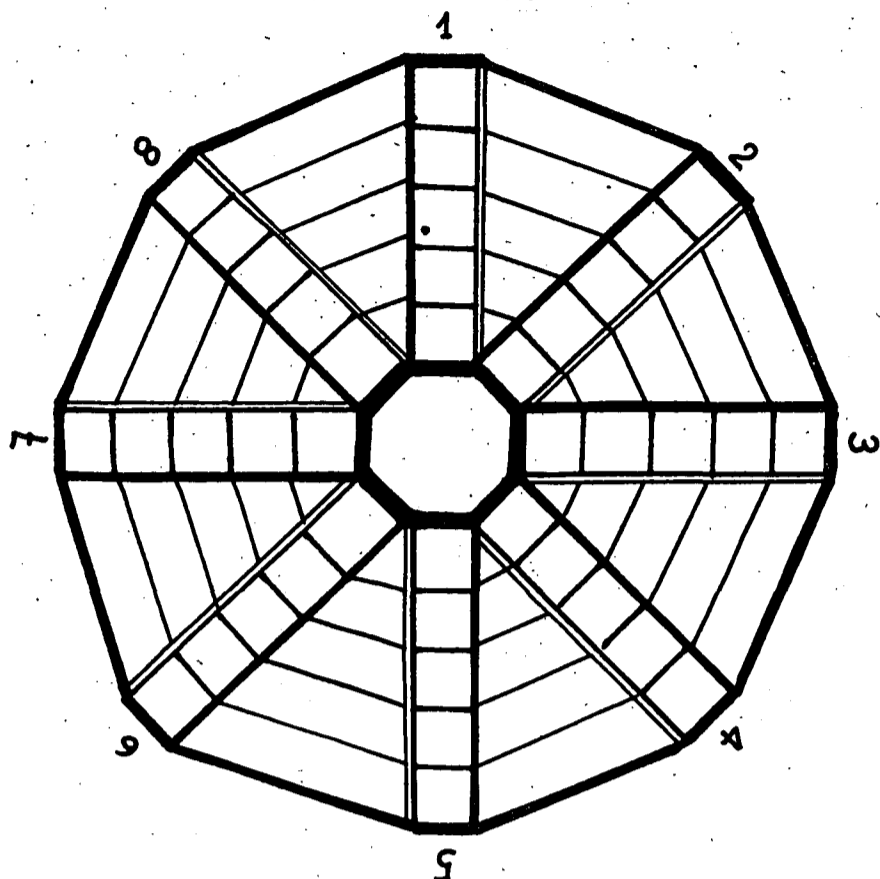
—A partir d'aleshores, el nen ha de triar la roba que vulgui posar-se tot sol i nosaltres respectem les seves decisions sempre que no siguin perjudicials per a la seva salut o de mal gust.

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

OCTÀEDRE

Cercar vuit mots segons les definicions, que tots acabin amb la mateixa lletra central. Amb les inicials de cada mot hom ha de fer una paraula, segons definició.-

A LES INICIALS: Sagrament.-
Lletra central: M

- 1- Llogarret on va néixer Jesús.-
- 2- Tota mena d'aus de corral.-

- 3- Categoria gramatical de referència variable que representa o substitueix algun nom enunciat abans.-
- 4- Dit de la disposició de dos o més animals, màquines etc. instal·lats l'un darrera l'altre, de manera que combinen llurs afectes.-
- 5- Omplim amb aire un cos de material flexible i fem que el seu volum augmenti.-
- 6- El grau més alt al qual arriba una cosa.-
- 7- Nom donat a l'Índia a la Mare de Déu.-
- 8- Forma hebrea en què hom anomena Déu.-

- 1- Betlem.-
  - 2- Aviram.-
  - 3- Pronom.-
  - 4- Tandem.-
  - 5- Infem.-
  - 6- Summum.-
  - 7- Miryam.-
  - 8- Elohim.-
- INICIALS: Baptisme.-
Lletra central: M

FILATELIA

per ENRIC GRAUPERA

RELIGIÓS PIONER DELS AFERS SOCIALS

L'any 1976, l'Alemanya Federal commemorà filatèlicament el Centenari del naixement del sacerdot alemany Dr. Carl Sonnenschein (1876-1929). Home d'un gran sentit social, desvetllà la inquietud social en els ambients universitaris, conscient del fossar que hi havia entre l'estament intel·lectual i els obrers. Fou també un home d'una gran caritat.

JEROGLÍFIC

per SNOB

AQUEST CUINER SEMPRE TRENCA...

Solució al 539

UN SISTEMA NOU

(1) UN (6) SIST (M) EMA (9) NOU

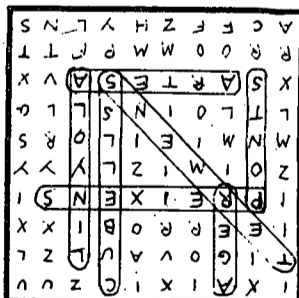
SOPA DE LLETRES

per SNOB

CERCAR 7 LOCALITATS DE LA NOGUERA

DIAG. Termens.
Linyola.
VERT. Ponts, Ager, Cubells.
HORIT. Preixens, Artesa.

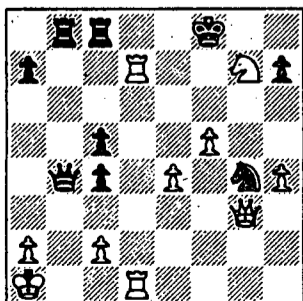

ESCACS

per JAUME MORA

DIAGRAMA 309
Blanques juguen i guanyen

Es com un joc de mans, però compte que el vostre rei perilla.

Solució al diagrama 308

1... Dd3xf1 + i abandonaren.

RESULTATS

CASTELLON-OVIEDO.....	1-1
MALLORCA-OSASUNA.....	2-2
BARCELONA-VALLADOLID...	1-0
R. VALLECANO-ZARAGOZA...	2-2
R. SOCIEDAD-ATH. BILBAO....	0-0
TENERIFE-SEVILLA.....	1-2
CELTA-MALAGA.....	1-1
LOGROÑES-CADIZ.....	1-1
ATH. MADRID-VALENCIA.....	1-1
GIJON-R. MADRID.....	1-1

LA TRAVESSA

1. Castellón-Oviedo	X
2. Mallorca-Osasuna	X
3. Barcelona-Valladolid	1
4. R. Vallecana-Zaragoza	X
5. R. Sociedad-Ath. Bilbao	X
6. Tenerife-Sevilla	2
7. Celta-Málaga	X
8. Logroñes-Cádiz	X
9. At. Madrid-Valencia	X
10. Gijón-R. Madrid	X
11. Eibar-Sabadell	1
12. Salamanca-Español	X
13. Elche-Figuères	X
14. Huelva-At. Madrileño	1
Pleno al 15 (Castilla-Burgos):	X

CLASSIFICACIONS

1.	REAL MADRID	PJ PTS 20 32+12	
2.	F.C. BARCELONA	PJ PTS 20 27+5	
3.	AT. MADRID	PJ PTS 20 26+6	
4.	VALENCIA	PJ PTS 20 25+7	
5.	OSASUNA	PJ PTS 20 25+7	
6.	REAL SOCIEDAD	PJ PTS 20 25+3	
7.	OVIEDO	PJ PTS 20 21+1	
8.	SEVILLA	PJ PTS 20 21+3	
9.	MALLORCA	PJ PTS 20 21-1	
10.	ZARAGOZA	PJ PTS 20 20+2	
11.	LOGROÑES	PJ PTS 20 19-3	
12.	GIJON	PJ PTS 20 18-2	
13.	ATH. BILBAO	PJ PTS 20 18	
14.	CASTELLON	PJ PTS 20 17-5	
15.	MALAGA	PJ PTS 20 16-2	
16.	CADIZ	PJ PTS 20 16-2	
17.	VALLADOLID	PJ PTS 20 15-3	
18.	CELTA	PJ PTS 20 13-9	
19.	TENERIFE	PJ PTS 20 13-9	
20.	RAYO VALLECANO	PJ PTS 20 12-10	

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 495

Històries d'Eixerits

EL PLOR DEL PETIT ALBERT

L'Albert és el germà petitó d'en Lluís. En Lluís és un amic meu que viu a prop de casa. Vol dir que, sovint, jo vaig a casa d'en Lluís i que en Lluís ve a casa meva. No fa pas gaire temps que la mare d'en Lluís donà a llum l'Albert. L'Albert ara té uns tres mesos d'edat. Que petitó, oi?

Jo moltes vegades me'l miro i remiro. En el seu llit se'l veu menut de debò. Tot ell és petit: caparró, ulls, braços, cames... Sovint es mou etzibant cops i cosses a tort i a dret. Si està de bon humor i li dius alguna cosa, somriu i obre la seva boca desdentegada més content que un pèsol.

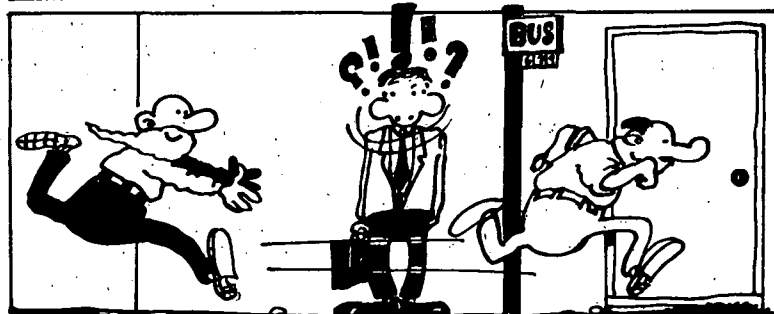
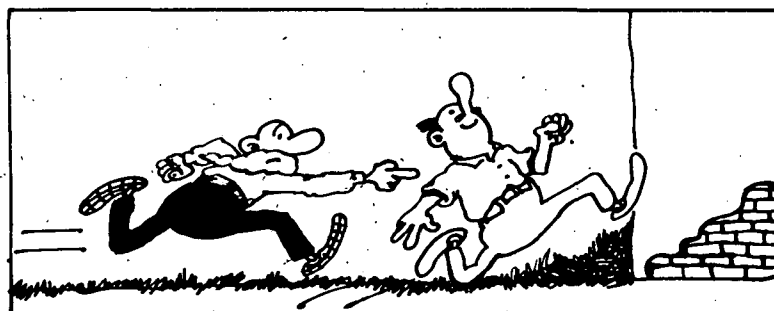
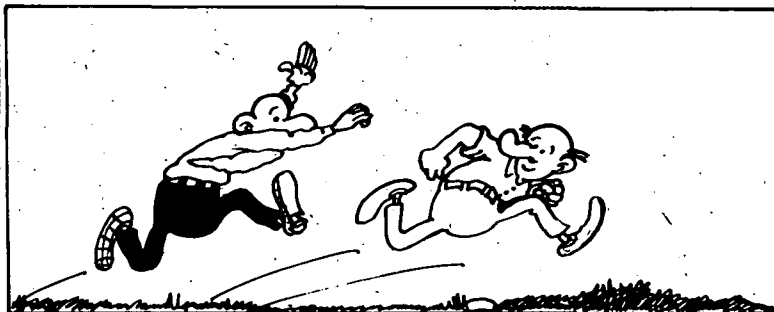
L'altre dia, però, tenia mala lluna. Amb en Lluís volíem parlar de coses de classe. Impossible. L'Albert engegà a plorar, i no hi havia manera d'aturar-lo. Vingué la senyora Maria, la mare d'en Lluís i de l'Albert; és clar. L'agafà a coll, li posava la pipa a la boca, el gronxava, li deia coses. Inútil. El concert continuava.

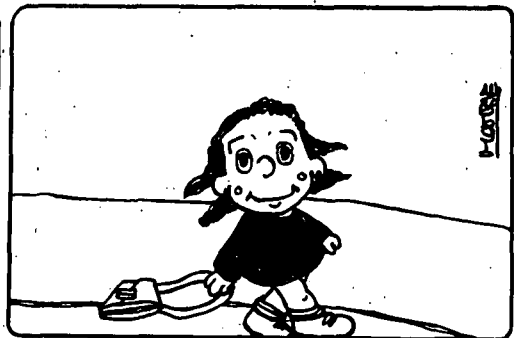
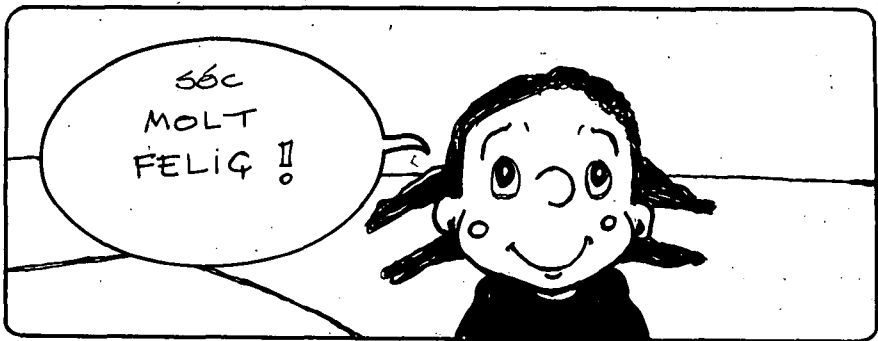
Tornant cap a casa pensava: Una persona que plora, fa impressió, oi? Per què plora va l'Albert? Què tenia? Què volia? Li feia mal alguna cosa?

Un dia, mossèn Josep, a la Catequesi, deia que Jesús també plorà una vegada que es va morir un amic seu molt amic. De vegades miro la "tele" i si hi ha persones que ploren, ufl, també me'n vénen ganes a mi.

A mi m'agradaria que tothom estigués sempre content. Penso que, al cel, segur que ningú no plora.

L'Eixerit

SIGRID

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Mateu, capítol 5, versets de l'1 al 12 (Mt 5:1-12).

Reflexionem: 1. Jesús proclama les Benaurances com una part molt important del seu missatge evangèlic. Només Jesús, que per amor es féu pobre com nosaltres, com Déu vol enriquir-nos, no pas amb coses i diners, sinó amb els seus dons que omplen el cor de les persones de joia i de VIDA. Per què de "pobres" en som tots: no hem rebut la vida dels altres? en la realitat de la nostra vida, no depenem els uns dels altres?

2. És "pobre", segons l'Evangeli, aquell que tant si té molt com si té poc, allò que té, està disposat a compartir-ho amb els altres. Jesús no fa l'elogi de la misèria. Vol que tinguem el cor sense enveges i obert a la solidaritat amb els altres. Cal estar davant Déu com un pobre, i davant dels altres com un germà.

3. Si tots fossim humils, senzills, pacífics, justos, tendres de cor, el món fóra una bassa d'oli. I sentiríem la joia de saber-nos estimats per Déu, i d'estimar-nos els uns als altres com a germans.

El mossèn

LA TINTA "XINA"

Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un país llunyà, qui sap on para, vivia un vell científic que tothom prenia per boig. En el seu país els homes es pentinaven amb una trena, duïen les mans amagades a les mànigues, acostumaven a usar un petit barretet, i somrien constantment sota els seus bigotis llargs i prims. El nostre vellet s'assemblava molt a la resta dels homes, tenia uns ulls molt petits, caminava fent passes curtes i ràpides, i saludava tothom amb una llarga reverència. Però malgrat això, malgrat que sempre menjava arròs, i malgrat que sempre ho feia com tothom amb uns palets de fusta, els seus veïns el consideraven un personatge estrany. I és que el nostre home solia passar-se totes les hores del dia tancat al seu taller o laboratori, d'on acostumaven a sortir sorolls horribles i fums de colors, i inventava un munt d'estrís i coses absurdes i inservibles que tot sovint, espantaven la gent quan els les ensenyava.

Heus aquí que un dia el vell científic va fer una gran trobada, barrejant substàncies quasi desconegudes va arribar a tenir dins el seu arcaic tub d'assaig un líquid espès i negre que feia molt de goig.

—No sé exactament per qué pot servir, però sembla interessant, molt interessant —va dir-se l'inventor tot satisfet.

Aquella nit va tornar a casa seva tot xino-xano portant a la seva bossa un potet de FANG ple del seu meravellós invent.

En arribar a casa seva el va deixar sobre la taula i es va passar força estona observant-lo. De sobte, mentre sopava, sense adonar-se'n, va donar un petit cop a la

taula i el pot de fang es va tombar, el fantàstic oli negre es va vessar caient bona part a terra i embrutant força la cambra.

—Oh! oh no!, què falé jo ala?, he peldut el meu meravellós descobriment!, oh, oh! —plorava el vell inventor. El líquid negre que havia caigut a terra s'havia anat assecant per la calor de la llar de foc i havia deixat molta brutícia en aquell racó. Va ser llavors que es va adonar que a sobre de la taula quedava una gran taca negra encara fresca. Enrabiad, va agafar un drap i va intentar netejar la taca. En això va sentir:

—Ai, ai! em fas mall, però es pot saber què estas fent?, que no ho veus que caurà a terra i serà la meva fi?, no segueixis, atura't, atura't! El vellet va aturar-se de seguida sense saber ben bé d'on sortia aquella veueta.

—No t'espantis, sóc jo, la taca! —va dir aleshores la veu. El pobre científic no entenia res de res. Va passar una bona estona abans que la seva incredulitat i astorament es convertís en sorpresa i admiració.

—Oi que tu no saps per a què serveixo?, doncs en això jo et puc ajudar. Què et sembla si m'anomenessis "Tinta"? no et trobes un nom bonic?, a mi m'agrada. I el que de debò m'agradaria, en lloc d'embrutar terres com el teu, és poder tacar moltes coses d'aquestes que en dieu "paper", i representar-hi formes, objectes, paraules, pensaments, paisatges i sentiments.

I així, expliquen les velles llegendes, va ser com el món va poder conèixer la tinta "xina".

ANNA

